

Ministerie van Economische Zaken

Internationale
vergelijking kosten
keuring en toezicht
NVWA en toets
aan Maat Houden

29 september 2016

Ministerie van Economische Zaken

Internationale
vergelijking kosten
keuring en toezicht
NVWA en toets
aan Maat Houden

Inhoudsopgave

1. Inleiding en samenvatting	5
1.1. Inleiding	5
1.2. Leeswijzer	5
1.3. Samenvatting	7
2. Internationale vergelijking	11
2.1. <i>Een vergelijkend onderzoek tussen Nederland en de landen om haar heen</i>	11
2.1.1. In dit onderzoek worden het Nederlandse systeem, de kosten en de bekostiging van keuring en toezicht in de voedselketen vergeleken met die van België, Denemarken, Frankrijk en Duitsland	11
2.1.2. Onderzoeksverantwoording	11
2.1.3. Opbouw hoofdstuk	12
2.2. <i>De focuslanden hebben hun systeem van keuring en toezicht op verschillende manieren ingericht</i>	13
2.2.1. Keuring- en toezichtactiviteiten worden door de NVWA centraal aangestuurd en uitgevoerd; de kosten hiervan worden voor een derde door het bedrijfsleven gefinancierd	15
2.2.2. In België is sprake van een centraal voedselveiligheidsbeleid en decentrale uitvoering van keuring- en toezichtactiviteiten; de kosten voor deze activiteiten worden grotendeels door het bedrijfsleven gefinancierd	16
2.2.3. In Denemarken geldt ook een centraal aangestuurd voedselveiligheidsbeleid en decentrale uitvoering van keuring- en toezichtactiviteiten; ongeveer de helft van de kosten wordt geretribueerd aan het bedrijfsleven	17
2.2.4. In Frankrijk is eveneens sprake van een centraal voedselveiligheidsbeleid en decentrale uitvoering van keuring- en toezichtactiviteiten; de kosten voor deze activiteiten worden voor het overgrote deel door de overheid gefinancierd	19
2.2.5. In Duitsland zijn het voedselveiligheidsbeleid en de uitvoering daarvan centraal belegd	20
2.2.6. De reguliere werktijden van de controlediensten van de NVWA zijn ruimer dan in de overige focuslanden, met uitzondering van importcontroles in Frankrijk in luchthavens	21
2.3. <i>Nederland retribueert een kleiner aandeel van haar totale kosten aan het bedrijfsleven dan België en Denemarken</i>	23
2.3.1. De controle- en toezichtactiviteiten binnen het primaire productieproces en transport worden in Nederland door de staat bekostigd, alleen in Frankrijk geldt dit ook; van alle focuslanden heeft Nederland gemiddeld de hoogste toezichtkosten per grootvee-eenheid (GVE)	25
2.3.2. Slacht en verwerking vertegenwoordigen in alle focuslanden een belangrijk percentage van de totale kosten van keuring en toezicht binnen de representatieve ketens; Nederland heeft binnen deze ketenstap gemiddeld de laagste toezichtkosten per GVE	28
2.3.3. De toezichtkosten binnen de ketenstap export worden in Nederland grotendeels geretribueerd, dit geldt ook voor België en Denemarken; de kosten zijn in Nederland het hoogst	31
2.3.4. De kosten voor controles op import worden in alle landen voor meer dan 75% geretribueerd; de controlekosten binnen deze ketenstap zijn in Nederland relatief hoog	33

2.3.5.	De kosten voor de controles op retail en horeca worden in Nederland grotendeels door de overheid gefinancierd, dit geldt ook voor Denemarken en Frankrijk; België besteedt procentueel het grootste aandeel van haar budget aan controles binnen deze ketenstap	35
2.3.6.	Informatie over de toezichtkosten binnen de ketenstap Hoog risico groenten en fruit is beperkt beschikbaar	36
3.	De NVWA-tarieven voldoen grotendeels aan Maat Houden	39
3.1.	<i>Maat Houden: kader voor het doorberekenen van tarieven</i>	39
3.1.1.	Wat is Maat Houden?	39
3.1.2.	Tarieven ingaande per 1 mei 2016 vormen de basis voor de toets	39
3.2.	<i>De NVWA kent activiteiten in de categorieën toelating en handhaving</i>	41
3.3.	<i>De NVWA kent veel EU-voorgeschreven tarieven – Maat Houden is hier maar beperkt op van toepassing</i>	42
3.4.	<i>Tarieven komen voort uit het profijtbeginsel of het veroorzaker betaalt beginsel</i>	43
3.4.1.	Individueel profijt als beginsel om tarieven door te berekenen	43
3.5.	<i>Randvoorwaarden voor goed toezicht doorberekening zijn grotendeels op orde</i>	44
3.4.2.	‘Veroorzaker betaalt’ als beginsel om tarieven door te berekenen	44
3.5.1.	De NVWA werkt in opzet risicogericht	44
3.5.2.	De NVWA maakt kosten – baten afweging – concurrentiepositie wordt niet expliciet meegenomen	45
3.5.3.	Retributies zijn belangrijke inkomstenbron; onafhankelijke toezicht is gewaarborgd	45
3.5.4.	Afstemming met andere toezichthouders vindt plaats	46
3.5.5.	Tarieven stijgen doordat de NVWA toewerkt naar kostendekking: de prikkel tot kostenbeheersing lijkt hierdoor te ontbreken	47
3.6.	<i>De basisprincipes voor doorberekening worden grotendeels gevolgd</i>	47
3.6.1.	De NVWA is transparant over de tarieven	47
3.6.2.	Niet alle werkelijke kosten worden doorberekend	48
3.6.3.	Kosten hebben een directe relatie met handhavingactiviteiten	49
3.6.4.	De ondertoezichtgestelde heeft zelf beperkt invloed op de hoogte van de vergoeding	49
Bijlage A	Vragenlijst voor internationale vergelijking	50
Bijlage B	Lijst deelnemers expertgroep en Klankbordgroep	55
Bijlage C	Overzicht tarieven	56

1. Inleiding en samenvatting

1.1. Inleiding

Aanleiding voor het onderzoek is een toezegging van de staatssecretaris van Economische Zaken

Het bedrijfsleven stelt dat de keuring- en toezichtkosten in Nederland aanzienlijk hoger liggen dan in de ons omliggende landen. Volgens het bedrijfsleven dragen deze kosten daarmee bij aan een ongelijk speelveld en het verleggen van handelsstromen naar het buitenland. Bovendien vraagt men zich af of de Nederlandse tarieven nog wel in lijn zijn met 'Maat Houden', het Nederlandse kader voor doorberekening van tarieven voor toezicht aan het bedrijfsleven. Het ministerie van Economische Zaken heeft PwC om die reden gevraagd om een internationaal vergelijkend onderzoek naar de toezichtactiviteiten, kosten en de wijze van financieren van het systeem van keuring en toezicht in een aantal representatieve ketens. Ook heeft het ministerie PwC gevraagd om de NVWA-tarieven door te lichten aan de hand van het rapport Maat Houden. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft beide onderzoeken toegezegd aan de Tweede Kamer in het algemeen overleg over de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) van 10 december 2015.¹

De NVWA voert toezicht uit en berekent de kosten voor dit toezicht gedeeltelijk door aan het bedrijfsleven

Doormiddel van het uitvoeren van keuring en toezicht op voedsel en waren, bewaakt de NVWA een aantal maatschappelijke waarden zoals veilig voedsel, veilige producten, plantgezondheid, diergezondheid, dierenwelzijn en natuur. De NVWA heeft twee opdrachtgevers: het ministerie van Economische Zaken (EZ) en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). In samenwerking met deze departementen, worden de beleidsprioriteiten jaarlijks vastgesteld in kaderbrieven. Daarnaast stellen EZ en VWS financiële middelen ter beschikking aan de NVWA. Ook voert de zij keuringen en toezicht uit voor het bedrijfsleven.

Hiervoor kent de NVWA het retributiesysteem, waarbij er tarieven worden geheven voor uitgevoerde activiteiten. In 2015 werd 46% van de activiteiten gefinancierd door EZ, 26% door VWS en 28% door middel van retributies. De retributies vormen daarmee een belangrijke financieringsbron van de NVWA.

Het retributiesysteem van de NVWA is in 2013 geheel herzien. Deze herziening stond een vereenvoudiging van het retributiestelsel voor met meer transparantie voor het bedrijfsleven. Bij deze herziening is aangesloten bij het kostprijsmodel, waardoor een duidelijke koppeling is gemaakt tussen de kosten en de opbrengsten van de NVWA. Daarnaast heeft het kabinet ervoor gekozen om toe te werken naar kostendekkende tarieven.² In 2015 en 2016 zijn een aantal tariefaanpassingen doorgevoerd.³

Een vergelijkend onderzoek naar toezichtactiviteiten, kosten en wijze van financieren

In het internationaal onderzoek zijn de toezichtactiviteiten, de daarmee samenhangende kosten, de wijze van financieren en daarbinnen de retributie van kosten naar het bedrijfsleven in Nederland, België, Denemarken, Frankrijk en Duitsland met elkaar vergeleken. Hierbij is gekeken naar een aantal representatieve ketens: rund, varken en kip. Binnen deze

ketens is ingezoomd op toezichtactiviteiten binnen het primaire productieproces (met name bij de boerderij), de slacht en verwerking en binnen de import en export. Daarnaast zijn toezichtactiviteiten binnen de retail/horeca, evenals binnen de import van hoogrisicolevensmiddelen – groenten en fruit onder de loep genomen. De bevindingen van het vergelijkend onderzoek zijn opgenomen in hoofdstuk 2 van dit rapport.

Toets aan Maat Houden: het Nederlandse kader bij het opleggen en doorberekenen van tarieven

Maat Houden 2014 is het Nederlandse kader dat voorschrijft wanneer toezichtkosten mogen worden doorberekend aan het bedrijfsleven.⁴ Maat Houden stelt als uitgangspunt dat kosten voor handhaving in beginsel uit algemene middelen moeten worden bekostigd. Tegelijkertijd is er een aantal uitzonderingen geformuleerd, vanwege het feit dat een individuele burger, bedrijf of sector profijt kan hebben van handhaving. Daarnaast staat in Maat Houden dat wanneer kostendoorberekening op EU-niveau wordt voorgeschreven, de beginselen van Maat Houden zoveel mogelijk moeten worden gevolgd wanneer er beleidsruimte is. De NVWA-tarieven zijn getoetst aan Maat Houden; in hoofdstuk 3 doen wij verslag van dit deel van het onderzoek.

1.2. Leeswijzer

Twee onderzoeken in één document

In dit document presenteren wij de rapportages van twee opzichzelfstaande onderzoeken. In hoofdstuk 2 staan de resultaten weergegeven van het internationaal vergelijkend onderzoek naar toezichtactiviteiten, kosten en wijze van financieren binnen de voedselketen. In hoofdstuk 3 wordt verslag gedaan van de toets aan Maat Houden: het Nederlands kader voor de doorberekening van tarieven.

Pyramid Thinking-methodiek gericht op essentie

Voor onze rapportage maken wij gebruik van de Pyramid Thinking-methodiek. Een rapportage volgens Pyramid Thinking communiceert in de titels de kernboodschappen die overgebracht dienen te worden. Deze methode stelt de lezer in staat om direct de essentie uit de rapportage te halen. De informatie in de betreffende teksten is er geheel op gericht om die boodschappen zo feitelijk mogelijk te onderbouwen.

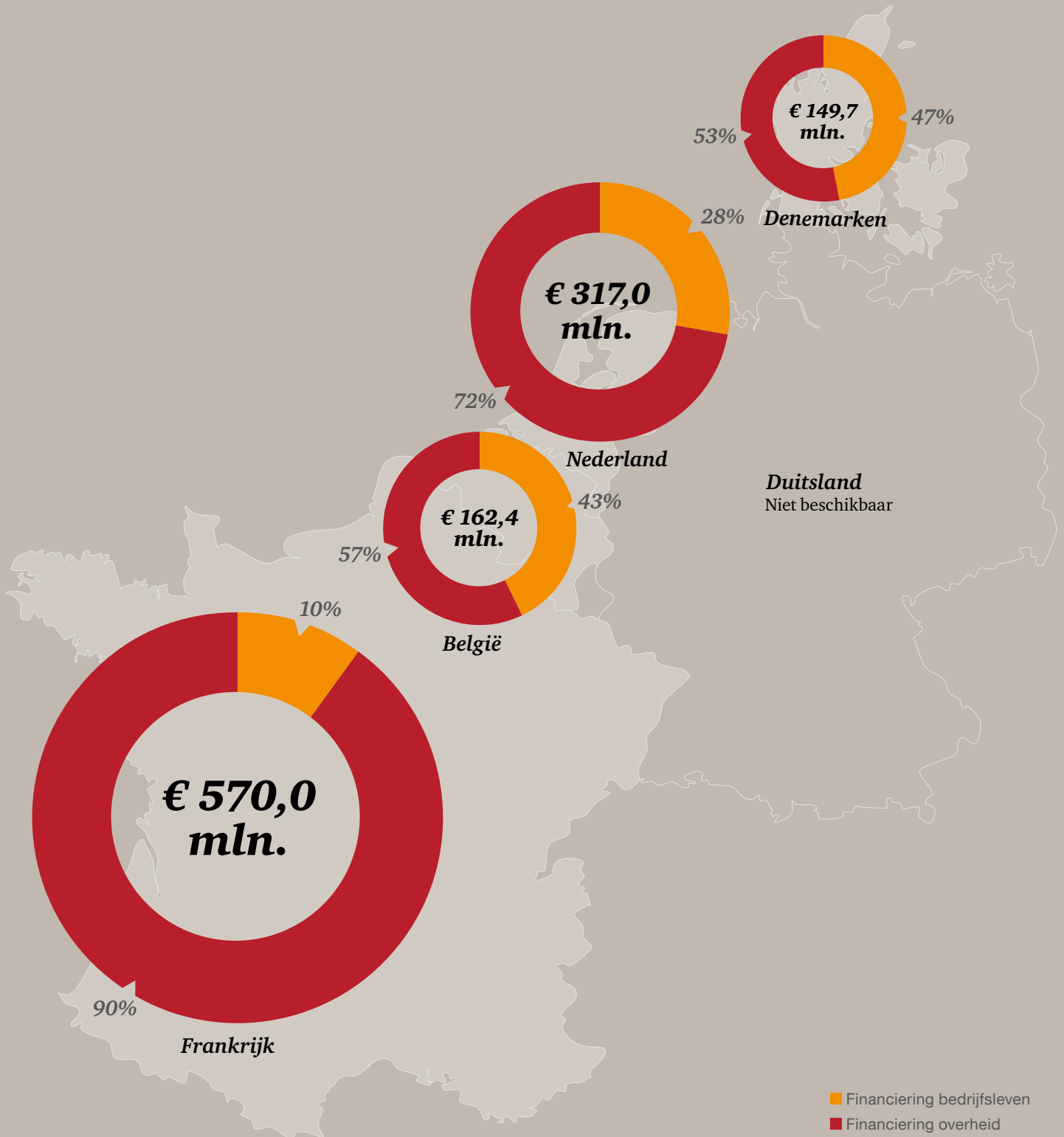
¹ Verslag van het Algemeen Overleg Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit 10 december 2015, vastgesteld op 17 februari 2016. Kamernummer 33 835 nr. 30.

² Brief van de staatssecretaris van Economische Zaken aan de Tweede Kamer inzake Herziening NVWA-retributiestelsel, d.d. 19 december 2013.

³ Brief van de staatssecretaris van Economische Zaken aan het bedrijfsleven inzake vaststelling tarieven 2016 NVWA, d.d. 14 april 2016.

⁴ Maat Houden, Rapport van de interdepartementale werkgroep Herziening Maat Houden, d.d. 11 april 2014, pagina 5.

Figuur 1: kosten en wijze van financiering per land

1.3. Samenvatting

Internationale vergelijking

In dit onderzoek wordt Nederland vergeleken met België, Duitsland, Denemarken en Frankrijk, de ‘focuslanden’ van dit onderzoek. De basis voor de vergelijking vormt het per land gehanteerde systeem van keuring en toezicht. Dit betreft de keuring- en toezichtactiviteiten die worden uitgevoerd door de bevoegde autoriteiten binnen een aantal representatieve ketens, de daaraan gerelateerde kosten en de wijze van financieren van deze kosten in de verschillende landen (retributie, heffing, gelden afkomstig uit de staatskas). Een vergelijking op basis van (1) systeem, (2) kosten en (3) bekostiging geeft een evenwichtiger beeld van de verschillen tussen de bevoegde autoriteiten dan wanneer men enkel de tarieven die worden doorberekend aan het bedrijfsleven met elkaar vergelijkt.

Tijdens het onderzoek is gebleken dat het voor de focuslanden niet altijd mogelijk is om alle activiteiten binnen de verschillende stappen in de gekozen ketens, de kosten per activiteit en/of de wijze van financieren te specificeren. Dit heeft gevolgen voor het detailniveau en vergelijkbaarheid van de data. De in dit rapport gepresenteerde cijfers zijn door de landen opgeleverd en door ons geanalyseerd. De absolute hoogte van cijfers wordt mede beïnvloed door systeemverschillen tussen de landen. De gepresenteerde resultaten dienen om die reden niet als absoluut maar als indicatief te worden gelezen.⁵ Voor Duitsland is gebleken dat het niet mogelijk is om op totaalniveau informatie te verkrijgen. Door het federale stelsel in Duitsland ligt de verantwoordelijkheid voor de officiële controles op het niveau van de deelstaten. Binnen de deelstaten hebben de gemeenten (Kreisen) beleids- en uitvoeringsruimte bij de feitelijke uitvoering van de officiële controles. Dit zorgt er voor dat de informatie over Duitsland in dit rapport beperkt is gebleven.

Uit de vergelijking op systeemniveau (2.2.) blijkt dat Nederland het enige land is dat de coördinatie en de uitvoering van keuring en toezicht volledig centraal organiseert. Nederland retribueert een kleiner aandeel van de totale kosten die zij maakt aan het bedrijfsleven dan België en Denemarken. Frankrijk retribueert het kleinste aandeel van haar kosten aan het bedrijfsleven (zie figuur 1). Daarentegen zijn de opbrengsten uit retributies in Nederland het hoogst. Als een graadmeter voor de servicegraad binnen het systeem van keuring en toezicht in de landen, zijn de werktijden van de controleautoriteiten met elkaar vergeleken. Uit deze vergelijking blijkt dat de werktijden van de NVWA ruimer zijn dan die van de autoriteiten in de focuslanden.

De vergelijking van de activiteiten, kosten en wijze van bekostiging per ketenstap (2.3) in een aantal representatieve ketens (rund, kip, varken) geeft inzicht in de verschillen tussen Nederland en de overige focuslanden. De controle- en toezichtactiviteiten in het primaire productieproces en transport (2.3.1) worden in Nederland en Frankrijk vrijwel geheel door de staat bekostigd. In België en Denemarken worden deze activiteiten voornamelijk door het bedrijfsleven gefinancierd. De kosten van deze toezichtsactiviteiten zijn in Nederland relatief gezien het hoogst ten opzichte van de andere focuslanden.

Voor de controles binnen slacht en verwerking (2.3.2) en import (2.3.4) gelden Europese verplichtingen inzake het heffen van ten minste minimumtarieven bij het bedrijfsleven. Slacht en verwerking (2.3.2) vormen voor de NVWA in Nederland, maar ook voor de controleautoriteiten van de andere focuslanden, een belangrijk percentage van de door de NVWA gemaakte kosten voor keuring en toezicht in de vleesketen. Het percentage van deze kosten dat in Nederland geretribueerd wordt aan het bedrijfsleven is vergelijkbaar met dat van België en Denemarken. Alleen in Frankrijk wordt aanzienlijk minder geretribueerd.

De toezichtkosten binnen de ketenstappen slacht en verwerking zijn in Nederland relatief gezien het laagst vergeleken met andere de focuslanden.

In Nederland worden de kosten van het toezicht op export (2.3.3) grotendeels geretribueerd aan het bedrijfsleven. Dit geldt ook voor België en Denemarken. In Frankrijk worden deze kosten volledig door de staat bekostigd.

De toezichtskosten bij import (2.3.4) liggen in Nederland beduidend hoger dan in de andere focuslanden. Het percentage van de totale kosten binnen deze ketenstap dat geretribueerd wordt aan het bedrijfsleven ligt in alle landen boven de 75%. Vergeleken met de andere focuslanden zijn de toezichtkosten in Nederland relatief hoog.

België besteedt in vergelijking met Nederland en de focuslanden het grootste aandeel van haar budget aan de controles binnen het Retail/Horeca-domein (2.3.5). De kosten die binnen deze ketenstap worden gemaakt, worden in Nederland en alle focuslanden grotendeels door de overheid gefinancierd. Tot slot is gebleken dat het aandeel van het totale budget van de verschillende landen voor de controles op de import van hoogrisico levensmiddelen (2.3.6) conform verordening (EG) nr. 669/2009 zeer uiteenloopt, evenals de wijze van financieren.

Het geheel overziend laat de internationale vergelijking zien dat de kosten van het nationale toezicht in Nederland op de vleesketen in vergelijking met de focuslanden niet veel hoger zijn. De bekostiging houdt het midden tussen België en Denemarken die meer retribueren en Frankrijk die minder retribueert. Voor export en import zijn de toezichtskosten naar verhouding hoog in Nederland.

In hoofdstuk 2 doen wij verslag van dit onderzoek.

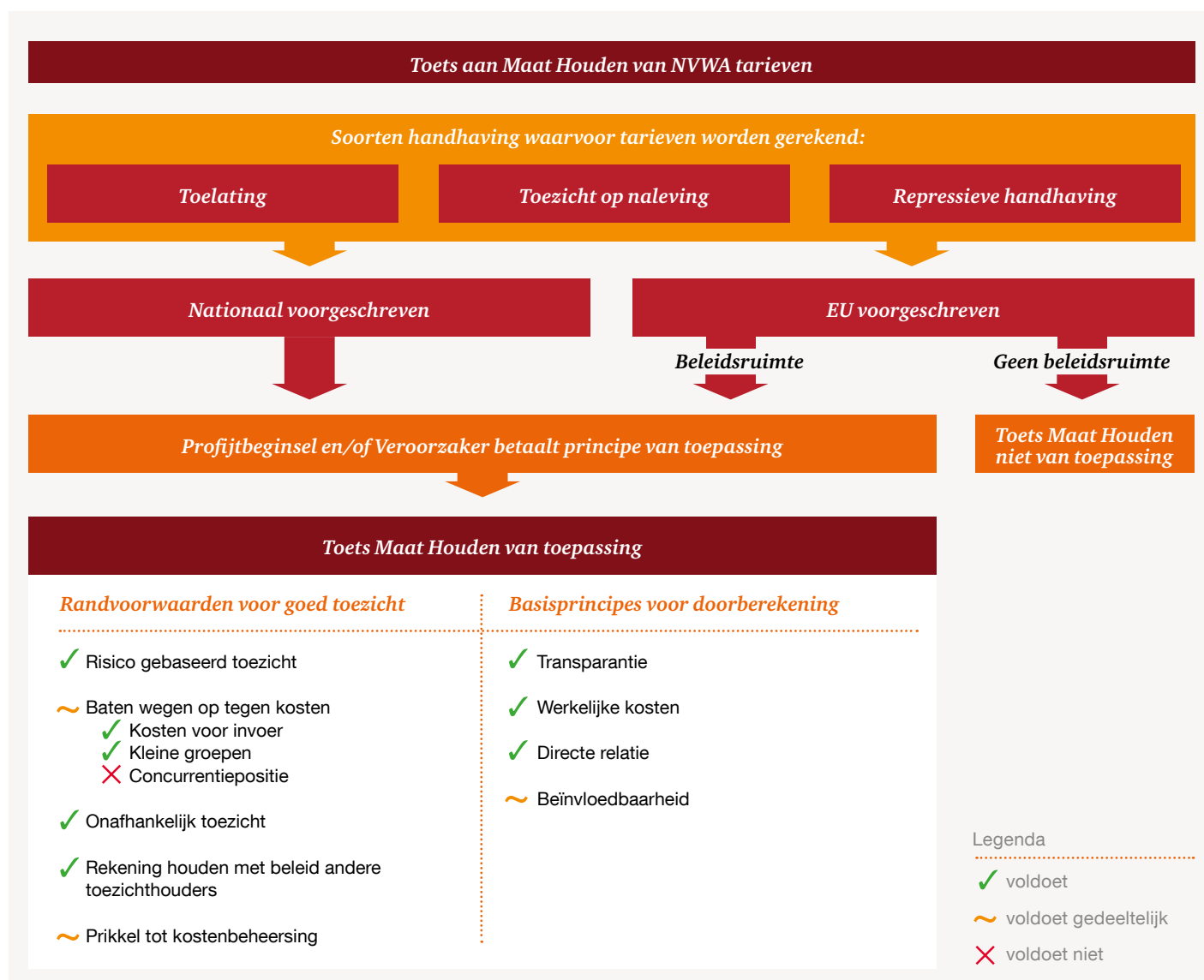
⁵ Voor de leesbaarheid van deze rapportage is er voor gekozen om percentage af te ronden op op één decimaal (behalve bij ronde getallen) en berekeningen met euro's op twee decimalen.

Toets aan Maat Houden: het Nederlandse kader voor het opleggen en doorberekenen van kosten aan het bedrijfsleven

Maat Houden 2014 is het toetsingskader voor de doorberekening van kosten voor toezicht aan het bedrijfsleven.⁶ Maat Houden stelt als uitgangspunt dat kosten voor handhaving in beginsel uit algemene middelen moeten worden bekostigd. Tegelijkertijd is een aantal uitzonderingen geformuleerd, vanwege het feit dat een individuele burger, een bedrijf of sector profijt kan hebben van handhaving, maar ook vanwege het feit dat er een veroorzaker kan zijn die (extra) toezicht noodzakelijk maakt. In Maat Houden worden deze uitzonderingen beginselen genoemd. Maat Houden deelt toezicht in

naar categorieën: toelating, naleving en repressieve handhaving. Alle activiteiten met tarieven van de NVWA zijn in te delen aan de hand van deze categorieën. Bij onze werkzaamheden hebben we kennisgenomen van de voorlichting van de Raad van State ten aanzien van Maat Houden.⁷

In Maat Houden wordt daarnaast aangegeven dat in het geval dat kosten-doorberekening op EU-niveau wordt voorgeschreven, de beginselen van Maat Houden zoveel mogelijk moeten worden gevolgd wanneer er beleidsruimte is.

6 Maat Houden, Rapport van de interdepartementale werkgroep Herziening Maat Houden, d.d. 11 april 2014, pagina 5.

7 Nr. 46 Voorlichting van de Afdeling advisering van de Raad van State, 33835 Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), 5 september 2016.

Van beleidsruimte is sprake wanneer er ruimte is voor de lidstaat bij de bepaling van een tarief of wanneer de lidstaat een eigen beleid mag voeren. De NVWA-tarieven die zijn ingegaan op 1 mei 2016 zijn getoetst aan Maat Houden 2014.

Voor de tarieven van de NVWA geldt dat:

- 97% van deze tarieven kent haar doorberekingsgrondslag op EU-niveau, in relatie tot deze tarieven zijn voorschriften opgenomen:
 - > Voor 6% van de tarieven bestaat een op EU-niveau de verplichting om kostendekkende tarieven in rekening te brengen; hierop is een verdere toets aan Maat Houden niet van toepassing.
 - > Voor 91% van de tarieven is er sprake van beleidsruimte, deze tarieven zijn voor wat betreft de beleidsruimte getoetst aan Maat Houden:
 - Bij 35% van deze tarieven wordt een minimumtarief voorgeschreven, boven dit minimum tarief is beleidsruimte
 - Bij 56% van deze tarieven geeft de EU de mogelijkheid om tarieven te heffen, het volledige bedrag is de beleidsruimte
- 3% van de tarieven kent zijn doorberekingsgrondslag alleen in de Nederlandse wetgeving. Bij deze tarieven is de toets aan Maat Houden volledig uitgevoerd.

Voor alle NVWA-tarieven geldt dat het beginsel van het aanwijsbare individuele profijt opgaat of dat er sprake is van het 'veroorzaker betaalt'-beginsel.

De randvoorwaarden die Maat Houden stelt voor goed toezicht zijn grotendeels op orde. De NVWA werkt risicogericht en er vindt afstemming plaats met andere toezichthouders in de ketens. Retributies vormen een belangrijke inkomstenbron voor de NVWA. Onafhankelijk toezicht wordt echter wel gewaarborgd door: 1) de planning & controlcyclus, 2) de verantwoording en het gegeven dat

retributies niet de enige inkomstenbron zijn en 3) het gegeven dat de retributies uit herinspecties een klein deel vormen van de totale retributie-inkomsten van de NVWA. Aan twee randvoorwaarden van Maat Houden voldoet het systeem van kostendoorberekening van de NVWA gedeeltelijk: 1) Bij invoering van nieuwe tarieven heeft de NVWA een kosten-batenafweging gemaakt voor de interne kosten. Een expliciete afweging over concurrentiepositie van het bedrijfsleven wordt in de besluitvorming door EZ en VWS niet inzichtelijk. Hierbij verwijst het ministerie van Economische Zaken naar het kabinetsstandpunt van kostendekkende tarieven en een Europese Commissiestudie uit 2009 waarin samenvattend wordt aangegeven dat de tarieven die voortkomen uit een specifieke EU-richtlijn niet leiden tot het disfunctioneren van de Europese interne markt. 2) De prikkel tot kostenbeheersing lijkt beperkt te werken doordat de tarieven van de NVWA stijgen. Als baten- en lastendienst heeft de NVWA de doelstelling om efficiënter te werken en kostenstijgingen beperkt te houden. De NVWA heeft een integraal kostprijsmodel, waardoor de kostprijzen die zij hanteert voor EZ, VWS en retribueerbare activiteiten hetzelfde zijn. Aan EZ en VWS worden jaarlijks aanpassingen in de kostprijzen voorgelegd. De NVWA werkt toe naar kostendekkende tarieven in lijn met het Nederlandse kabinetsstandpunt. Niet alle kosten die de NVWA maakt voor retribueerbare activiteiten worden overigens doorberekend aan het bedrijfsleven. EZ heeft de NVWA efficiëncydoelstellingen gesteld en financiert tot en met 2018 ruim 9 miljoen euro per jaar om de transitie naar nieuwe arbeidsvoorwaarden (reistijd=werktijd) te kunnen maken en werkzaamheden slimmer in te plannen⁸ en financiert EZ ook ICT kosten. In de periode 2016-2018 moeten deze maatregelen in de praktijk effect hebben, waardoor dit geen invloed zal hebben op het tarief. Daarnaast is de kostendekking voor het staffel tarief bij certificeren op afstand nog niet gerealiseerd.⁹

De NVWA volgt grotendeels de basisprincipes die in Maat Houden worden gesteld voor de doorberekening van kosten. De NVWA is transparant over haar tarieven, de kostprijsmethodiek en welke kosten zij doorberekent aan het bedrijfsleven. Hoewel de NVWA streeft naar kostendekkende tarieven, berekent zij momenteel niet alle werkelijke kosten door, EZ als eigenaar betaalt transitiekosten en ICT kosten. De kosten die worden doorberekend hebben een directe relatie tot de handhavingsactiviteiten, doordat start- en kwartiertarieven worden doorberekend en deze per categorie van werkzaamheden verschillen. De invloed die de ondertoezichtgestelde heeft op de hoogte van de vergoeding is beperkt doordat de NVWA (nog) beperkt risico-gericht werkt. Daarnaast is het voldoen aan kwaliteitssystemen (nog) beperkt van invloed op de hoeveelheid toezicht die wordt uitgevoerd. Het kabinetsstandpunt rond kostendekkende tarieven en de interne EZ/NVWA afstemming over welke kosten wel of geen onderdeel uitmaken van de kostprijs en tarieven heeft een groot effect op de hoogte van de vergoeding.

In hoofdstuk 3 doen wij verslag van dit deel van het onderzoek.

8 Brief van de Staatssecretaris van Economische Zaken aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal, inzake de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, dd 27 mei 2016.

9 Om volledig kostendekkend te werken zijn de tarieven voor certificeren op afstand in 2016 gestegen. De verwachte inkomsten hieruit zijn ongeveer €0,5 miljoen. In 2017 zullen de retributieinkomsten met €0,25 miljoen moeten stijgen.

2. Internationale vergelijking

2.1. Een vergelijkend onderzoek tussen Nederland en de landen om haar heen

2.1.1. In dit onderzoek worden het Nederlandse systeem, de kosten en de bekostiging van keuring en toezicht in de voedselketen vergeleken met die van België, Denemarken, Frankrijk en Duitsland

In het algemeen overleg van 10 december 2015 heeft de staatssecretaris van Economische Zaken toegezegd in vergelijkende zin onderzoek te laten doen naar de keuringstarieven in Nederland, België, Denemarken, Frankrijk en Duitsland (in dit onderzoek de ‘focuslanden’ genoemd). De staatssecretaris zegde toe werkelijke kosten van een aantal representatieve ketens in beeld te laten brengen, evenals de tarieven die worden doorberekend aan het bedrijfsleven en de wijze van financiering van de totale kosten.¹⁰ De genoemde landen omringen Nederland, moeten alle – zoals EU-lidstaten – voldoen aan de Europese wetgeving, maar hanteren tegelijkertijd ook een geheel eigen systeem van keuring en toezicht op de voedselketen. Dit vertaalt zich in sommige gevallen in verschillende activiteiten, maar met name in verschillende kosten en wijzen van financieren.

De vergelijkbaarheid van tarieven impliceert dat de kosten waaruit deze tarieven zijn afgeleid een vergelijkbare grondslag kennen. Anders gezegd, ieder land binnen het vergelijkend onderzoek maakt dezelfde keuzes in de toewijzing van kosten aan de tarieven. Dit uitgangspunt kan niet worden gehanteerd. Immers niet ieder land zal

een vergelijkbaar opdrachtenkader voor zijn ‘toezichthouder’ definiëren en ook hanteert niet ieder land dezelfde uitgangspunten voor de wijze van bekostiging (zoals Maat Houden 2014 in Nederland). Omdat niet alle landen dezelfde kosten toerekenen aan ‘retribueerbare tarieven’, is een vergelijking op basis van ‘retribueerbare tarieven’ zeer gecompliceerd. Om deze reden focust dit onderzoek zich op een vergelijking van kosten gekoppeld aan toezichtactiviteiten waarbij is geïnventariseerd op welke wijze deze kosten al dan niet ‘retribueerbaar’ worden gemaakt (kosten versus bekostiging).

Er is gekozen voor een focus op een aantal representatieve ketens uit de Nederlandse agrarische sector: rund (koe en kalf), varken en kip. Dit zijn qua omvang grote sectoren in Nederland. De keuring- en toezichtactiviteiten vormen dan ook een belangrijk onderdeel van de kosten van de NVWA. Binnen deze ketens is gekeken naar de keuring- en toezichtactiviteiten in de ketenstappen productie, transport, slacht, import en export. Daarnaast is gekeken naar de keuring- en toezichtactiviteiten bij de retail en horeca en de import van de hoogrisicoproducten groenten en fruit. De onderzochte ketenstappen zorgen voor ongeveer 88,8% van de totale retributie-inkomsten van de NVWA in 2015.

2.1.2. Onderzoeksverantwoording

Het onderzoek is gestart met het vaststellen van de reikwijdte van het onderzoek, vertaald naar de representatieve ketens en ketenstappen die het onderzoek diende te omvatten. Op basis van de gekozen reikwijdte is een gestandaardiseerde vragenlijst opgesteld, waarin op systeemniveau en per stap in de keten vragen zijn gesteld over de uitgevoerde activiteiten, de kosten, de wijze van financieren, de bijbehorende

tarieven en het aantal keer dat de activiteit is uitgevoerd (allen op jaarbasis). De opgevraagde informatie betreft de data van 2015. De NVWA heeft de vragenlijst (zie bijlage A) getest; vervolgens is deze naar de focuslanden gestuurd. De door de landen ingevulde gegevens in de vragenlijst in combinatie met openbare statistische gegevens vormen de basis voor dit onderzoek.¹¹

¹⁰ Verslag van het Algemeen Overleg Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit 10 december 2015, vastgesteld op 17 februari 2016. Kamernummer 33 835 nr. 30.

¹¹ Websites nationale autoriteiten, Europese Commissie en Eurostat.

Het ministerie van Economische Zaken heeft het onderzoek in de landen aangekondigd bij de desbetreffende Chief Veterinary Officers (CVO's). Vervolgens hebben de Nederlandse landbouwattachés in de focuslanden contact opgenomen met de bevoegde departementen en autoriteiten. De medewerkers van de bevoegde autoriteiten in de landen hebben de vragenlijst ingevuld. Daarbij bleek niet alle uitgevraagde data leverbaar. Tijdens een bezoek aan de betreffende autoriteiten heeft PwC deze data via interviews gevalideerd en is doorgevraagd om een beter beeld te krijgen van de activiteiten binnen de ketenstappen en de daarmee samenhangende kosten en wijze van financieren.

In de analysefase is wederom contact opgenomen met de autoriteiten in de focuslanden om de ontstane beelden en resultaten na vergelijking te bespreken en kritisch door te vragen bij opvallende zaken ter validatie. Na deze fase is voor de verdere weergave van resultaten uitgegaan van de door de landen aangeleverde en gevalideerde gegevens. Door ons is geen beoordelingsopdracht uitgevoerd noch accountantscontrole op het cijfermateriaal toegepast.

Voor Duitsland is het, gezien de sterk gedecentraliseerd manier waarop het toezicht daar is georganiseerd, niet mogelijk gebleken om op landelijk niveau informatie te verkrijgen. Vervolgens is naar het niveau van de deelstaten gekeken, echter op dat niveau is de informatie over kosten en bekostiging van het toezicht ook (grotendeels) niet voorhanden. Om Duitsland toch zover mogelijk mee te kunnen nemen in de vergelijking is voor de deelstaat Niedersachsen de informatie opgenomen over de minimumtarieven bij slacht en voor de deelstaten Niedersachsen en Hessen over import van levende dieren en vlees.

De Nederlandse situatie in termen van activiteiten binnen de ketenstappen vormt de basis voor de analyse. Uit de respons op de vragenlijst is gebleken dat niet in alle landen exact dezelfde activiteiten worden uitgevoerd als in Nederland. Evenzo bleek het voor de focuslanden niet altijd mogelijk om alle activiteiten, de bijbehorende kosten, de wijze van financieren en het aantal uur per activiteit per ketenstap of per gekozen representatieve keten te specificeren. Dit heeft de vergelijking tussen de focuslanden op sommige punten bemoeilijkt.

In dit onderzoek wordt een 'foto' gemaakt van de kosten en activiteiten binnen de systemen van keuring en toezicht in de verschillende focuslanden op een bepaald moment (2015). De vergelijkingsmogelijkheden kennen een inherente beperking, doordat er geen onderzoek is gedaan naar de inhoud en kwaliteit van de uitgevoerde activiteiten in de verschillende landen.

Doordat in dit onderzoek is gekozen om naar kosten en bekostiging van toezicht te kijken, is de vertaling naar tarieven en kosten die bedrijven ervaren niet altijd één op één te maken. In het onderzoek worden de kosten van de focuslanden met elkaar vergeleken. Echter worden er geen uitspraken gedaan over de absolute hoogte van de kosten. De gepresenteerde

cijfers zijn indicatief. Tegelijkertijd laat het onderzoek zien dat overheden in de vorm van de bekostiging een knop hebben om aan te draaien en dat de focuslanden hierin ook verschillen. De keuze ten aanzien van de bekostiging is uiteindelijk vooral politiek gedreven.

De onderzoeksaanpak en de resultaten van het onderzoek zijn frequent besproken met een expertgroep van EZ, VWS en I&M en zijn op kritische momenten besproken met een klankbordgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de verschillende sectoren (zie *bijlage B* voor de deelnemers van beide groepen). Wij danken alle betrokkenen voor hun input en reacties op deelresultaten gedurende ons onderzoek.

2.1.3. Opbouw hoofdstuk

Het hoofdstuk 'internationale vergelijking' bestaat uit twee delen. Allereerst worden in paragraaf 2.2 de systemen van keuring en toezicht in de focuslanden beschreven en vergeleken, evenals de openingstijden en daaraan gerelateerde tarieven als graadmeter van een vergelijking op servicegraad.

In paragraaf 2.3 worden de onderzochte ketenstappen vergeleken op basis van enkele samengenomen representatieve ketens (rund, varken, kip) om een vergelijking te kunnen maken van activiteiten, kosten en wijze van financiering binnen de systemen van keuring en toezicht in de focuslanden.

2.2. De focuslanden hebben hun systeem van keuring en toezicht op verschillende manieren ingericht

In deze paragraaf beschrijven we de manier waarop in de focuslanden keuring en toezicht hebben georganiseerd; dit beschouwen we als het systeem.

Alleen in Nederland zijn de coördinatie en uitvoering van keuring en toezicht centraal georganiseerd

De toezichtactiviteiten in de representatieve ketens die in dit onderzoek worden bekeken, worden in Nederland allen uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de NVWA. In de onderstaande figuur is een overzicht opgenomen van de bevoegde autoriteiten die toezichtactiviteiten uitvoeren in de representatieve ketens van dit onderzoek en welke

toezichtactiviteiten deze autoriteiten nog meer uitvoeren. Zowel in Nederland als in België is al het toezicht bij één organisatie belegd. De uitvoering is in beide landen verschillend georganiseerd. In de andere focuslanden is het toezicht verdeeld over meerdere organisaties.

Er zijn grote verschillen in de omvang van het budget. Deze verschillen hangen samen met de omvang van de uit te voeren toezichtactiviteiten gezien de omvang van het land en bijvoorbeeld de intensiteit van de veeteelt in een land maar ook met de reikwijdte en uitvoering van de toezichtactiviteiten van de betrokken organisaties zoals beschreven in figuur 2.

Figuur 2: bevoegde autoriteiten in de focuslanden die onderdeel uit maken van dit onderzoek

Bevoegde autoriteiten				
Nederland NVWA: Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit	België FAVV: Federaal Agentschap verantwoordelijk voor de Veiligheid van de Voedselketen	Denemarken DVFA: Danish Veterinary and Food Administration	Frankrijk DGAL: Direction Générale de l'Alimentation DGCCRF: Direction Générale de la Concurrence, de la Consommation et de la Répression des Fraudes	Duitsland Länder Ministeries: Regionaal beleid & uitvoering Kreise / Kreiseverein: Lokaal beleid & uitvoering
Focusgebieden NVWA: • Voedselveiligheid • Diergezondheid en dierenwelzijn • Plantgezondheid en plantaardige producten • Veiligheid van consumentenartikelen	Focusgebieden FAVV: • Diergezondheid, dierenwelzijn en veiligheid van dierlijke producten • Plantenbescherming en veiligheid van plantaardige producten • Transformatie en distributie van levensmiddelen	Focusgebieden DVFA: • Voedselveiligheid • Diergezondheid en dieren welzijn • Diervoeder en -medicijnen • Import van goederen met plantaardig voedsel	Focusgebieden DGAL: Voedselveiligheid en diergezondheid en dierenwelzijn, met een specifieke focus op Primaire productie, Dieren en dierlijke producten, Diervoeder en Residuen Focusgebieden DGCCRF: Voedselveiligheid en plantgezondheid met een specifieke focus op plantaardige producten, (plantaardige) diervoeder, toevoegingsmiddelen, verpakkingen, verboden middelen en voedingssupplementen	Länder Ministeries, Kreise & Kreiseverein: Uitvoering van controles binnen de domeinen voedselveiligheid, diergezondheid, dierenwelzijn, diervoeder, medicijnen, plantbescherming, de veiligheid en import van plantaardige producten

In figuur 3 zijn de totale kosten van de bij dit onderzoek betrokken bevoegde autoriteiten weergegeven.

Het percentage retributies is alleen in Frankrijk lager dan in Nederland

De NVWA in Nederland wordt centraal aangestuurd en voor 28% gefinancierd door het bedrijfsleven. In België is sprake van een centraal georganiseerd voedselveiligheidsbeleid en een grotendeels decentrale uitvoering van keuring en toezicht waarbij het bedrijfsleven 43% van de toezichtskosten draagt door middel van jaarlijkse heffingen en retributies. In Denemarken is sprake van een centraal beleid en decentrale uitvoering. Ongeveer de helft van de kosten wordt geretribueerd aan het bedrijfsleven.

In Frankrijk geldt een vergelijkbaar systeem als in Denemarken en België. Daarentegen financiert de Franse overheid wel ongeveer 90% van de kosten van keuring en toezicht. In Duitsland is zowel het beleid als de uitvoering van keuring en toezicht volledig decentraal georganiseerd.

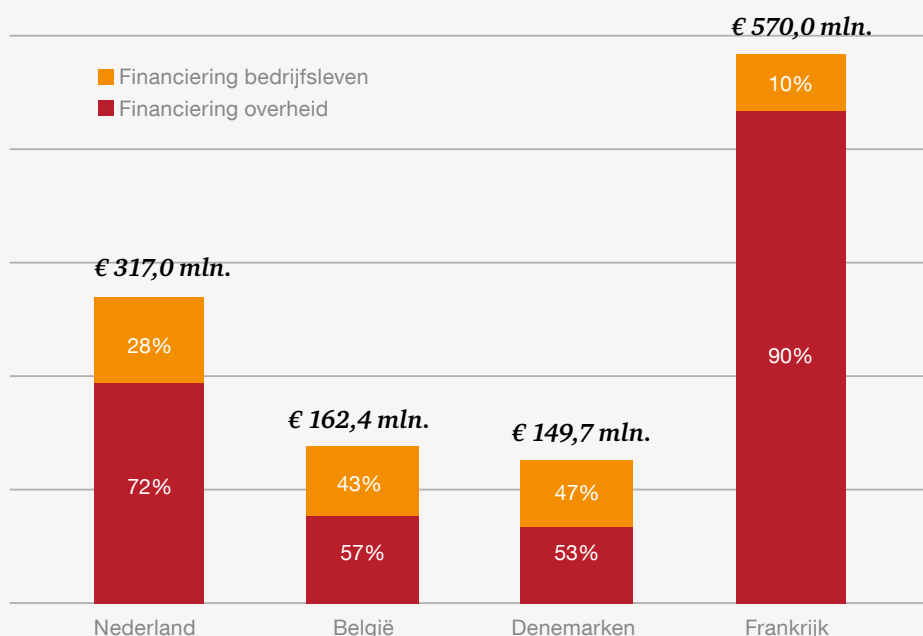
In het kader van financiering door de overheid moet de kanttekening gemaakt worden dat overheidsfinanciën ook door het bedrijfsleven en burgers gefinancierd worden door middel van belastingen. Een vergelijking op basis van belastingsystemen en -druk valt niet in de reikwijdte van dit onderzoek opgenomen en is niet uitgevoerd.

De werktijden van de NVWA zijn ruimer dan die van de autoriteiten in de focuslanden

De werktijden van de autoriteit in Nederland voor alle controles behalve import zijn ruimer dan die van de bevoegde autoriteiten in de focuslanden. Bij importcontroles hanteert de Franse controleautoriteit langere reguliere werktijden, maar in tegenstelling tot Nederland vinden geen importcontroles plaats buiten werktijd.

In de paragrafen hieronder wordt het systeem van keuring en toezicht per land uitgewerkt en staan bevindingen beschreven met betrekking tot de servicegraad in de verschillende landen.

Figuur 3: kosten en wijze van financiering per land

(in € 1.000.000)	Nederland	België	Denemarken	Frankrijk
Totale kosten	€ 317,0	€ 162,4	€ 149,7	€ 570,0
Financiering overheid	€ 228,2	€ 92,6	€ 79,3	€ 512
Financiering bedrijfsleven	€ 88,8	€ 69,8	€ 70,4	€ 58

2.2.1. Keuring- en toezichtactiviteiten worden door de NVWA centraal aangestuurd en uitgevoerd; de kosten hiervan worden voor een derde door het bedrijfsleven gefinancierd

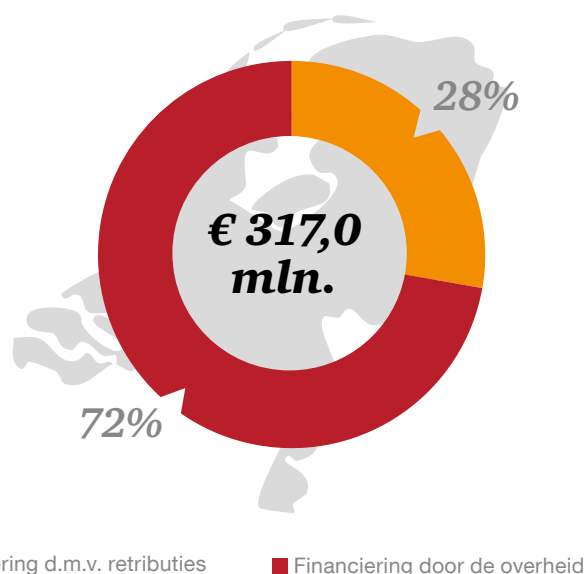
Oppervlakte km ²	41.543
Aantal inwoners	17 miljoen
BBP (miljard)	677
BBP / capita	€ 38.700

In Nederland voert de NVWA bij alle bedrijven keuringen uit op het veterinaire en fytosanitaire terrein. Op sommige terreinen is de feitelijke uitvoering van de controles neergelegd bij andere organisaties maar vindt dan wel plaats onder de verantwoordelijkheid van de NVWA. Dit zijn de Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector (KDS), het Centraal Orgaan voor Kwaliteitsaangelegenheden in de Zuivel (COKZ), Stichting Skal, de Nederlandse Controle Autoriteit Eieren (NCAE), de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD), het Central Veterinary Institute (CVI), het Instituut voor Voedselveiligheid Wageningen (RIKILT), het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), de Nederlandse Algemene Keuringsdienst voor zaaizaad en pootgoed van landbouwgewassen (NAK), Naktuinbouw, de Bloembollenkeuringsdienst (BKD), het Kwaliteits-Controle-Bureau (KCB) en de douane. Ten aanzien van de keuringen die deze organisaties uitvoeren is de NVWA – als centrale bevoegde autoriteit – verantwoordelijk voor de opsporingen, maar ook voor de handhaving van en het toezicht op de keuringen.¹²

Het ministerie van Economische Zaken is formeel ‘eigenaar’ van de NVWA. De opdrachtgevers zijn EZ en VWS.

Het budget 2015 van de NVWA bedroeg €317 miljoen. Hiervan heeft EZ 46% (€146 miljoen) bekostigd en VWS 26% (€82 miljoen). De overige 28% (€89 miljoen) is bekostigd door middel van retributies.

De representatieve ketens (rund, varken, kip), die in dit onderzoek worden belicht in paragraaf 2.3, vertegenwoordigen €151,4 miljoen aan kosten, 48% van het totale budget van de NVWA voor het jaar 2015. Het totale bedrag dat de NVWA in 2015 aan retributies doorberekende voor de activiteiten die zij uitvoert binnen de onderzochte ketens bedroeg €78,8 miljoen, wat 88,8% is van het totaal aan retributies dat de NVWA heeft doorberekend.

¹² Jaarplan 2016 en brief van de staatssecretaris: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33835-16.html>

2.2.2. In België is sprake van een centraal voedselveiligheidsbeleid en decentrale uitvoering van keuring- en toezichtactiviteiten; de kosten voor deze activiteiten worden grotendeels door het bedrijfsleven gefinancierd

Oppervlakte km ²	30.528
Aantal inwoners	11,2 miljoen
BBP (miljard)	409
BBP / capita	€ 34.100

De belangrijkste bevoegde autoriteiten in het kader van de voedselveiligheid in België zijn de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (FOD VVVL), het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG) en het Federaal Agentschap verantwoorde-

lijk voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV). De FOD VVVL is verantwoordelijk voor het normatief beleid met betrekking tot diergezondheid en plantgezondheid. Het FAGG richt zich op geneesmiddelen: onderzoek en ontwikkeling, registratie, waakzaamheid, productie, distributie en goed gebruik. Het FAVV fungeert als het uitvoerende controleorgaan van België. Het ontwerpt de operationele reglementering (procesnormen voor operatoren) op het gebied van voedsel- en plantveiligheid, stelt een meerjarig controleprogramma op en voert dit programma uit. Daarnaast houdt het zich bezig met preventie- en bestrijdingsmaatregelen, certificering, externe communicatie en informatiedeling. Het FAVV is hiermee de meest directe Belgische tegenhanger van de NVWA. Ons vergelijkend onderzoek richt zich voor België op deze organisatie, zoals weergegeven in figuur 4.¹³

Het FAVV wordt aangestuurd door een gedelegeerd bestuurder, die direct rapporteert aan de verantwoordelijke

ministers: de ministers van Landbouw en Volksgezondheid. Het Centrum voor Onderzoek en Diergeneeskunde & Agrochemie (CODA), Diergezondheidszorg Vlaanderen (DGZ) en l'Association Regionale de Santé et d'Identification Animales (ARSIA) en een aantal andere externe controleorganen ondersteunen het FAVV in de uitvoering van zijn taken. Deze houden zich vooral bezig met controles op het gebied van de bestrijding van dierziekten en de identificatie en registratie van dieren, de controle op de spuittoestellen van pesticiden en de controle op de biologische productie. Daarnaast beschikt het FAVV over vijf interne laboratoria en werkt het samen met negen referentielaboratoria en vijftig gespecialiseerde laboratoria. Bij de uitvoering van controles wordt het FAVV ondersteund door zo'n 600 'zelfstandige opdrachthouders', waaronder zelfstandige dierenartsen, bio-ingenieurs en industrieel ingenieurs voor de uitvoering van certificering, audit, bemonstering of controle.¹⁴ De kosten daarvan zijn opgenomen in het budget van de FAVV zoals meegenomen in dit onderzoek.

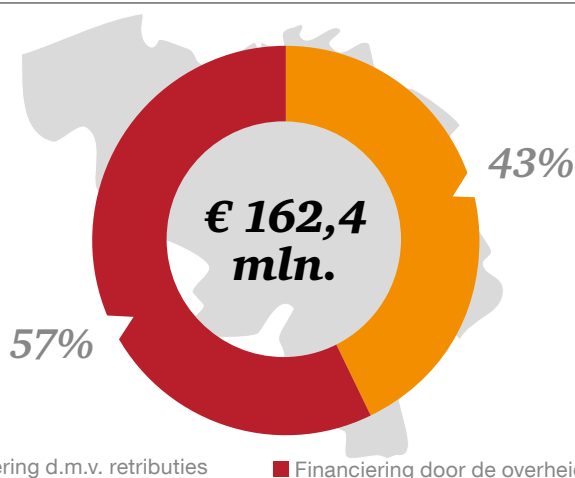
In tegenstelling tot de NVWA, die de keuringen en controleactiviteiten op

Figuur 4: organisaties in België binnen de reikwijdte van dit onderzoek

¹³ http://www.afsca.be/overheffavv/mancp/ documents/2014-10-23_MANCP2012-2014_v3-0_NL_zonderTC.pdf

¹⁴ <http://www.favv-afsca.be/activiteitenverslag/2014/favv/organisatie/>

(€92,6 miljoen) afkomstig uit de staatskas. 43% (€69,8 miljoen) wordt bekostigd door het bedrijfsleven. Dit bedrag bestaat voor 54% uit retributies (€38 miljoen) en voor 43% uit jaarlijkse heffingen (€30 miljoen) en voor 3% uit 'overige inkomsten' zoals administratieve boetes (€2 miljoen).¹⁵

De representatieve ketens die in dit onderzoek (2.3) worden belicht, vertegenwoordigen €63,7 miljoen aan kosten, 39,2% van het totale budget van het FAVV voor het jaar 2015. Het totale bedrag dat het FAVV in 2015 aan retributies doorberekende voor de activiteiten die het uitvoert binnen deze ketens bedroeg €64,1 miljoen. Het FAVV had in 2015 dus meer opbrengsten uit retributies dan kosten. De retributies bestaan voor 44% uit inkomsten van controletarieven en voor 56% uit inkomsten uit jaarlijkse heffingen bij bedrijven. Wat betreft de ketenstappen die voor dit onderzoek relevant zijn, is uit de gegevens die de FAVV heeft aangeleverd gebleken dat het bedrijfsleven jaarlijkse heffingen betaalt voor controles binnen de ketenstappen productie, transport, verwerking en retail en horeca.

nationaal niveau heeft georganiseerd, werkt het FAVV met Provinciale controle-eenheden (PCE's). Deze PCE's zijn per provincie (tien) verantwoordelijk voor de uitvoering van keuringen en inspecties en worden aangestuurd door de Nationale Implementatie en Coördinatie Eenheid (NICE).

In België wordt gebruikgemaakt van een Autocontrolesysteem (ACS): op basis van een sectorgids met bepalingen per sector kunnen bedrijven na een zelfcontrole gecertificeerd worden door erkende

certificeringsinstellingen als ACS-bedrijf. De auditkosten worden rechtstreeks door het bedrijf aan de instelling betaald en zijn afhankelijk van het aantal activiteiten op een bedrijf. Bij een positief resultaat verkrijgt het bedrijf een certificaat dat drie jaar geldig is. Bij gebruik van het autocontrolesysteem ontvangt het bedrijf een korting op de jaarlijkse FAVV-heffing. In 2015 nam meer dan de helft van de bedrijven deel aan deze autocontrole.

Het totale budget voor 2015 van het FAVV bedroeg €162,4 miljoen. Daarvan is 57%

2.2.3. In Denemarken geldt ook een centraal aangestuurd voedselveiligheidsbeleid en decentrale uitvoering van keuring- en toezichtactiviteiten; ongeveer de helft van de kosten wordt geretribueerd aan het bedrijfsleven

Oppervlakte km ²	43.000
Aantal inwoners	5,7 miljoen
BBP (miljard)	266
BBP / capita	€ 43.800

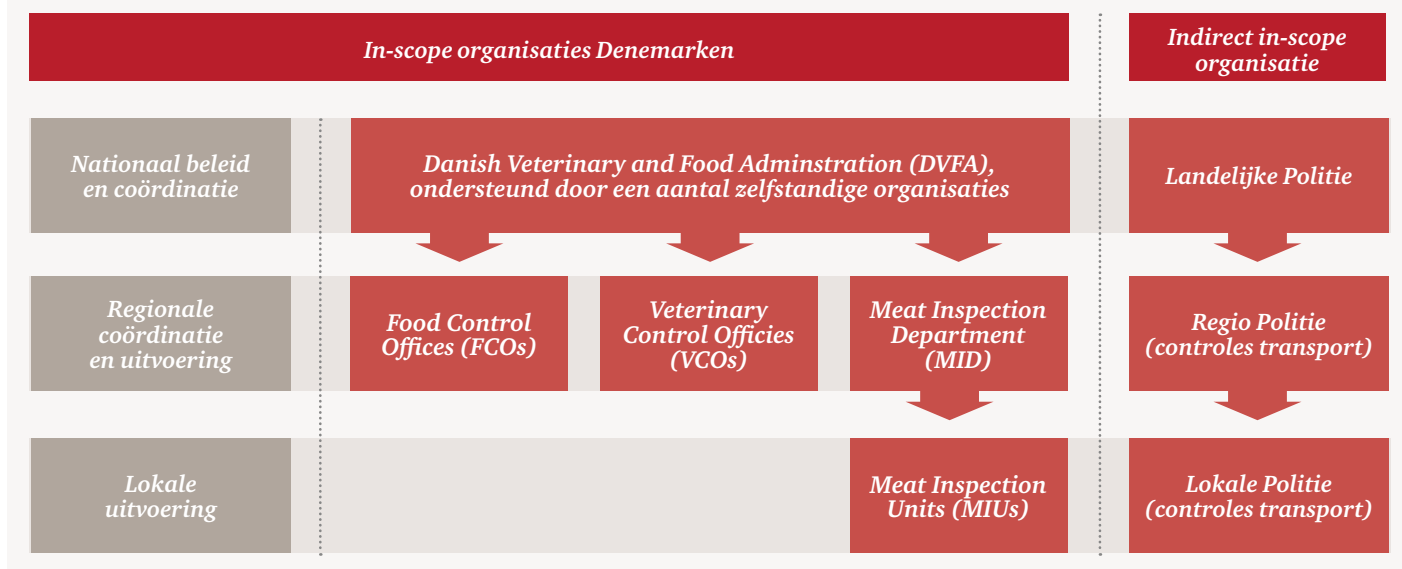
In Denemarken is de Danish Veterinary and Food Administration (DVFA) het overheidsorgaan dat verantwoordelijk is voor de veiligheid in de voedselketen en voor diergezondheid en dierenwelzijn. Naast de DVFA heeft Denemarken ook een orgaan dat specifiek verantwoordelijk is voor de controle op de plantgezondheid en de gezondheid van vis en schelpdieren: de Danish Agrifish Agency (DAFA). De politie is verantwoordelijk voor de controle op de naleving van

wetten en richtlijnen op het gebied van voedsel- en diertransport. De Danish Health and Medicines Authority (DHMA) is verantwoordelijk voor de controle op de productie en het gebruik van medicijnen. Deze organisaties werken samen met een aantal andere zelfstandige instellingen, zoals de Danish Environmental Protection Agency (DEPA), de Danish Technology Institute (DTI), de Danish Customs and Tax Administration (DCTA), de Danish Emergency Management Agency (DEMA) en een aantal private organisaties.¹⁶ Vanwege de reikwijdte van dit onderzoek – fytosanitaire controles en vis vallen buiten de reikwijdte – richten wij ons voor dit onderzoek binnen Denemarken op de DVFA.

¹⁵ Deze informatie is gebaseerd op het interview dat wij met de heer Jacques Moes van het FAVV hebben gehouden op 30 juli 2016.

¹⁶ Country Profile Denmark DG Food and Agriculture – Website Europese Commissie: http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/country_profiles/details.cfm?co_id=DK

Figuur 5: organisaties in Denemarken binnen de reikwijdte van dit onderzoek

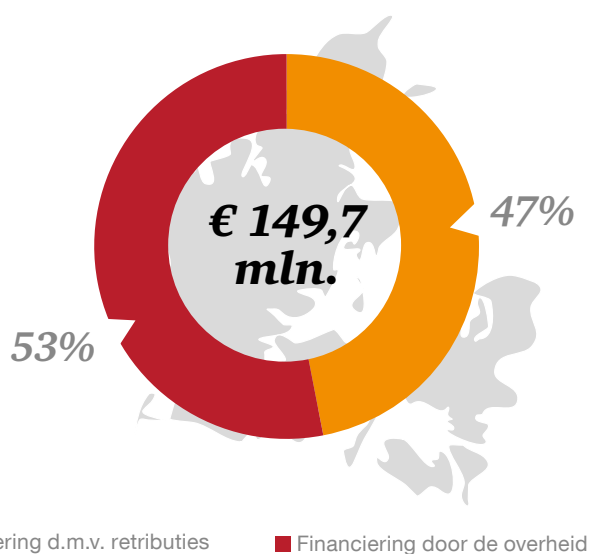

De DVFA is onderdeel van het ministerie van Voeding, Landbouw en Visserij (Ministry of Food, Agriculture and Fisheries, MFAF). Net zoals in België zijn de controles van de DVFA decentraal georganiseerd. De DVFA beschikt over vijf Food Control Offices (controleposten, FCO's) en drie Veterinary Control Offices (VCO's, dierenartsenposten), verspreid over het land, zoals weergegeven in figuur 5. Daarnaast heeft de DVFA een aparte, centrale vleesinspectieafdeling, het Meat Inspection Department (MID), en 26 lokale Meat Inspection Units (MIU) die zijn gevestigd in de Deense slachthuizen.

Het budget van de DVFA voor het jaar 2015 bedroeg 1,1 miljard Deense Kronen (DKK), wat neerkomt op €149,7 miljoen.¹⁷ Daarvan kwam ongeveer 53% (DKK 580 miljoen/€77,9 miljoen) uit de staatskas en ongeveer 47% (DKK 521 miljoen/€70 miljoen) uit geïnde retributies. De overige ongeveer 1% (DKK 12,8 miljoen/€1,7 miljoen) is afkomstig uit heffingen op medicijnen.¹⁸

De representatieve ketens die in dit onderzoek worden belicht (2.3) vertegenwoordigen €75,2 miljoen aan kosten, 51% van het totale budget van de DVFA voor het jaar 2015. Het totale bedrag dat de DVFA in 2015 aan retributies heeft

doorberekend voor de activiteiten die zij uitvoert binnen deze ketens bedroeg €61,5 miljoen, wat 81,8% is van het totaal aan retributies dat de DVFA heeft doorberekend.

¹⁷ 1 DKK=€0,13457, gemiddelde van de wisselkoers op 1 januari 2015 en 31 december 2015.

¹⁸ Factbook DVFA 2015: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/english/SiteCollectionDocuments/Ledelsessekretariatet/Fact-Book-DVFA-2015.pdf>

2.2.4. In Frankrijk is eveneens sprake van een centraal voedselveiligheidsbeleid en decentrale uitvoering van keuring- en toezichtactiviteiten; de kosten voor deze activiteiten worden voor het overgrote deel door de overheid gefinancierd

Oppervlakte km ²	643.801
Aantal inwoners	66 miljoen
BBP (miljard)	2.181
BBP / capita	€ 31.500

De belangrijkste controleorganen in Frankrijk zijn de Direction Générale de l’Alimentation (DGAL), de Direction Générale de la Concurrence, de la Consommation et de la Répression des Fraudes (DGCCRF), de Direction Générale de la Santé (DGS) en het Institut National des Appellations de l’Origine et de la Qualité (INAO). De DGAL, dat onder het ministerie van Landbouw valt, is verantwoordelijk voor het beleid omtrent en controles op plant- en diergezondheid, dierenwelzijn en voedselveiligheid. De DGCCRF valt onder het ministerie van Economische Zaken en richt zich vooral op de veiligheid van fytosanitaire producten, dieetvoeding, additieven, verboden middelen en materialen waarmee voeding in contact komt. De DGS houdt zich bezig met de voedselveiligheid tijdens crisissituaties en bij risico op besmetting. De INAO controleert de herkomst van producten en houdt toezicht op kwaliteitskeurmerken.

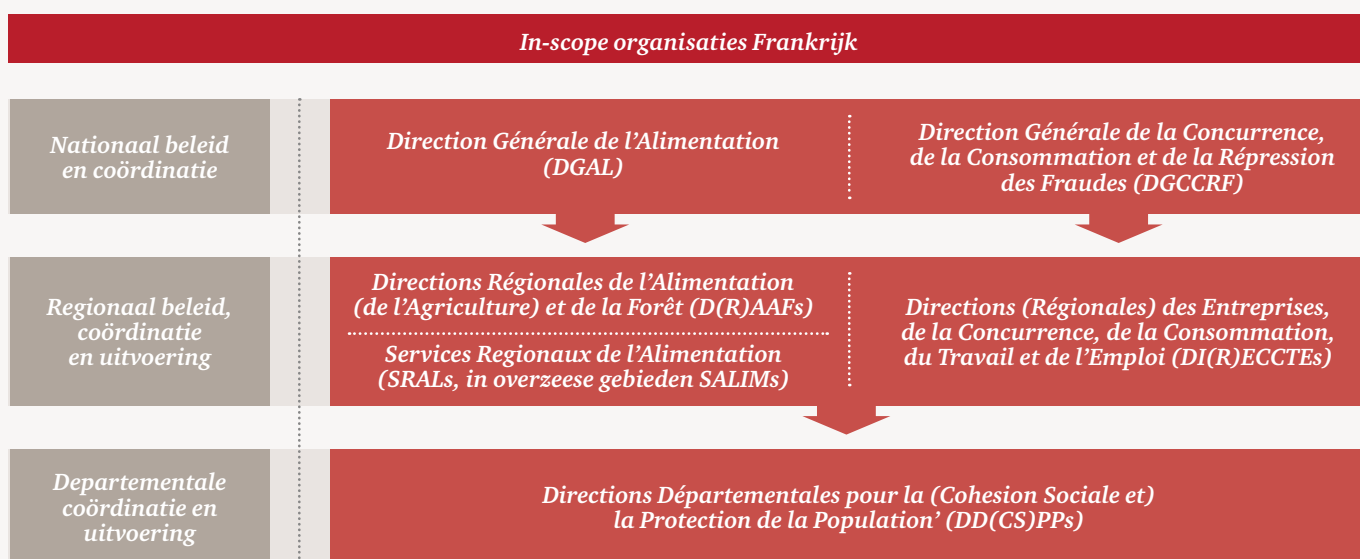
De DGAL en de DGCCRF zijn de meest directe Franse tegenhangers van de NVWA en houden zich vooral bezig met de voedselketens die in scope zijn binnen dit onderzoek (vleesketen, import en export, retail/horeca en hoog risico groente en fruit (high-risk foodstuffs)). Dit vergelijkende onderzoek richt zich voor Frankrijk op deze twee organisaties.

Zowel de DGAL als de DGCCRF is decentraal georganiseerd, zoals weergegeven in figuur 6. Voor de uitvoering van controles op regionaal niveau (er zijn achttien regio’s), zijn regionale directies ingesteld:

- DGAL: regionale directies voor voedings- en bosbeheer, de ‘Directions Régionales de l’Alimentation et de la Forêt’ (DRAAF) op het vasteland en de ‘Directions de l’Alimentation de l’Agriculture et de la Forêt’ (DAAF) in de overzeese gebieden.

- DGCCRF: regionale directies die toezien op bedrijven en concurrentie, de ‘Directions Régionales des Entreprises, de la Concurrence, de la Consommation, du Travail et de l’Emploi’ (DIRECCTE op het vasteland, DIECCTE in de overzeese gebieden).

Figuur 6: organisaties in Frankrijk binnen de reikwijdte van dit onderzoek

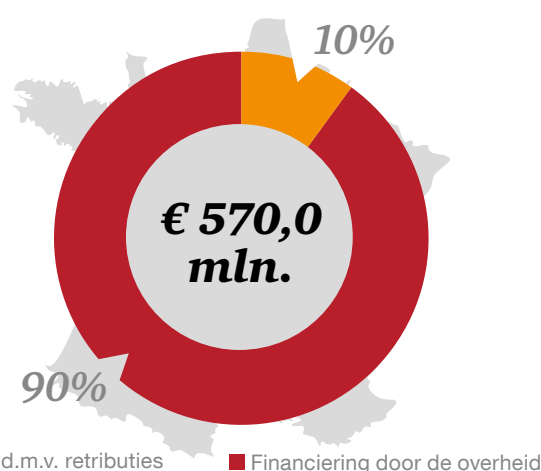

De Services Regionaux de l'Alimentation (SRAL's, in overzeese gebieden SALIM's) zijn op regionaal gebied verantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van het Franse budgetprogramma voor voedselveiligheid en kwaliteit ('Programme 206').

Onder de regionale bestuurslaag, bevindt zich de departementale bestuurslaag. Deze wordt aangestuurd door de bovengenoemde regionale instellingen. Er zijn in totaal 101 departementen, waarmee de DGAL en de DGCCRF contact onderhouden via interministeriële directoraten, de 'Directions Départementales pour la (Cohesion Sociale et de la) Protection de la Population' (DDPP's of DDCSPP's). Deze departementale organisaties zijn verantwoordelijk voor voedselveiligheid op lokaal niveau (controle, monitoring, preventie). De DGAL en de DGCCRF worden in hun werk ondersteund door ongeveer 15.000 dierenartsen (zowel in dienst van de DGAL als extern ingehuurd), 30 nationale referentielaboratoria en 150 gespecialiseerde laboratoria.

Het budget van de DGAL en de DGCCRF is ongeveer €570 miljoen en wordt voor 90%(€512 miljoen) door de staat gefinancierd en voor ongeveer 10% (€57 - €58 miljoen) door middel van retributies. De budgetten worden verdeeld over de verschillende D(R)AAF's en DI(R) ECCTE's, die op basis van hun eigen regionale beleid een invulling geven aan hun budget.

De representatieve ketens die in dit onderzoek worden belicht (2.3), vertegenwoordigen €330,2 miljoen aan kosten, 57% van het totale budget van de DGAL voor het jaar 2015. Het totale bedrag dat de DGAL in 2015 aan retributies heeft doorberekend voor de activiteiten die zij uitvoert binnen deze ketens bedroeg €58,8 miljoen, wat 100% is van het totaal aan retributies dat de DGAL heeft doorberekend.

2.2.5. In Duitsland zijn het voedselveiligheidsbeleid en de uitvoering daarvan centraal belegd

Oppervlakte km ²	357.168
Aantal inwoners	81 miljoen
BBP (miljard)	3.026
BBP / capita	€ 34.100

In Duitsland hebben zowel de federale overheid als de federale staten (Bundesländer, zestien in totaal) verantwoordelijkheden op het gebied van keuring en toezicht in het kader van voedsel- en voederveiligheid, plant- en diergezondheid en dierenwelzijn, zoals weergegeven in figuur 7.

Op federaal niveau is het ministerie van Voeding en Landbouw (Bundesministerium für Ernährung und Landwirtschaft, BMEL) verantwoordelijk voor het beleid en de wetgeving omtrent voedselveiligheid en consumentenbescherming. Het Federale Kantoor voor de Bescherming van Consumenten en Voedselveiligheid (Bundesamt für Verbraucherschutz und Lebensmittelsicherheit, BVL) coördineert de samenwerking tussen de Federale overheid en de federale staten op het gebied van compliance, risicomanagement en preventie.¹⁹ De BVL ondersteunt bovendien het BMEL bij crisismanagement en is het eerste aanspreekpunt voor

de Europese Unie. BMEL en BVL zijn het meest vergelijkbaar met de Nederlandse reikwijdte.

Naast de BMEL en de BVL is er nog een aantal andere federale autoriteiten en onderzoeksinstituten waarmee wordt samengewerkt. Dit betreft het Federaal Instituut Risicobeoordeling (BfR), het Federaal Agentschap voor Landbouw en Voedsel (BLE), het Friedrich Loeffler Instituut (FLI), het Julius Kühn Instituut (JKI) en het Max Rubner Instituut (MRI). Daarnaast hebben de federale ministeries van Milieu, Natuurbehoud, Bouw en Nucleaire Veiligheid (Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz, Bau und Reaktorsicherheit, BMUB), het ministerie van Financiën (Bundesministerium der Finanzen, BMF) en het ministerie van Justitie en Consumentenbescherming (Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz, BMJV) zeggenschap over een aantal specifieke zaken die met voedselveiligheid te maken hebben.

¹⁹ http://www.bvl.bund.de/EN/07_TheFederalOffice/04_History/History_node.html

Figuur 7: organisaties in Duitsland binnen de reikwijdte van dit onderzoek

De uitvoering van controles en inspecties zijn volledig decentraal georganiseerd in de deelstaten. De ministeries voor Voeding en Landbouw van de deelstaten coördineren de implementatie van het controle- en inspectiebeleid op deelstaatniveau. De deelstaten fungeren als wetgevende macht binnen hun grondgebied, maar dienen wel verantwoording af te kunnen leggen aan de federale overheid. Sommige deelstaten

zijn opgedeeld in provincies, die een administratieve laag vormen onder het deelstaatniveau, en boven de gemeenten of districten, de Kreise of kreisfreie Städte (402 in totaal). Kreise en kreisfreie Städte implementeren controles en inspecties op stedelijk of districtsniveau. In Duitsland zijn er op dit niveau 431 controleorganen en 36 veterinaire controleautoriteiten, die alle een eigen tariefbeleid hebben voor

controles. Omdat ons onderzoek zich richt op de autoriteiten die de controles uitvoeren, zullen wij onze analyse baseren op het budget en beleid van de Kreise en kreisfreie Städte.²⁰ De veelheid van Kreise en kreisfreie Städte en de verscheidenheid met betrekking tot het tariefbeleid voor controles binnen deze gemeenten of districten zorgen ervoor dat een vergelijking met het Nederlandse systeem zeer complex is.

2.2.6. De reguliere werktijden van de controlediensten van de NVWA zijn ruimer dan in de overige focuslanden, met uitzondering van importcontroles in Frankrijk in luchthavens

Beschikbaarheid van de controlediensten is een belangrijk kwalitatief element voor de markt. Daarnaast is het voor de markt van belang hoe deze beschikbaarheid zich vertaalt in de tarieven voor de controles, oftewel of sprake is van een tariefstijging wanneer de controles buiten de reguliere werktijden worden gehouden.

Reguliere werktijden

Alle controles met uitzondering van import

De reguliere werktijden van de NVWA zijn maandag tot en met vrijdag van 07.00 tot 18.00 uur.²¹ Sommige controle-eenheden voeren ook controles uit op zaterdag van

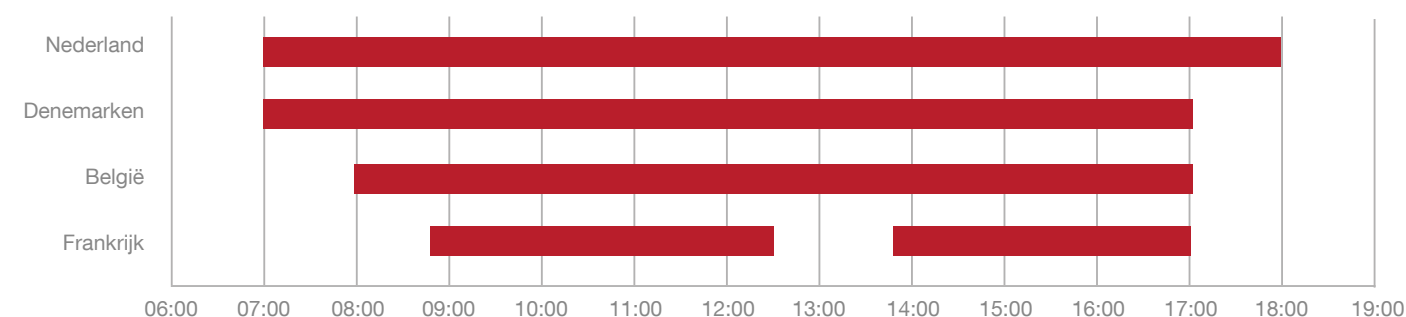
²⁰ Country profile DG Food and Agriculture Europese Commissie: http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/country_profiles/details.cfm?co_id=DE

²¹ Op basis van uitzonderlijke omstandigheden kunnen werktijden afwijken, zoals in het kader van het hitteprotocol (vanaf 04.00 controles).

06.00 tot 12.00 uur. In de overige landen zijn de reguliere werktijden overal korter dan in Nederland, zoals weergegeven in figuur 8. In Denemarken worden controles uitgevoerd van maandag tot en met vrijdag van 07.00 tot 16.00/17.00 uur.

In België worden controles uitgevoerd van maandag tot en met vrijdag van 08.00 tot 17.00 uur en in Frankrijk worden controles uitgevoerd van maandag tot en met vrijdag van 08.45 tot 12.30 uur en van 13.45 tot 17.00 uur.

Figuur 8: reguliere openingstijden (exclusief import): van maandag tot en met vrijdag en in sommige gevallen in Nederland op zaterdag van 06.00 tot 12.00 uur

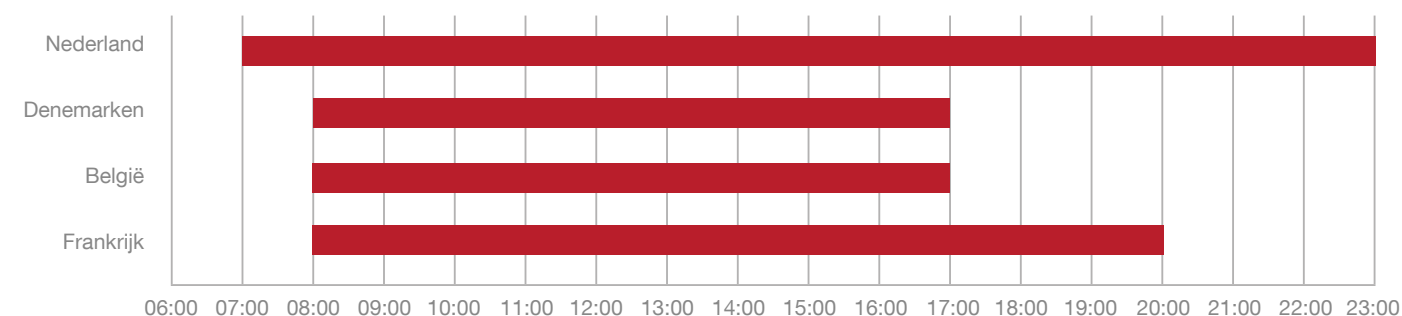
Importcontroles

Voor importcontroles gelden andere werktijden. De reguliere werktijden van de diensten die importcontroles uitvoeren in Nederland, zijn maandag tot en met vrijdag van 07.00 tot 23.00 uur.²² In de overige landen zijn de reguliere werktijden voor deze controles korter, zoals weergegeven in figuur 9. In Denemarken zijn de controlediensten

beschikbaar van 07.00 tot 17.00 uur.

In België worden importcontroles uitgevoerd van maandag tot en met vrijdag van 08.00 tot 17.00 uur en in Frankrijk van maandag tot en met vrijdag van 08.00 tot 17.00 uur. In Frankrijk zijn controleposten op luchthavens de hele week beschikbaar, inclusief het weekend, van 08.00 tot 20.00 uur.

Figuur 9: reguliere openingstijden import voor Nederland, Denemarken en België gelden van maandag tot en met vrijdag en voor Frankrijk op luchthavens ook in het weekend

²² Op Schiphol zijn de reguliere openingstijden doordeweeks van 06.00 tot 23.00 uur.

Irreguliere werktijden en bijbehorende kosten

Alle controles met uitzondering van import

De controles die buiten de werktijden van de NVWA moeten worden uitgevoerd, dienen van tevoren te worden aangevraagd en brengen extra kosten met zich mee: een bedrijf betaalt een toeslag van 30% bovenop het reguliere uurtarief. De overige landen hebben elk een eigen wijze waarop zij met de controles buiten de reguliere werktijden van de controlediensten omgaan. In Denemarken worden voedselveiligheidscontroles op alles met uitzondering van vlees en import/export vrijwel alleen binnen de reguliere werktijden uitgevoerd. Tarieven van controles op

export van voedsel en waren zijn 300% duurder wanneer deze tussen 17.00 en 22.00 uur dienen te worden uitgevoerd. In het weekend en op feestdagen na 22.00 en voor 06.00 uur 's ochtends zijn de tarieven 500% hoger. Controles op vlees in grote slachthuizen kunnen op ieder moment worden uitgevoerd, waarbij de in rekening gebrachte kosten voor de markt kostendekkend zijn. In België zijn de diensten alleen buiten de reguliere werktijden open wanneer er sprake is van een calamiteit. In Frankrijk zijn de controlediensten niet beschikbaar buiten de reguliere werktijden.

Importcontroles

De importcontroles in Nederland die doordeweeks tussen 23.00 en 06.00 uur worden uitgevoerd, zijn 30% duurder.

De tarieven voor de controles die in het weekend worden uitgevoerd zijn ook 30% hoger. In Denemarken en België worden voor deze controles buiten de reguliere werktijden van de controlediensten toeslagen berekend. In Denemarken gelden dezelfde bepalingen als bij export (zie Alle controles met uitzondering van import). In België geldt dat de tarieven worden verhoogd met 50% voor de werkzaamheden in de nacht (22.00 tot 04.00 uur), verdubbeld voor werkzaamheden in het weekend en verdrievoudigd voor de werkzaamheden die in de nacht tijdens het weekend en tussen 22.00 en 04.00 uur worden uitgevoerd.

2.3. Nederland retribueert een kleiner aandeel van haar totale kosten aan het bedrijfsleven dan België en Denemarken

Figuur 10: ketenstappen representatieve ketens

Om de werkelijke kosten van een aantal representatieve ketens (rund, varken, kip) in beeld te brengen is een aantal ketenstappen gedefinieerd, zie

figuur 10. Per ketenstap zijn gegevens via de vragenlijsten in de focuslanden uitgevraagd.

Voor de representatieve ketens (rund, varken, kip) worden de ketenstappen (primaire) productie, transport, slacht en verwerking, export en import onderscheiden. De ketenstap productie betreft de toezichtactiviteiten op de boerderijen waar de dieren worden gefokt en gehouden. Bij transport gaat het om toezicht op het vervoer van dieren naar het slachthuis maar ook tussen boerderijen. Toezicht in de ketenstap slacht en verwerking heeft betrekking op toezichtactiviteiten bij slachthuizen en uitsnijderijen maar ook bij de verwerkende industrie die vleesproducten bewerkt voor

verdere consumptie. Bij export en import gaat het om het toezicht op de export en import van vlees en levende dieren.

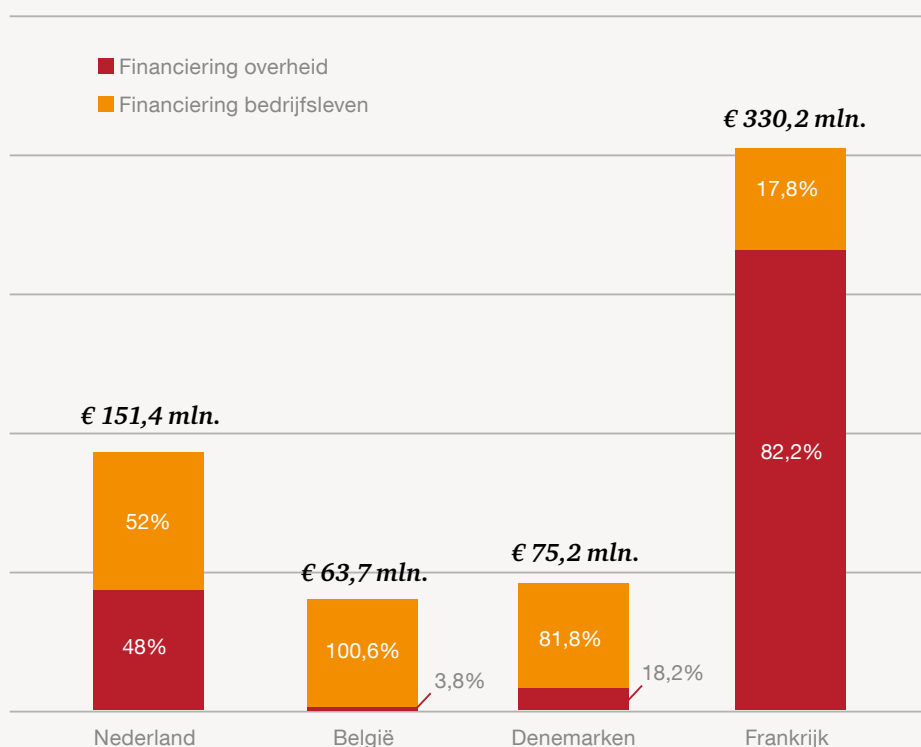
Het bleek voor de focuslanden moeilijk om de gegevens over kosten van keuring en toezicht per keten uit te splitsen. Er wordt in het overgrote deel van de administraties in de focuslanden geen verschil gemaakt tussen kosten van keuring en toezicht in de rundvlees-, varkensvlees- en kippenvleesketen. Daarom zijn deze ketens in dit onderzoek samengenomen. Hierbij moet vermeld worden dat in sommige landen ook geen onderscheid gemaakt kon

worden tussen de genoemde ketens en andere dieren, zoals ander pluimvee naast kippen, konijnen naast kippen en paarden naast runderen. De controles binnen de kip-, rund- en varkensketen vertegenwoordigen wel het grootste aandeel van de controleactiviteiten.

Naast de ketenstappen is onderzoek gedaan naar de kosten en bekostiging van toezicht bij retail en horeca en de residu controles bij groenten en fruit.

De totale kosten en de wijze van financieren van de bovengenoemde ketens per land staan in figuur 11.

Figuur 11: totale kosten en wijze van financieren van de totale representatieve ketens.

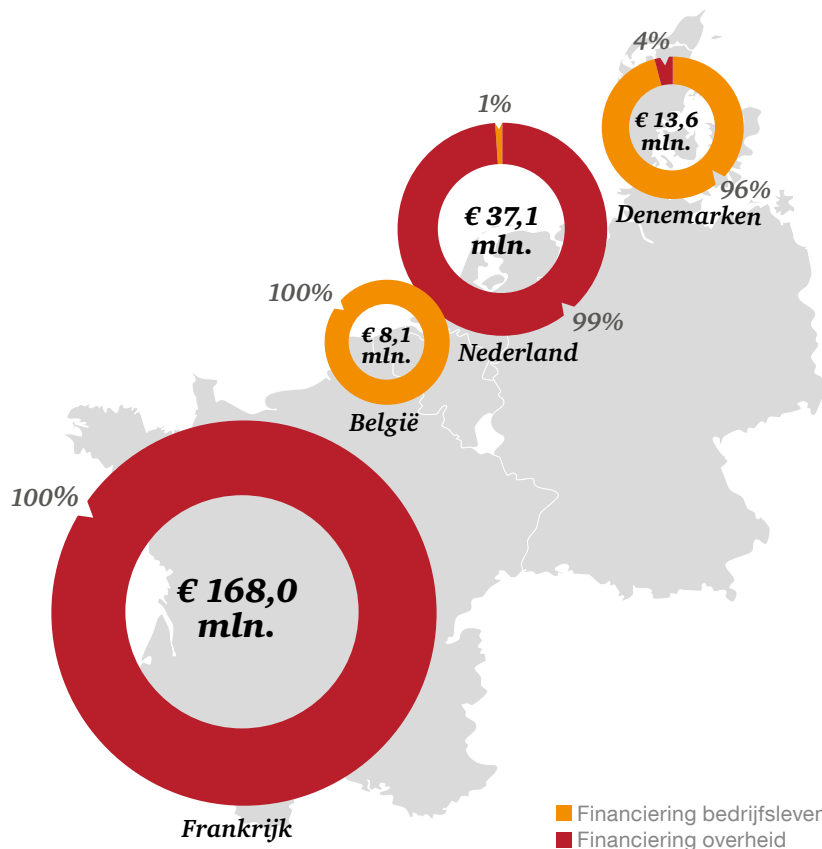

Noot: Daar waar >100% wordt er meer geretribueerd dan dat er kosten zijn (verklaarbaar door vaststelling tarieven begin van het jaar en kosten bekend aan het einde van het jaar).

(in € 1.000.000)	Nederland	België	Denemarken	Frankrijk
Totale kosten	€ 151,4	€ 63,7	€ 75,2	€ 330,2
Financiering overheid	€ 72,6	€ 2,4	€ 13,7	€ 271,5
Financiering bedrijfsleven	€ 78,8	€ 64,1	€ 61,5	€ 58,7

2.3.1. De controle- en toezichtactiviteiten binnen het primaire productieproces en transport worden in Nederland door de staat bekostigd, alleen in Frankrijk geldt dit ook; van alle focuslanden heeft Nederland gemiddeld de hoogste toezichtkosten per grootvee-eenheid (GVE)

Figuur 12: kosten en wijze van financieren van controles op het primaire productieproces en transport

De controleautoriteiten voeren vergelijkbare activiteiten uit binnen de ketenstappen 'productie' en 'transport'
 Binnen de primaire fase in de vleesketen houdt de NVWA toezicht op dierenwelzijn, diergezondheid, het gebruik van medicijnen, de identificatie en registratie van levende dieren en diervoederbedrijven. De focuslanden voeren deze activiteiten ook uit. Uit Denemarken hebben wij voor dit domein de meest specifieke informatie verkregen. Het FAVV uit België kon ons alleen de bij de productiefase horende kosten, retributies en uren verschaffen. Voor de Franse DGAL bleek het niet mogelijk de kosten die zij maakt binnen de ketenstappen productie en transport te scheiden per ketenschap. De conclusies over de kosten en bekostiging in deze paragraaf hebben daarom betrekking op beide ketenstappen tesamen.

Binnen het toezicht op transport in de vleesketen houdt de NVWA toezicht op dierenwelzijn tijdens het transport en bij verzamelcentra, en houdt zij toezicht op controleposten en schoonmaakfaciliteiten. België rapporteert dezelfde uit te voeren activiteiten als Nederland. In Denemarken houdt de DVFA alleen toezicht op de registratie van transporteurs. De politie voert controles uit op het transport van dieren. De kosten en wijze van financieren van de activiteiten van de politie maken geen deel uit van dit onderzoek. Daardoor liggen de genoemde kosten voor Denemarken lager dan de daadwerkelijke kosten. Voor Frankrijk zijn geen specifieke gegevens voor toezicht op transport opgenomen, omdat de Franse autoriteiten de data voor deze stap niet uitgesplitst aan konden leveren.

Het aandeel van de kosten van keuring en toezicht in de ketenstap 'primaire productie' ten aanzien van de totale kosten die worden gemaakt binnen de representatieve ketens verschilt sterk per land

De totale kosten die de NVWA maakt binnen het primaire productieproces bedragen 22% (€33,4 miljoen) van de totale kosten die zij maakt voor controles binnen de representatieve ketens, zoals weergegeven in figuur 12. Voor de Deense DVFA vertegenwoordigen de kosten voor controles op productie 18% (€13,5 miljoen) van de totale kosten binnen de representatieve ketens. In België wordt 12% (€7,3 miljoen) van het totale budget besteed aan productie.

In vergelijking met België vertegenwoordigen de keuring- en toezichtactiviteiten binnen de ketenstap 'transport' in Nederland het grootste aandeel van de totale kosten die worden gemaakt binnen de representatieve ketens

De NVWA lijkt relatief de meeste kosten te maken voor controles op transport, 2,4% van de totale kosten die worden gemaakt in de representatieve ketens. In België vertegenwoordigen deze kosten 1% en in Denemarken slechts 0,1%. In Denemarken voert de politie deze controles uit, waardoor de DVFA niet de totale kosten draagt. De gerapporteerde kosten voor controles op transport in Denemarken zijn dus niet volledig. De wijze van financiering is in Nederland, Denemarken

en Frankrijk vergelijkbaar. Bijna alle kosten voor deze activiteiten worden door de overheid bekostigd. België financiert de kosten via heffingen aan de markt.

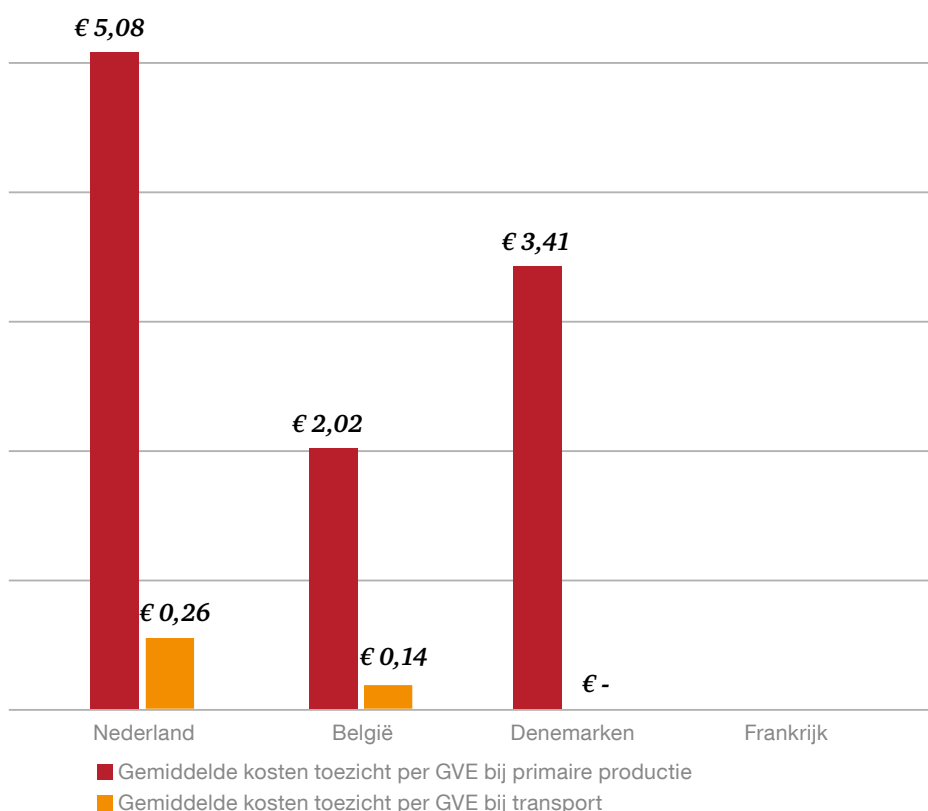
In Nederland en Frankrijk worden de kosten voor controles binnen zowel primaire productie als transport vrijwel volledig gefinancierd door de overheid, terwijl in België en Denemarken de kosten bijna volledig door de sector worden gedragen

In Nederland worden bijna alle kosten die worden gemaakt binnen deze ketenstappen door de overheid gedragen; 99%. In Frankrijk wordt het volledige bedrag van €168 miljoen door de staat bekostigd. In België en Denemarken betaalt het bedrijfsleven het overgrote deel van de toezichtskosten.²³ Denemarken retribueert binnen deze ketenstappen gemiddeld 96% van de kosten aan de markt en in België wordt 100% van de toezichtskosten gefinancierd door middel van jaarlijkse heffingen aan het bedrijfsleven.

In Nederland zijn de gemiddelde kosten voor toezicht op de primaire productie en transport het hoogste

Om een vergelijking te kunnen maken van de toezichtskosten voor de primaire productie en transport over de landen heen is gekeken naar het aantal grootvee-eenheden (GVE's) per land in de primaire productie.²⁴ Op basis hiervan zijn de gemiddelde kosten per GVE in de primaire productie berekend, zie figuur 13. Voor de GVE's bij transport is het totaal aantal geslachte GVE's genomen per land. Voor Frankrijk zijn geen betrouwbare gegevens beschikbaar om het aantal GVE's te berekenen in de primaire productie daarom ontbreken gegevens over Frankrijk in figuur 13. In Nederland zijn de kosten van zowel het toezicht op de primaire productie als het transport het hoogste, deze kosten worden niet geretribueerd België heeft met €2,02 de laagste gemiddelde kosten.

Figuur 13: gemiddelde toezichtskosten per GVE bij het primaire productieproces en bij transport

Noot: voor Denemarken zijn de gegevens voor transport niet opgenomen omdat deze onvolledig zijn.

²³ In België worden binnen de ketenstap productie alle kosten gedekt door middel van de heffing van jaarlijkse heffingen bij bedrijven. Binnen de ketenstap transport wordt 73% van de kosten gedekt door jaarlijkse heffingen en 27% door de geheven tarieven.

²⁴ Bijlage F, Regeling van de staatssecretaris van Economische Zaken van 26 maart 2015, nr. WJZ/15036779.

Tarieven worden in de landen op verschillende manieren in rekening gebracht

In Nederland wordt 0,3% van de kosten geretribueerd. Dit gebeurt (bij enkele controles op erkende en geregistreerde diervoederbedrijven) via het in rekening brengen van een starttarief en een kwartiertarief. In Denemarken worden veel verschillende tarieven gebruikt, zoals per controlebezoek, per uur en per veestapel bij controle op dierenwelzijn.

In België worden de kosten gefinancierd door middel van inkomsten via jaarlijkse heffingen en in het geval van transport ook voor een klein deel via geheven controletarieven.

Tabel 1: overzicht productie

	Nederland	België	Denemarken	Frankrijk
Kosten toezicht productie	€ 33.410.000	€ 7.370.000	€ 13.505.600	€ 168.000.000
% van totale kosten representatieve ketens	22%	12%	18%	51%
% Financiering overheid	99,7%	0%	3,5%	100%
% Financiering retributies	0,3%	100%	96,5%	0%
Totaal aantal uur	339.000	72.000		993.000
Totaal aantal GVE*	6.572.510	3.641.756	3.955.799	
Gemiddelde kosten per GVE	€ 5,08	€ 2,02	€ 3,41	

*GVE-informatie is gebaseerd op gegevens van nationale statistische instituties en GVE rekeneenheid Nederland.

Tabel 2: overzicht transport

	Nederland	België	Denemarken	Frankrijk
Kosten toezicht transport	€ 3.700.000	€ 676.000	€ 67.235	Zie productie
% van totale kosten representatieve ketens	2,4%	1%	0,1%	
% Financiering overheid	92,4%	0%	100%	100%
% Financiering retributies	7,6%	100%	0%	0%
Totaal aantal uur	38.900	6.624		
Totaal aantal GVE*	14.095.752	4.966.326	4.483.415	23.426.387
Gemiddelde kosten per GVE	€ 0,26	€ 0,14	€ -	

*GVE-informatie is gebaseerd op de door de focuslanden gerapporteerde slachtaantallen.

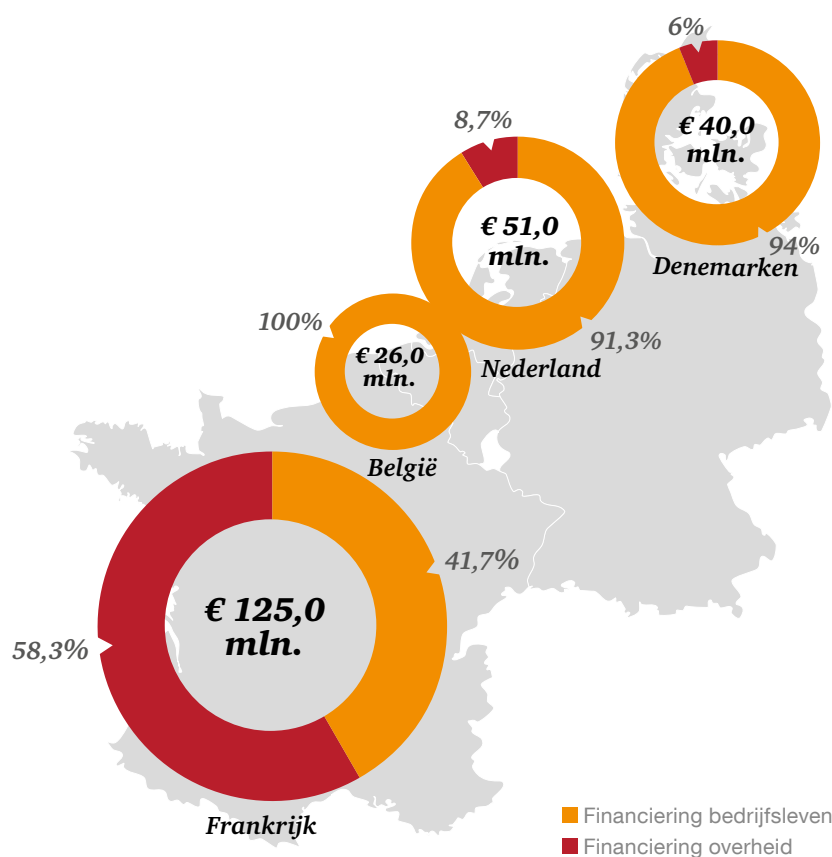
Tabel 3: overzicht productie en transport

	Nederland	België	Denemarken	Frankrijk
Totale toezichtkosten Productie en Transport	€ 37.110.000	€ 8.046.000	€ 13.572.835	€ 168.000.000
% van totale kosten representatieve ketens	25%	13%	18%	51%
% Financiering overheid	99%	0%	4%	100%
% Financiering retributies	1%	100%	96%	0%
Totaal aantal uur	377.900	78.624		993.000
Gemiddelde kosten per GVE	€ 5,35	€ 2,16		

Noot: Frankrijk is alleen in staat ons haar totale kosten te geven voor controles op productie en transport. Hoewel wij wel over de GVE-gegevens voor transport beschikken, is zij niet in staat ons haar GVE-gegevens te verschaffen voor productie. Dit zorgt er voor dat gemiddelde kosten per GVE voor productie en transport niet kunnen worden berekend.

2.3.2. Slacht en verwerking vertegenwoordigen in alle focuslanden een belangrijk percentage van de totale kosten van keuring en toezicht binnen de representatieve ketens; Nederland heeft binnen deze ketenstap gemiddeld de laagste toezichtkosten per GVE

Figuur 14: kosten en wijze van financieren van controles op slacht en verwerking

De Europese verordeningen zorgen binnen de ketenstap ‘slacht en verwerking’ voor vergelijkbare toezichtactiviteiten

De ketenstap ‘slacht en verwerking’ is een belangrijke stap in de keten voor de controleautoriteiten in alle landen. De Europese regelgeving, met name verordening (EG) nr. 882/2004, stelt dat voor de officiële controles op zowel slacht als verwerking bepaalde minimumvergoedingen moeten worden geheven.²⁵ De verordening verplicht lidstaten ten minste de voorgeschreven minimumtarieven te heffen en geeft hen de mogelijkheid om hogere tarieven te hanteren zolang deze niet meer dan kostendekkend zijn.²⁶ Dit zorgt er voor dat in alle landen vrijwel exact dezelfde activiteiten worden

uitgevoerd; er is toezicht op de gang van zaken in slachthuizen door middel van ante- en post-mortemkeuringen (in Nederland deels uitgevoerd door KDS) en steekproeven in het kader van het Nationaal Plan Residuen.

Door de voorschriften in verordening (EG) nr. 882/2004 worden de kosten in alle focuslanden door het bedrijfsleven gefinancierd

Alle focuslanden besteden een belangrijk percentage van de totale kosten die zij maken binnen de representatieve ketens aan de controles binnen de ketenstap van de slacht en de daarop volgende verwerking van het vlees. In Nederland vertegenwoordigen de kosten (incl. kosten KDS) binnen deze ketenstap 34% van de

25 Verordening (EG) nr. 852/2004 inzake levensmiddelen hygiëne, Verordening (EG) nr. 853/2004 houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong, Verordening (EG) nr. 854/2004 houdende vaststelling van specifieke voorschriften voor de organisatie van de officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong.

26 Verordening (EG) nr. 882/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake officiële controles op de naleving van de wetgeving inzake diervoeders en levensmiddelen en de voorschriften inzake diergezondheid en dierenwelzijn, zie bijlage IV voor deze minimumtarieven.

totale kosten die de NVWA maakt binnen de representatieve ketens. In België en Frankrijk ligt dit getal rond de 40% en in Denemarken rond de 54%.

In Nederland wordt 91,3% van de kosten binnen deze ketenstap geretribueerd aan het bedrijfsleven, zoals weergegeven in figuur 14. In Denemarken ligt dit percentage rond de 94% en in België worden de volledige kosten gefinancierd door de markt.²⁷ Alleen in Frankrijk wordt minder dan de helft van de kosten geretribueerd, 41,7%. Gezien het feit dat in Frankrijk bijna 90% van de totale kosten van de DGAL worden gefinancierd uit de staatskas, kan het aandeel van de retributies binnen deze ketenstap ten opzichte van de andere ketenstappen als hoog worden aangemerkt, dit is een direct gevolg van de minimumtarieven die lidstaten dienen te hanteren.

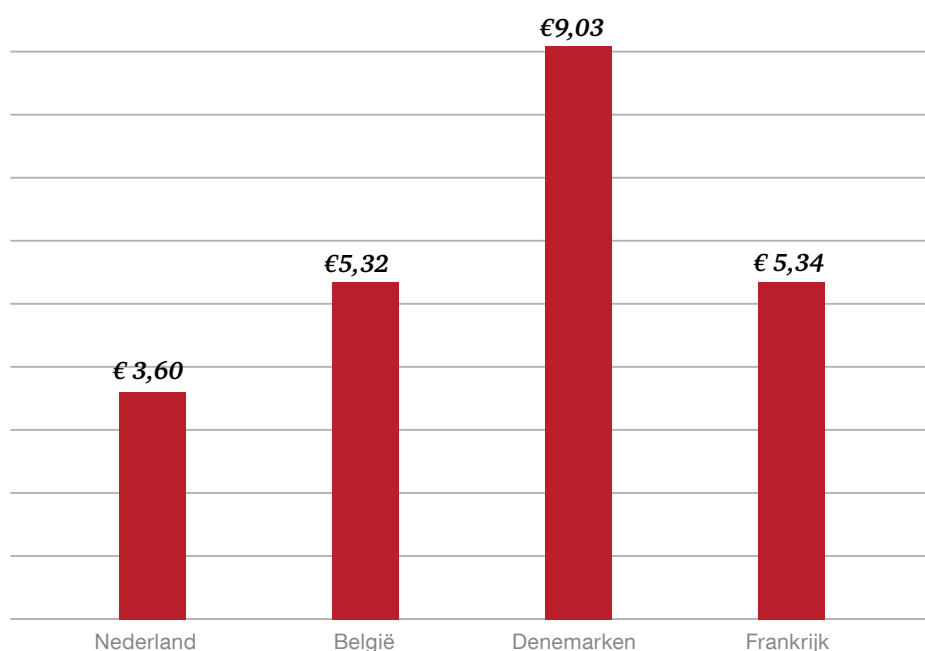
De gemiddelde toezichtskosten en retributie per GVE zijn in Nederland relatief laag

Doordat de focuslanden in de vragenlijst de geslachte aantallen runderen, varkens en kippen in 2015 hebben weergegeven, kan een berekening gemaakt worden van de gemiddelde kosten van keuring en toezicht per GVE²⁸ in een land, zie figuur 15. Nederland heeft €3,60 per GVE aan kosten voor keuring en toezicht in de ketenstap 'slacht en verwerking' waarvan €3,29 wordt geretribueerd. In Denemarken (€9,03 per GVE) en België (€5,32 per GVE) liggen die kosten hoger en wordt ook vrijwel alles geretribueerd. In Frankrijk zijn de kosten €5,34 per GVE en wordt €2,23 per GVE geretribueerd.

De hoogte van minimumtarieven in Nederland voor slacht zijn gemiddeld vergeleken met de focuslanden

Voor de controles op het slachtproces van dieren gelden volgens EU verordening 882/2004 minimumtarieven.

Figuur 15: gemiddelde toezichtskosten per GVE bij slacht en verwerking

Ieder EU-land is verplicht minimaal deze minimumtarieven in rekening te brengen. Deze verplichting zou er voor moeten zorgen dat alle landen dezelfde tarief-categorieën hanteren, wat vergelijking gemakkelijkt.

Alle focuslanden hebben ons informatie verschaft over de categorieën Rund en Kalf en Varken. De gegevens over categorie Kip bleken voor België, Denemarken en Duitsland niet leverbaar te zijn.²⁹ Voor Nederland zijn de tarieven berekend op basis van de opbrengsten per diersoort. Het zijn derhalve geen tarieven die in de praktijk worden gebruikt. Voor Denemarken is het minimumtarief alleen van toepassing op kleine slachterijen, bij grote slachterijen worden de werkelijke kosten in rekening gebracht. Dit is in tabel 4 tot uitdrukking gebracht met '+ PM'.

²⁷ In België worden alle controlekosten binnen de ketenstap slacht door de heffing van tarieven bekostigd, er is geen sprake van jaarlijkse heffingen bij bedrijven. Binnen de ketenstap verwerking wordt echter slechts 30% van de kosten door middel van de heffing van tarieven bekostigd. De overige 70% van de kosten wordt gedekt door jaarlijkse heffingen bij bedrijven.

²⁸ Bijlage F, Regeling van de staatssecretaris van Economische Zaken van 26 maart 2015, nr. WJZ/15036779.

²⁹ De Duitse gegevens in deze grafiek zijn afkomstig uit de deelstaat Niedersaken en zijn enkel representatief voor deze deelstaat.

Tabel 4: controletarieven slacht in relatie tot Verordening (EG) nr. 882/2004

Categoriën	Minimum-tarieven 882/2004	Nederland	België	Denemarken	Frankrijk
Rund/Kalf					
Rund in EUR per dier (max)	€ 5,00	€ 7,52	€ 16,96	€ 5,00 + PM	€ 5,00
Kalf in EUR per dier (max)	€ 2,00	€ 3,01	€ 4,24	€ 2,00 + PM	€ 2,00
Tarieven voor controles bij uitsnijderijen/ton	€ 2,00			€ 2,00 + PM	€ 2,00
Varken					
<25 kg in EUR / dier (max)	€ 0,50		€ 1,42	€ 0,50 + PM	€ 0,50
>25 kg in EUR / dier (max)	€ 1,00	€ 1,50	€ 3,68	€ 1,00 + PM	€ 1,00
Tarieven voor controles bij uitsnijderijen/ton	€ 2,00			€ 2,00 + PM	€ 2,00
Kip	€ 0,005	€ 0,019			€ 0,005

Categoriën	Duitsland (Niedersachsen) Tot 5 dieren	Duitsland (Niedersachsen) van 6 - 35 dieren	Duitsland (Niedersachsen) van 35 - 65 dieren	Duitsland (Niedersachsen) van 66 - 120 dieren	Duitsland (Niedersachsen) vanaf 120 dieren
Rund/Kalf					
Rund in EUR per dier (max)	€ 22,70	€ 19,60	€ 15,70	€ 12,80	€ 9,80
Kalf in EUR per dier (max)	€ 22,70	€ 19,60	€ 15,70	€ 12,80	€ 9,80
Tarieven voor controles bij uitsnijderijen/ton					
Varken					
<25 kg in EUR / dier (max)	€ 11,80	€ 8,70	€ 7,00	€ 5,70	€ 4,30
>25 kg in EUR / dier (max)	€ 11,80	€ 8,70	€ 7,00	€ 5,70	€ 4,30
Tarieven voor controles bij uitsnijderijen/ton					
Kip					

Over het algemeen zien we dat Duitsland gemiddeld het duurst is in de categorieën Rund en Kalf en Varken en dat België op een tweede plek komt. Nederland valt in deze categorieën in de middenmoot. Het verschil tussen Nederland (voor zover de gegevens beschikbaar zijn) en Frankrijk is echter niet groot. In de categorie Kip, waar alleen de gegevens van Nederland en Frankrijk bekend zijn, zien we dat Nederland bijna vier keer zo duur is als Frankrijk en dus ook bijna vier keer het minimumtarief per kip rekent.

De tarieven die worden gehanteerd binnen deze ketenstap, worden in de focuslanden op verschillende wijzen in rekening gebracht

De focuslanden hanteren verschillende eenheden om de kosten voor de controles in rekening te brengen bij het bedrijfsleven. In Nederland wordt bij reguliere en hercontroles gewerkt met start- en kwartiertarieven. Voor laboratoriumonderzoeken wordt een bedrag gerekend per meting, afhankelijk van het type onderzoek dat wordt uitgevoerd.

In België wordt gewerkt met uurtarieven. In Denemarken brengt men de werkelijke kosten in rekening en werkt men met tarieven per keuring. Frankrijk brengt tarieven in rekening per geslacht dier. Deze verschillen bemoeilijken de directe vergelijkbaarheid van deze tarieven in de markt.

Tabel 5: overzicht slacht en verwerking

	Nederland	België	Denemarken	Frankrijk
Totale toezichtkosten Slacht en Verwerking	€ 50.764.000	€ 26.440.000	€ 40.469.213	€ 125.000.000
% van totale kosten representatieve ketens	33,5%	41,5%	53,8%	37,9%
% Financiering overheid	8,7%	0%	6%	58,3%
% Financiering retributies	91,3%	100%	94%	41,7%
Totaal aantal uur	601.240	479.017		2.897.000

Tabel 6: overzicht GVE-aantal, -kosten en -retributies per land

	Nederland	België	Denemarken	Frankrijk
Totaal aantal GVE/jaar	14.095.752	4.966.326	4.483.415	23.426.387
Totaal aantal GVE/km ²	338,4	162,7	104,3	36,4
Gemiddelde kosten/GVE	€ 3,60	€ 5,32	€ 9,03	€ 5,34
Gemiddelde retributie/GVE	€ 3,29	€ 5,32	€ 8,49	€ 2,23

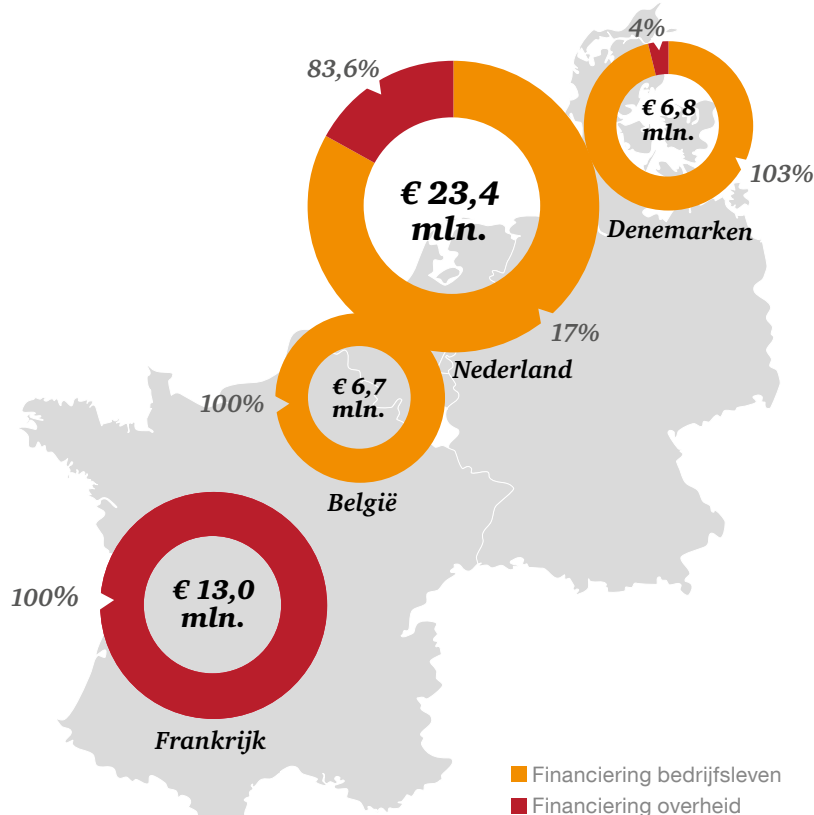
GVE-informatie is gebaseerd op de door de focuslanden gerapporteerde slachtaantallen

2.3.3. De toezichtkosten binnen de ketenstap export worden in Nederland grotendeels geretribueerd, dit geldt ook voor België en Denemarken; de kosten zijn in Nederland het hoogst

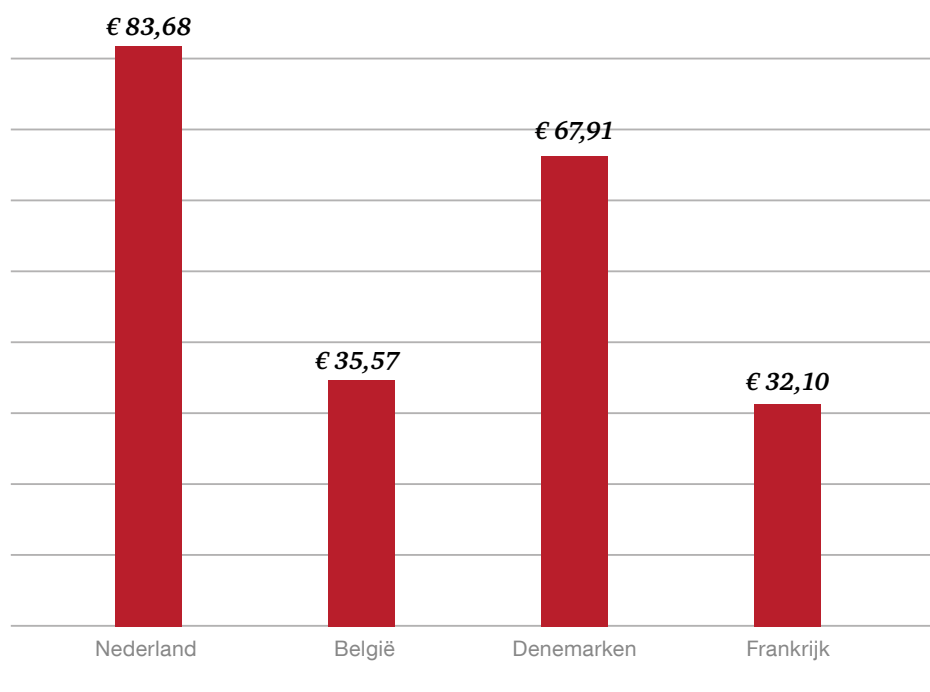
Nederland heeft veruit de grootste dierlijke exportmarkt van de focuslanden

De totale exportwaarde van dieren en dierlijke producten is in Nederland iets meer dan €9 miljard. Hiermee is de waarde van Nederlandse exportmarkt bijna drie keer zo groot als die van België en Denemarken en bijna twee keer zo groot als die van Frankrijk. In Nederland en de overige focuslanden worden binnen deze ketenstap controles uitgevoerd op partijen dieren en vlees die uit het desbetreffende land worden uitgevoerd, waarvoor de autoriteiten – indien men aan de regels voldoet – exportcertificaten uitgeven. Daarnaast worden ook controles uitgevoerd voor de autorisatie van het internationaal transport van dieren.

Figuur 16: kosten en wijze van financieren van controles op export

Figuur 17: gemiddelde toezichtkosten per gecertificeerde exportpartij

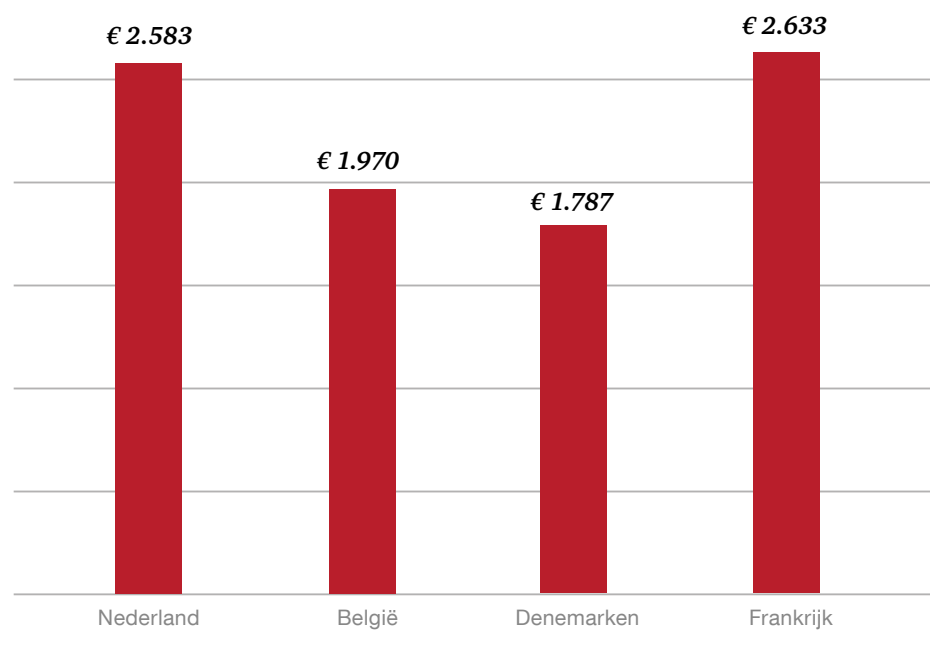

Nederland, België en Denemarken retribueren het grootste deel van de toezichtkosten binnen export, in Frankrijk worden alle kosten door de staat gefinancierd

In Nederland vertegenwoordigen de kosten die worden gemaakt binnen deze ketenstap 15,5% van de totale kosten die de NVWA binnen de representatieve ketens maakt. In België en Denemarken is dit cijfer respectievelijk 10,4% en 9%.³⁰ In Frankrijk vertegenwoordigen deze kosten 3,9% van de totale kosten die de DGAL maakt binnen de representatieve ketens.

De wijze van financieren van de kosten binnen deze ketenstap is in Nederland, België en Denemarken zeer vergelijkbaar, zie figuur 16. In Nederland wordt het overgrote deel van de kosten binnen deze ketenstap geretribueerd aan het bedrijfsleven, 83,6%. In België is dit 100% en in Denemarken is het percentage hoger dan de daadwerkelijke kosten van de activiteiten. Frankrijk laat een tegenovergesteld beeld zien, alle exportkosten uit de staatskas worden betaald.

Figuur 18: gemiddelde toezichtkosten per miljoen euro exportwaarde van vlees en levende dieren

De gemiddelde kosten voor de autoriteiten van een gecertificeerde exportpartij bedragen in Nederland €84. In de overige focuslanden ligt dit bedrag lager, zie figuur 17. In Denemarken bedragen de gemiddelde kosten per exportpartij €68, in België €36 en in Frankrijk €32.

Een andere manier om een vergelijking te maken tussen de focuslanden is om te kijken naar de toezichtkosten per miljoen export waarde. In figuur 18 zijn de resultaten van de berekening weergegeven. Frankrijk heeft nu de hoogste toezichtkosten kort gevolgd door Nederland. Denemarken komt op basis van deze vergelijking op de laagste toezichtkosten per miljoen export waarde. Afhankelijk van de methode – geëxporteerde exportpartij of toezichtkosten per miljoen exportwaarde – zijn de uitkomsten verschillend. Bij beide methoden zit Nederland qua kosten aan de hoge kant.

³⁰ In België worden alle kosten voor controles op export van dieren en dierlijke producten bekostigd door het heffen van controletarieven. Er is geen sprake van jaarlijkse heffingen bij bedrijven.

De tarieven in Nederland zijn voor een belangrijk deel start- en kwartiertarieven, in andere landen gelden voornamelijk tarieven per certificaat
Nederland brengt voor een groot deel van de controles voor export start- en

kwartiertarieven in rekening; voor het certificeren op afstand worden tarieven per certificaat in rekening gebracht (€60,90 voor export naar EU-lidstaten, €30,45 naar derden landen) België en Denemarken brengen vooral tarieven

per certificaat in rekening en brengen daarnaast, wanneer extra tijd benodigd is voor de controle, tarieven per (half) uur in rekening.

Tabel 7: overzicht export

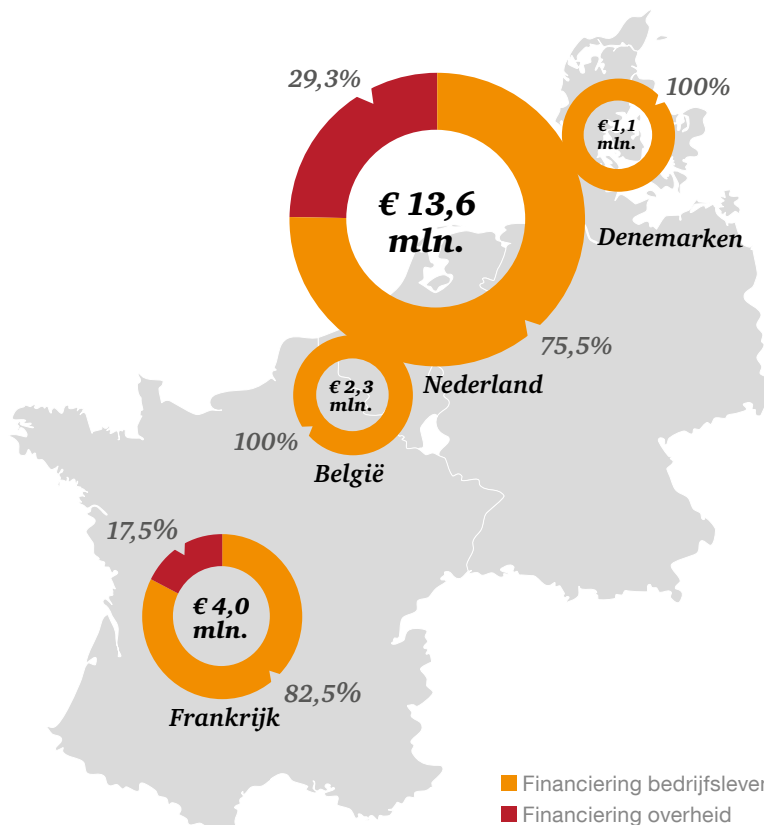
	Nederland	België	Denemarken	Frankrijk
Totale waarde dierlijke export*	€ 9.072.429.000	€ 3.376.149.000	€ 3.799.683.000	€ 4.937.329.000
Kosten toezicht dierlijke export	€ 23.430.000	€ 6.651.819	€ 6.790.735	€ 13.000.000
Toezichtkosten per mln. waarde dierlijke export	€ 2.583	€ 1.970	€ 1.787	€ 2.633
% van totale kosten representatieve ketens	15,5%	10,4%	9%	3,9%
% Financiering overheid	17%	0%	4%	100%
% Financiering retributies	83,6%	100%	103%	0%
Totaal aantal uur	247.400	247.400	73.121	320.000
Totaal aantal uitgegeven certificaten	280.000	187.000	100.000	405.000
Totale kosten per gecertificeerde exportpartij	€ 83,68	€ 35,57	€ 67,91	€ 32,10
Geretribueerde kosten gecertificeerde export partij	€ 69,98	€ 35,57	€ 70,06	€ -

*Dit betreft de volgende diercategorieën: pluimvee, rundvee, varkens, paarden en paardachtigen, schapen, en geiten en categorie 'anders' (N.E.S.).
Noot: Daar waar totaal >100% is, wordt er meer geretribueerd dan er kosten zijn (verklaarbaar doorvaststelling van tarieven aan begin van het jaar en kosten bekend aan het einde van het jaar)

2.3.4. De kosten voor controles op import worden in alle landen voor meer dan 75% geretribueerd; de controlekosten binnen deze ketenstap zijn in Nederland relatief hoog

Dierlijke importmarkt van Nederland heeft in vergelijking met de focuslanden de hoogste waarde. De focuslanden voeren op basis van Europese wetgeving grotendeels dezelfde controleactiviteiten uit
Net als bij export zien we dat Nederland veruit de grootste waarde aan dierlijke import heeft. Binnen Nederland voert de NVWA controles uit op de invoer en doorvoer van dierlijke producten en levende dieren. De overige focuslanden ondernemen vergelijkbare activiteiten. Een belangrijk deel van deze activiteiten komt voort uit verordening (EG) 882/2004, die minimumtarieven voorschrijft voor officiële controles op (dierlijke) producten en levende dieren op het moment dat deze in de Europese Unie worden ingevoerd en doorgevoerd.

Figuur 19: kosten en wijze van financieren van controles op import

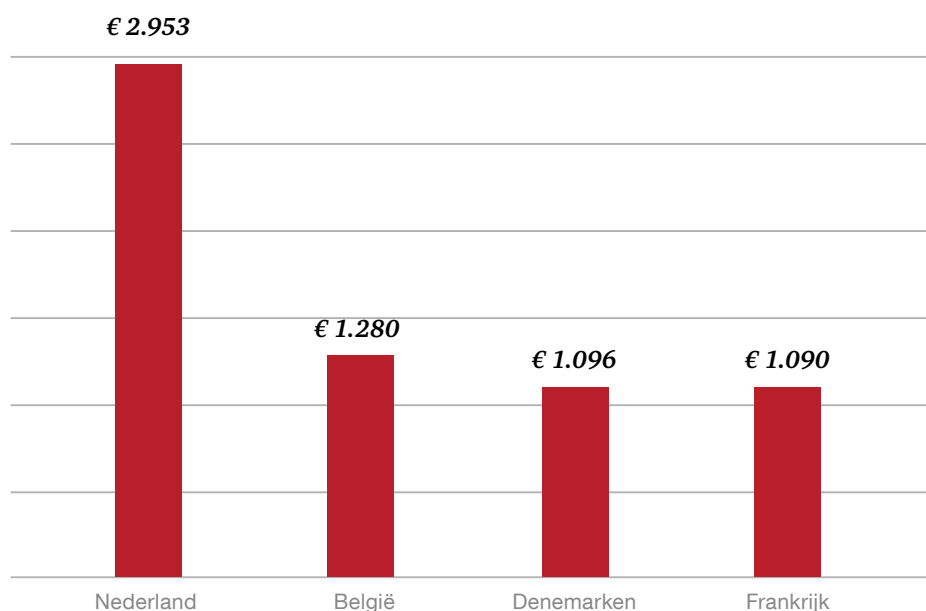
In vergelijking met de overige focuslanden besteedt Nederland het meest aan controles op import; de retributies binnen deze ketenstap liggen in alle landen boven de 75%

Nederland besteedt 9% van de totale kosten die het maakt in de representatieve ketens aan importcontroles. In vergelijking met het aandeel van de kosten van importcontroles in de andere landen, is dit tweeënhalf keer zoveel als België, zes keer zoveel als Denemarken en zevenenhalf keer zoveel als Frankrijk. Wat retributies betreft, zien we dat deze in alle landen boven de 75% liggen, zie figuur 19. In Nederland zijn deze met 75,5% het laagst. In Frankrijk wordt 82,5% van de kosten betaald door de markt en in België en Denemarken wordt 100% van de kosten geretribueerd.³¹ Aangezien in Frankrijk gemiddeld slechts 10% van de totale kosten van de DGAL wordt geretribueerd, is het aandeel retributies in deze ketenstap groot te noemen.

Om de absolute kosten te kunnen vergelijken tussen de landen is net als bij export de vertaalslag gemaakt naar waarde door de toezichtkosten per miljoen importwaarde te berekenen, zie figuur 20.

Het valt op dat Nederland hier veruit de hoogste toezichtkosten heeft van alle focuslanden. Dit verschil laat zich niet verklaren uit verschillen in toezichtactiviteiten omdat die op basis van EU-verordeningen duidelijk zijn voorgeschreven. Eerder in dit hoofdstuk hebben we gezien dat de openingstijden voor importcontroles ruimer zijn in Nederland zonder dat hier aangepaste tarieven voor gelden. Wat

Figuur 20: gemiddelde toezichtkosten per miljoen euro importwaarde van vlees en levende dieren

betreft België weten we dat de controles die bedrijven laten uitvoeren in de private laboratoria niet zijn meegenomen in de kosten van het toezicht. Terwijl deze kosten in Nederland wel konden worden meegeteld bij de kosten die de NVWA heeft opgegeven. Op basis van de door de landen opgeleverde gegevens voor dit onderzoek is geen nadere verklaring te geven.

Een laatste manier om naar de kosten van toezicht bij import te kijken zijn de minimumtarieven, zie tabel 8.

Voor de controles op de import van vlees gelden volgens EU verordening 882/2004

minimumtarieven. Ieder EU-land is verplicht minimaal deze minimumtarieven in rekening te brengen. Deze verplichting zorgt er voor dat alle landen dezelfde tariefcategorieën hanteren, wat vergelijking vergemakkelijkt. In het geval van import controles, moeten de landen de bovenstaande categorieën hanteren. Nederland, Duitsland en Frankrijk hebben ons hun gegevens kunnen verstrekken.³² Voor België en Denemarken bleek het niet mogelijk om deze gegevens te verstrekken.

Wanneer we de gegevens van Nederland, Duitsland en Frankrijk met elkaar vergelijken, zien we dat Nederland

Tabel 8: controletarieven import in relatie tot verordening (EG) nr. 882/2004

Categoriën:	Minimumtarieven 882/2004	Nederland	België	Denemarken	Frankrijk	Duitsland (Hessen en Niedersachsen)
EUR per partij (tot 6 ton)	€ 55,00	€ 69,30	Gegevens niet beschikbaar	Gegevens niet beschikbaar	€ 30,49	€ 55,00
EUR per ton (tot 46 ton)	€ 9,00	€ 13,80			€ 6,10	€ 9,00
EUR per partij (> 46 ton)	€ 420,00	€ 533,30			€ 457,35	€ 420,00

³¹ In België worden alle kosten voor controles op import van dieren en dierlijke producten bekostigd door het heffen van controletarieven. Er is geen sprake van jaarlijkse heffingen bij bedrijven.

³² De Duitse gegevens in deze grafiek zijn afkomstig uit deelstaten Hessen en Niedersachsen en zijn uitsluitend representatief voor deze deelstaten.

de hoogste tarieven hanteert voor de controles op partijen tot 6 en vanaf 46 ton. Wat daarnaast opmerkelijk is bij Frankrijk is dat zij voor partijen onder 6 ton en per ton tot 46 ton een controletarief rekent dat onder het EU minimumtarief ligt. Frankrijk geeft aan dat deze tarieven kostendekkend zijn en daarmee in overeenstemming met artikel 27.4a

van verordening nr. (EG) 882/2004. De Duitse Länder Niedersachsen en Hessen hanteren de minimumtarieven.

De eenheden op basis waarvan tarieven in rekening worden gebracht verschillen per land

Nederland brengt kosten in rekening per kilogram goederen of per aantal levende

dieren en brengt daarnaast verschillende tarieven in rekening voor laboratoriumonderzoek. België brengt tarieven per half uur in rekening en Denemarken werkt met tarieven per controlebezoek.

Tabel 9: overzicht import

	Nederland	België	Denemarken	Frankrijk
Totale waarde dierlijke import*	€ 4.609.367.000	€ 1.797.187.000	€ 991.353.000	€ 3.668.681.000
Kosten toezicht Import	€ 13.610.000	€ 2.300.000	€ 1.086.787	€ 4.000.000
Toezichtkosten per mln. Waarde dierlijke import	€ 2.953	€ 1.280	€ 1.096	€ 1.090
% van totale kosten representatieve ketens	9,0%	3,6%	1,4%	1,2%
% Financiering overheid	29,3%	0%	0%	17,5%
% Financiering retributies	75,5%	100%	100%	82,5%
Totaal aantal uur	143.000	33.141		68.000

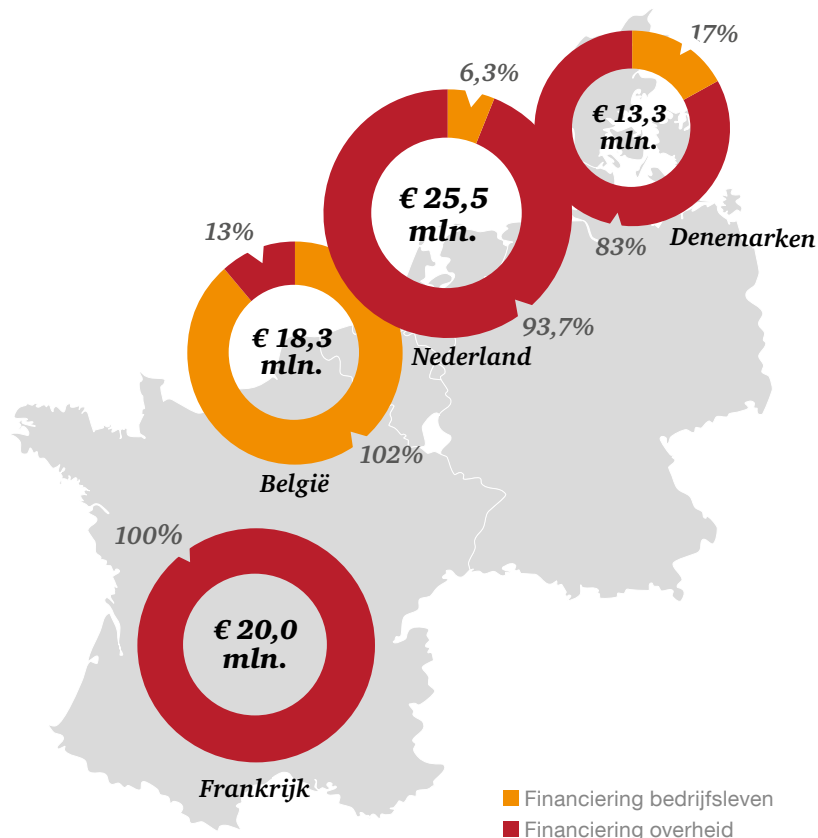
*Dit betreft de volgende diercategoriën: pluimvee, rundvee, varkens, paarden en paardachtigen, schapen, en geiten en categorie 'anders' (N.E.S.). Noot: Daar waar totaal >100% is, wordt er meer geretribueerd dan er kosten zijn (verklaarbaar doorvaststelling van tarieven aan begin van het jaar en kosten bekend aan het einde van het jaar).

2.3.5. De kosten voor de controles op retail en horeca worden in Nederland grotendeels door de overheid gefinancierd, dit geldt ook voor Denemarken en Frankrijk; België besteedt procentueel het grootste aandeel van haar budget aan controles binnen deze ketenstap

Controles op retail en horeca betreffen (her-)inspecties bij groot- en detailhandel en horeca

Binnen de ketenstap 'retail/horeca' voert Nederland (her)inspecties uit in alle soorten bedrijven (groot- en detailhandel en horeca) op het gebied van voedselveiligheid. De overige focuslanden voeren binnen dit domein vergelijkbare activiteiten uit.

Figuur 21: kosten en wijze van financieren van controles op retail en horeca

De kosten die binnen deze ketenstap worden gemaakt, worden in Nederland, Denemarken en Frankrijk grotendeels door de overheid gefinancierd; België besteedt van de focuslanden het grootste aandeel van haar budget aan de controles binnen deze ketenstap

Nederland besteedt 16,8% van de totale kosten die zij maakt binnen de representatieve ketens aan controles op retail/horeca. In Denemarken is het aandeel van de kosten van deze controles vergelijkbaar. In België vertegenwoordigen de kosten

die binnen deze ketenstap gemaakt worden met 28,7% een groter aandeel van de totale kosten die worden gemaakt in de representatieve ketens. In Frankrijk gaat 6,1% van het totale budget naar de controles binnen deze ketenstap, wat meer dan tweeënhalve keer minder is dan het Nederlandse aandeel.

In Nederland wordt 6,3% van de kosten geretribueerd, zie figuur 21. Deze kosten betreffen de kosten die worden gemaakt voor herinspecties. Het overige deel van

de kosten wordt gefinancierd door middel van budget dat afkomstig is van VWS. In Denemarken wordt 17% van de kosten aan het bedrijfsleven geretribueerd. In Frankrijk worden alle kosten uit de staatskas betaald. Alleen in België worden de totale kosten gefinancierd door het bedrijfsleven.³³ Er wordt meer geretribueerd dan wat het FAVV kost om de controles uit te voeren. Dit komt doordat de tarieven vooraf worden vastgesteld en de uiteindelijke kosten pas aan het einde van de activiteit bekend zijn.

Tabel 10: overzicht retail en horeca

	Nederland	België	Denemarken	Frankrijk
Kosten toezicht Retail & Horeca	€ 25.500.000	€ 18.300.000	€ 13.258.742	€ 20.000.000
% van totale kosten representatieve ketens	16,8%	28,7%	17,6%	6,1%
% Financiering overheid	93,7%	13%	83%	100,0%
% Financiering retributies	6,3%	102%	17%	0,0%
Totaal aantal uur	271.000	609.000		544.000

Noot: Daar waar totaal >100% is, wordt er meer geretribueerd dan er kosten zijn (verklaarbaar doorvaststelling van tarieven aan begin van het jaar en kosten bekend aan het einde van het jaar).

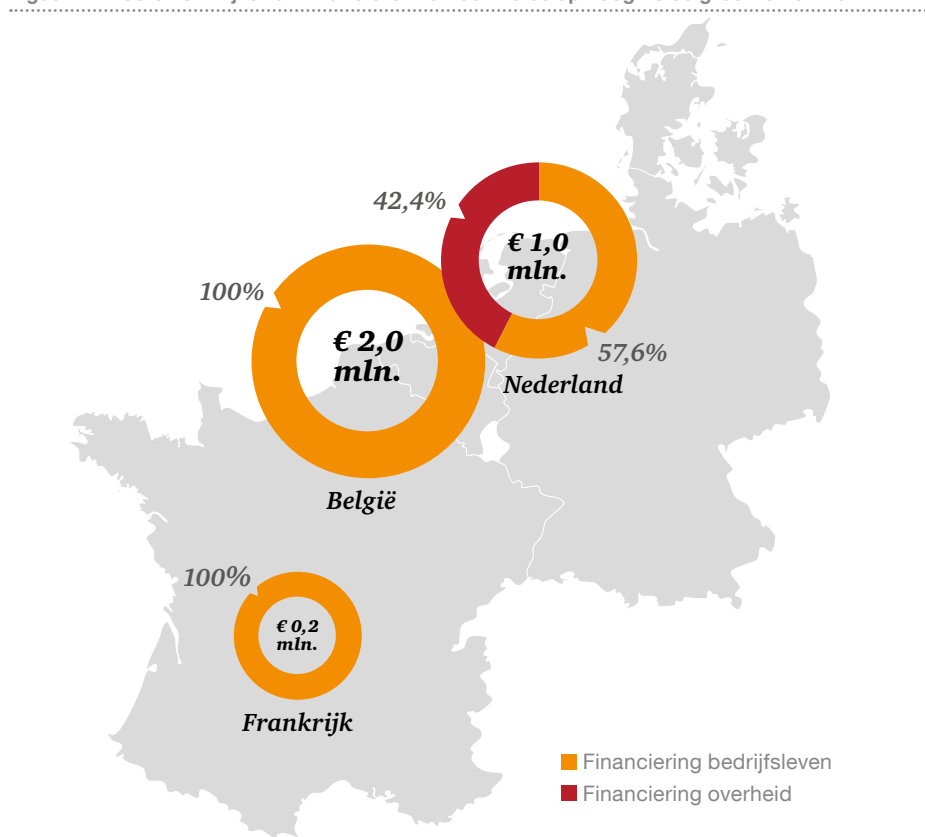
2.3.6. Informatie over de toezichtkosten binnen de ketenstap Hoog risico groenten en fruit is beperkt beschikbaar

In alle focuslanden worden controles uitgevoerd op hoogrisicolevensmiddelen

Conform verordening (EG) nr. 669/2009 voert de NVWA uitgebreide controles uit op de import van 'hoogrisico-levensmiddelen' (en niet-dierlijk diervoeder). Dit zijn producten afkomstig uit derde landen, die de EU aanduidt als producten waarbij het risico op de aanwezigheid van een niet toegelaten chemische stof hoog is. In dit onderzoek richten we ons, op de basis van de verordening uitgevoerde controle, op de aanwezigheid van residuen van bepaalde bestrijdingsmiddelen bij groenten en fruit. De NVWA voert documentcontroles (douane), overeenstemmingscontroles en materiële controles uit. Deze activiteiten worden ook uitgevoerd in België, Denemarken en Frankrijk.

Van Nederland en Frankrijk hebben we gegevens ontvangen over de kosten van

Figuur 22: kosten en wijze van financieren van controles op hoog risico groenten en fruit

³³ De kosten binnen deze ketenstap worden in België voor 98% gedekt door jaarlijkse heffingen bij bedrijven.

deze controles, zie figuur 22. België heeft ons alleen een totaalbedrag van alle controles op groenten en fruit kunnen verstrekken. Dit bedrag vertegenwoordigt meer controles dan de controles die binnen ons onderzoek vallen. Voor de Deense autoriteit bleek het niet mogelijk ons deze gegevens te verstrekken.

Het aandeel dat toezichtkosten in deze ketenstap vertegenwoordigen ten opzichte van de overige representatieve ketens is in Nederland en Frankrijk klein en de wijze van financieren verschilt duidelijk

De kosten die in de verschillende focuslanden worden gemaakt voor controles binnen deze ketenstap, zijn relatief laag. In Nederland beslaan deze kosten 0,7% van de totale kosten die

worden gemaakt binnen de representatieve ketens. In Frankrijk is dit percentage met 0,1% veel lager.

Wat de wijze van financiering betreft, zien we dat in Nederland 57,6% van de kosten van de controles binnen dit subdomein worden geretribueerd aan het bedrijfsleven. In België en Frankrijk worden alle kosten geretribueerd. Verschil tussen Nederland en België is wel dat in Nederland - op verzoek van het bedrijfsleven is afgesproken dat - een bedrijf alleen controlekosten heeft als een lading van dat bedrijf ook daadwerkelijk is gecontroleerd. In België wordt gewerkt met een algemene heffing voor alle bedrijven en additionele kosten wanneer een lading van een bedrijf wordt gecontroleerd.

Tabel 11: overzicht hoog risico groenten en fruit

	Nederland	België	Denemarken	Frankrijk
Kosten toezicht residu onderzoek bij hoog risico groenten en fruit	€ 1.000.000	€ 2.000.000		€ 237.582
% van totale kosten representatieve ketens	0,7%	3,1%		0,1%
% Financiering overheid	42,4%	0%		0%
% Financiering retributies	57,6%	100%		100%
Totaal aantal uur	10.000			4.728

3. De NVWA-tarieven voldoen grotendeels aan Maat Houden

3.1. Maat Houden: kader voor het doorberekenen van tarieven

3.1.1. Wat is Maat Houden?

In april 2014 is het rapport 'Maat Houden, rapport van de interdepartementale werkgroep herziening Maat Houden' (in het vervolg 'Maat Houden') gepubliceerd. Met 'herziening Maat Houden' wordt gerefereerd aan het oorspronkelijke rapport Maat Houden uit 1996. Tevens hebben we kennis genomen van de voorlichting van de Raad van State ten aanzien van Maat Houden.³⁴

Maat Houden stelt als uitgangspunt dat kosten voor handhaving in beginsel uit algemene middelen moeten worden bekostigd. Tegelijkertijd is een aantal uitzonderingen geformuleerd, vanwege het feit dat een individuele burger, bedrijf of sector profijt kan hebben van handhaving.³⁵ Maat Houden stelt dat het profijtbeginsel en het beginsel van 'de veroorzaker betaalt' afwijkingen zijn ten

opzichte van het uitgangspunt en daarmee een grondslag vormen om handhavingskosten door te berekenen. Naast deze beginselen die doorberekening van kosten mogelijk maken, beschrijft Maat Houden een aantal randvoorwaarden voor het waarborgen van goede handhaving en een aantal basisprincipes voor goede en eerlijke doorberekening van kosten. Maat Houden is voor het kabinet 'het' kader als het gaat om tariefdoorberekening, ook ten aanzien van NVWA tarieven. Bij tariefaanpassingen wordt de afweging gemaakt of de aanpassing past binnen dit kader.^{36 37}

Deze beginselen, randvoorwaarden en basisprincipes vormen de basis voor de toets van de NVWA tarieven en activiteiten aan Maat Houden die door PwC is uitgevoerd. De resultaten van deze toets worden in dit hoofdstuk beschreven.

3.1.2. Tarieven ingaande per 1 mei 2016 vormen de basis voor de toets

De NVWA tarieven die per 1 mei 2016 zijn ingegaan, vormen de basis voor de toets aan Maat Houden. De tarieven van de NVWA staan voornamelijk beschreven in drie regelingen:

- Regeling NVWA tarieven (gewijzigd bij Staatscourant 2016, 19151);
- Warenwetregeling vaststelling van tarieven voor retributies levensmiddelen 2008 (gewijzigd bij Staatscourant 2016, 16744);
- Regeling tarieven Plantenziektenwet. (gewijzigd bij Staatscourant 2016, 19151);

De wettelijke grondslag voor de beschreven activiteiten in deze regelingen is gelegen in EU richtlijnen en verordeningen en Nederlandse wet- en regelgeving. Naast de NVWA tarieven zijn in deze regelingen ook tarieven voor bijvoorbeeld het COKZ en de plantenkeuringsdiensten opgenomen in de genoemde regelingen; deze maken geen deel uit van de toets aan Maat Houden. Bovendien

richt onze toets zich alleen op het huidige systeem en de tarieven, en is geen onderzoek gedaan naar de effectiviteit en efficiëntie van de NVWA als organisatie en de manier waarop het toezicht en de controle worden uitgevoerd.

Op basis van het rapport Maat Houden, heeft de toetsing van de tarieven en activiteiten van de NVWA het volgende stramien gevolgd:

1. Past de activiteit in één of meerdere categorieën van toezicht zoals Maat Houden deze benoemd?
2. Wordt kostendoorberekening op EU niveau voorgeschreven? Indien Ja, is er sprake van beleidsruimte?
3. Is sprake van één van de beginselen: het profijtbeginsel of het veroorzaker betaalt beginsel?
4. Wordt voldaan aan de randvoorwaarden voor goed toezicht en de basisprincipes voor goede en eerlijke doorberekening bij kostendoorberekening van handhavingskosten?

34 Voorlichting van de afdeling Advisering van de Raad van State, aan de Tweede Kamer der Staten Generaal, d.d. 5 september 2016.

35 Maat Houden, Rapport van de interdepartementale werkgroep Herziening Maat houden, d.d. 11 april 2014, pagina 5.

36 Brief van de Staatssecretaris van Economische Zaken aan de Tweede Kamer inzake Herziening NVWA-retributiestelsel, dd 19-12-2013.

37 Brief van de Staatssecretaris van Economische Zaken aan het bedrijfsleven inzake vaststelling tarieven 2016 NVWA, dd 14-04-2016.

Hieronder werken we deze stappen kort uit.

1. Past de activiteit in één of meerdere handhavingscategoriën van toezicht zoals Maat Houden deze benoemt?

De aard van de activiteiten is onderzocht om na te gaan welke categorie van handhaving van toepassing is. Maat Houden onderkent drie categoriën: toelating, toezicht op handhaving en repressieve handhaving.

In paragraaf 3.2 is deze indeling in handhavingscategoriën voor de NVWA tarieven toegelicht.

2. Wordt kostendoorberekening op EU niveau voorgeschreven?

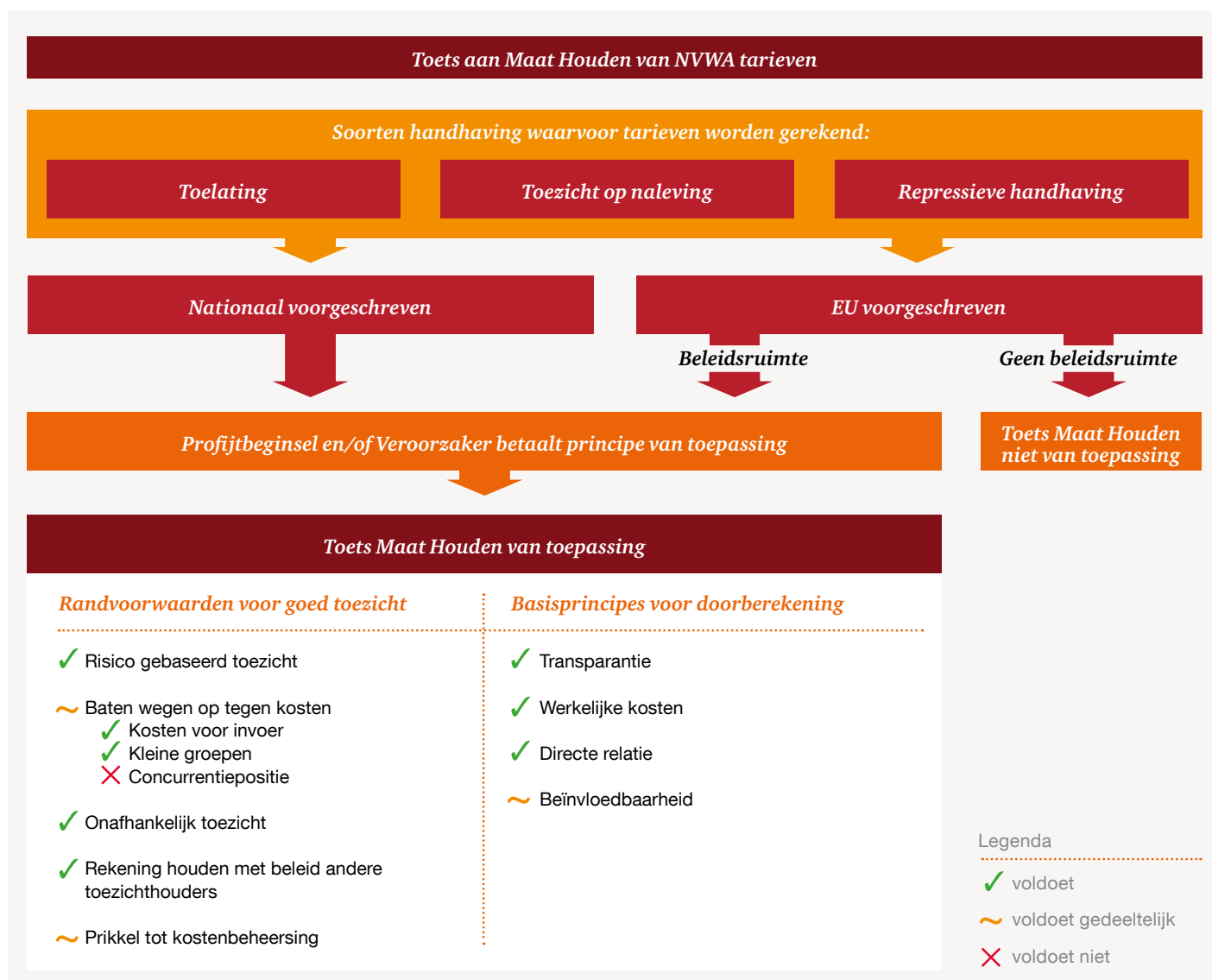
Door na te gaan wat de grondslag is van de activiteiten van de NVWA is bepaald welke tarieven en activiteiten aan Maat Houden getoetst moeten worden. De NVWA kent een aantal nationaal voorgeschreven tarieven en kent EU voorgeschreven tarieven. Wanneer de herkomst van een tarief een EU richtlijn of verordening betreft, is nagegaan of in deze richtlijnen of verordeningen, voorschriften staan in relatie tot tarieven. Wanneer er geen voorschriften over tarieven instaan dan is de betreffende tarief/activiteit getoetst aan Maat Houden. Wanneer er wel voorschriften over tarieven instaan, is nagegaan of deze richtlijn of verordening

voorschrijft dat alle kosten moeten worden doorberekend of dat er beleidsruimte wordt gelaten. Beleidsruimte houdt in dat de betreffende EU richtlijn of verordening volledige doorberekening door lidstaten niet voorschrijft, er worden in deze gevallen minimum tarieven voorgeschreven of aan de lidstaten wordt de mogelijkheid gegeven tarieven in rekening te brengen.

In paragraaf 3.3 is de herkomst van de tarieven van de NVWA beschreven.

3. Is er sprake van één van de beginselen?

Voor elk tarief en activiteit die aan Maat Houden getoetst moet worden is nagegaan of een specifieke groep, organisatie of

individu profijt heeft bij de activiteit, of sprake is van een veroorzaker of werkzaamheden op verzoek van een organisatie worden uitgevoerd. Deze beoordeling heeft plaatsgevonden aan de hand van bestudering van documentatie en interviews met NVWA, EZ en VWS medewerkers.

Deze toets is beschreven in paragraaf 3.4.

4. Wordt voldaan aan de randvoorwaarden voor goed toezicht en de basisprincipes voor goede en eerlijke kostendoorberekening?

Aan de hand van bestudering van informatie beschikbaar bij de NVWA en op de website van de NVWA is op een systeem- en organisatieniveau nagegaan of wordt voldaan aan de randvoorwaarden voor goed toezicht en aan de basisprin-

cipes voor goede en eerlijke kostendoorberekening. De toets aan de randvoorwaarden is beschreven in paragraaf 3.5 en de toets aan de basisprincipes is beschreven in paragraaf 3.6.

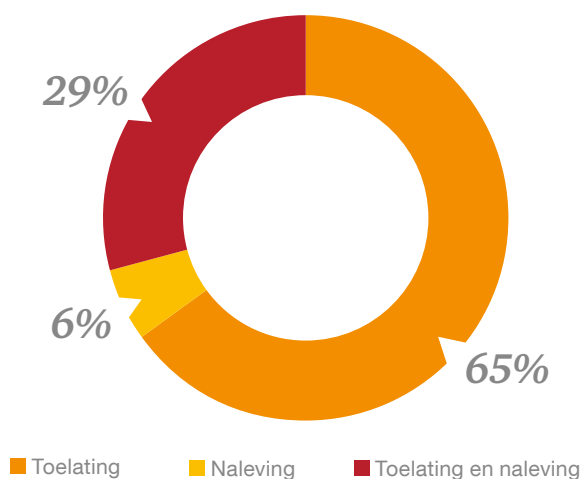
In *bijlage C* is een uitgewerkte weergave van de toets opgenomen op tariefniveau.

3.2. De NVWA kent activiteiten in de categorieën toelating en handhaving

Maat Houden kent drie handhavingscategorieën:

- **Toelating:** het verlenen van een vergunning, erkenning, ontheffing of enigerlei andere toestemming, bijvoorbeeld in geval van een exportcertificaat. Maat Houden erkent dat er in deze gevallen een individualiseerbaar profijt is waardoor het algemeen aanvaard is dat een overheid hiervoor vergoedingen mag vragen.
- **Toezicht op naleving:** alle controles en toezichtsactiviteiten gericht op naleving van wet- en regelgeving. In de regel worden kosten van toezicht op naleving niet doorberekend of er moet worden gemotiveerd dat een partij profijt heeft bij het toezicht of er moet sprake zijn van extra nalevingstoezicht.
- **Repressieve handhaving:** handhavingactiviteiten die zijn gebaseerd op een redelijk vermoeden van een strafbaar feit of een bestuursrechtelijke overtreding. Terughoudendheid moet worden betracht bij het in rekening brengen van handhavingskosten in deze categorie.

Figuur 23: Indeling NVWA activiteiten in toezichtscategorieën (gerelateerd aan NVWA omzet 2015)

De NVWA kent activiteiten waarvoor tarieven in rekening worden gebracht in de categorieën toelating (op basis van inschatting ongeveer 65% van de omzet van de NVWA in 2015) en naleving (6%) of een combinatie van beiden (29%). Er is daarnaast een tweetal activiteiten in de

categorie repressieve handhaving. Dit zijn activiteiten waarvoor vanuit de EU kostendekkende tarieven moeten worden geheven. In 2015 hebben deze activiteiten voor zeer beperkte omzet gezorgd (minder dan 1%).

3.3. De NVWA kent veel EU-voorgeschreven tarieven – Maat Houden is hier maar beperkt op van toepassing

Maat Houden stelt dat haar uitgangspunten niet van toepassing zijn wanneer doorberekening van handhavingskosten op EU-niveau wordt voorgeschreven en er geen nationale beleidsruimte overblijft. In dit geval dient de doorberekeningspraktijk in lijn te zijn met de Europese regelgeving. Wanneer wel sprake is van nationale beleidsruimte, dient zoveel mogelijk aangesloten te worden bij de uitgangspunten van Maat Houden.³⁸

Het activiteiten en tarieven van de NVWA kennen hun oorsprong voor een groot deel in EU richtlijnen en voorschriften. Voor de tarieven geldt:

- 97% van deze tarieven kent haar doorberekeningsgrondslag op EU-niveau, in relatie tot deze tarieven zijn voorschriften opgenomen:
 - > Voor 6% van de tarieven bestaat op EU-niveau de verplichting om kostendekkende tarieven in rekening te brengen; hierop is een verdere toets aan Maat Houden niet van toepassing.
 - > Voor 91 % van de tarieven is er beleidsruimte. De beleidsruimte van deze tarieven is getoetst aan Maat Houden:
 - In 35% van deze tarieven wordt een minimumtarief voorgeschreven, boven dit minimum tarief is beleidsruimte
 - In 56% van deze tarieven geeft de EU de mogelijkheid om tarieven te heffen, het volledige bedrag is de beleidsruimte
- 3% van de tarieven kent zijn doorberekeningsgrondslag alleen in de Nederlandse wetgeving. Hiervoor is de toets aan Maat Houden volledig uitgevoerd.

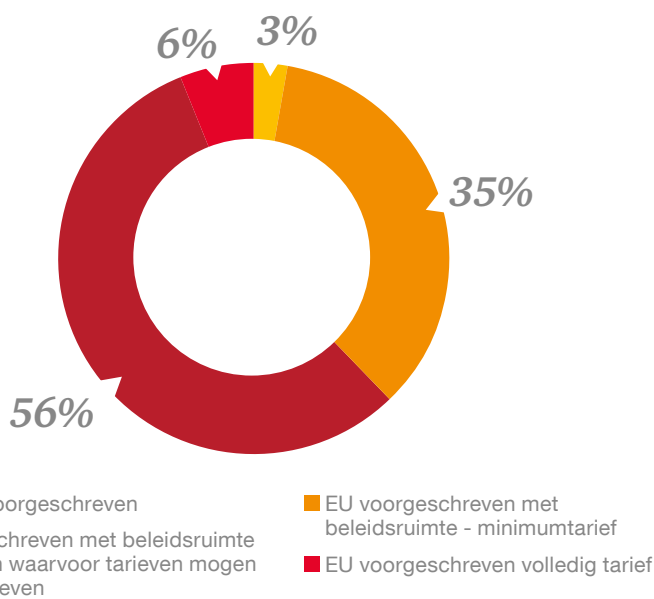
Belangrijke richtlijnen en verordeningen in deze zijn:

Verordening nr. 882/2004 betreffende officiële controles op de naleving van de wetgeving inzake diervoeders en levensmiddelen en voorschriften inzake diergezondheid en dierenwelzijn. Deze verordening schrijft minimum tarieven voor van bepaalde officiële controles (zie bijlage IV en V van de verordening). Voor andere officiële controles kunnen lidstaten kostenbijdragen vragen. De verordening laat lidstaten verder vrij in het vaststellen van vaste tarieven, zolang deze niet hoger zijn dan de kosten, de bijlage staat beschreven welke kostensoorten doorbelast mogen worden (zie bijlage VI).³⁹ Vanuit veel andere verordeningen wordt verwezen naar de Verordening (EG) nr. 882/2004, zoals bijvoorbeeld de hygiëneverordeningen (EG) nr. 852/2002, (EG) nr. 853/2002, (EG) nr. 854/2002, welke voorschrijven hoe officiële controles moeten worden uitgevoerd inzake levensmiddelen bijvoorbeeld in relatie tot het slachten.⁴⁰

Daarnaast wordt in deze verordening gesteld dat kosten inzake niet-naleving en de controles die hieruit volgen moeten worden gedragen door de niet-nalever (art. 28).

Voor de tarieven die volgen uit Verordening (EG) nr. 882/2004 is er beleidsruimte; deze wordt benut. De tarieven die worden doorberekend zijn hoger dan de minimumtarieven en er worden tarieven in rekening gebracht voor officiële controles die geen minimum tarieven kennen, wat in lijn is met de verordening. Deze beleidsruimte is gekwantificeerd op 91% van de omzet van de NVWA geïnd via retributies. Nederland geeft invulling aan de beleidsruimte door kostendekkende tarieven te innen. Sinds de herziening van het tariefstelsel van de NVWA in 2013, is het uitgangspunt van Economische Zaken dat de kosten die de NVWA maakt zijn verdisconteerd in het

Figuur 24: Grondslag van NVWA tarief (gerelateerd aan NVWA omzet 2015)

³⁸ Maat Houden, Rapport van de interdepartementale werkgroep Herziening Maat houden, dd. 11-4-2014, pagina 14.

³⁹ Bijlage VI van Vo. (EG) 882/2004 omschrijft criteria voor de berekening van vergoedingen: (1) Salarissen van het personeel dat betrokken is bij de officiële controles, (2) de kosten voor het personeel dat betrokken is bij de uitvoering van de officiële controles, inclusief de kosten voor installaties, instrumenten, uitrusting, opleiding, alsmede reist- en daarmee verband houdende kosten, (3) de kosten voor bemonstering en laboratoriumonderzoek.

⁴⁰ Vo. (EG) nr. 852/2004 inzake levensmiddelen, Vo. (EG) nr. 853/2004 houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong en Vo. (EG) nr. 854/2004 houdende vaststelling van specifieke voorschriften voor de organisatie van de officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong.

tarief en dat het tarief kostendekkend is, kortom er wordt gewerkt naar kostendekkende tarieven.⁴¹ Tot 2018 draagt EZ wel jaarlijks ongeveer 9 miljoen euro bij om de transitie in arbeidsvoorwaarden te kunnen maken.

Verordening 669/2009 inzake meer uitgebreide officiële controles op de invoer van bepaalde diervoeders en levensmiddelen van niet-dierlijke oorsprong. In deze verordening wordt gesteld dat lidstaten voor de uitgebreide officiële controles vergoedingen dienen te heffen om alle aan de controles verbonden kosten te innen. Bij de tarieven en activiteiten die hieruit voortvloeien is geen beleidsruimte, derhalve dient geen toets op Maat Houden uitgevoerd te worden.

Richtlijn 97/78 inzake de beginselen tot organisatie voor veterinaire controles op producten uit derde landen stelt dat voor het erkennen van bepaalde instellingen tarieven ter dekking van alle kosten dienen te worden geïnd. Bij de tarieven en activiteiten die hieruit voortvloeien is geen beleidsruimte, derhalve dient geen toets op Maat Houden uitgevoerd te worden.

Richtlijn 2002/29 betreffende de beschermende maatregelen tegen het binnenbrengen en de verspreiding van voor planten en voor plantaardige producten schadelijke organismen. Deze richtlijn betreft een aantal eisen aan het af te geven fytosanitaire certificaat en stelt dat alle kosten die daarmee verband houden in rekening moeten worden

gebracht. Bij de tarieven en activiteiten die hieruit voortvloeien is geen beleidsruimte, derhalve dient geen toets op Maat Houden uitgevoerd te worden.

3.4. Tarieven komen voort uit het profijtbeginsel of het veroorzaker betaalt beginsel

Maat Houden stelt dat toezichtskosten mogen worden doorberekend indien er sprake is van profijt of de veroorzaker betaalt.

Van de activiteiten waarvoor de NVWA toezichtskosten doorberekent is in bijna 100% van de NVWA omzet in 2015 sprake van het profijtbeginsel. In minder dan 1% van de activiteiten is sprake van het veroorzaker betaalt beginsel. Voor alle activiteiten van de NVWA waarvoor tarieven worden doorberekend die niet op EU niveau zijn voorgeschreven, geldt dat het profijt- of veroorzaker betaalt beginsel van toepassing is. Om te bepalen of er sprake is van profijt en/of van meer dan regulier onderzoek, is nagegaan wat de aard van de activiteiten is. Daarnaast is gekeken naar wat de aanleiding is van de activiteiten en op wiens verzoek de activiteiten worden uitgevoerd.

Hierna wordt de toets voor deze twee elementen weergegeven.

Figuur 25: Indeling NVWA activiteiten naar beginsel (gerelateerd aan NVWA omzet 2015)

3.4.1. Individueel profijt als beginsel om tarieven door te berekenen

Maat Houden stelt dat als individuele personen of een groep van personen aanwijsbaar zijn die een specifiek belang of profijt hebben bij een dienst van de overheid dit een grond kan zijn om de kosten hiervoor door te berekenen. Van individueel profijt is sprake als activiteiten plaatsvinden op verzoek van deze (rechts) persoon met het

doel om toestemming te krijgen om iets te doen wat voor anderen verboden is. Van systeemprofiijt is sprake als een groep van ondertoezichtgestelden specifiek profijt ondervindt van het toezicht op de groep, bijvoorbeeld marktordening of consumentenvertrouwen.

⁴¹ Brief van de Staatssecretaris van Economische Zaken aan de Tweede Kamer inzake Herziening NVWA-retributiestelsel, dd 19-12-2013.

Voor 100% van de getoetste tarieven van de NVWA geldt dat deze voortkomen uit individueel profijt, bijvoorbeeld:

- Afgeven van exportverklaringen voor niet veterinaire-producten die niet onder Verordening (EG). nr. 882/2004 vallen (Warenwet regeling art 23);
- Specifieke werkzaamheden die worden uitgevoerd op verzoek van een bedrijf;
- Erkenning van een kwaliteitssysteem inzake preventie dierziekten;
- Werkzaamheden in verband met het opheffen van teelverboden: hierna mogen deze bedrijven bepaalde producten telen.

3.4.2. 'Veroorzaker betaalt' als beginsel om tarieven door te berekenen

Maat Houden stelt dat als een bedrijf de overheid aanwijsbaar noodzaakt tot meer dan regulier toezicht en handhaving, het redelijk kan zijn om (een deel van) de kosten die voor bijvoorbeeld (her)controles worden gemaakt door te berekenen. Verordening (EG) nr. 882.2004 schrijft voor dat de kosten voor her-inspecties en aanvullende officiële controles moeten worden doorberekend aan het bedrijfsleven.

Voor minder dan 1% van de getoetste tarieven van de NVWA geldt dat deze voortkomen uit het veroorzaker betaalt beginsel, bijvoorbeeld:

- Controles op invoer van keukengerie uit gebieden in Azië omdat in deze producten mogelijk ongewenste stoffen zijn verwerkt;
- Werkzaamheden op verzoek van een bedrijf omdat de organisatie het niet eens is met resultaten van een eerdere keuring (indien de organisatie in het gelijk wordt gesteld dan krijgt deze de kosten niet doorberekend).

In bijlage C is een lijst opgenomen met tarieven die doorberekend worden vanwege het beginsel 'de veroorzaker betaalt'.

3.5. Randvoorwaarden voor goed toezicht doorberekening zijn grotendeels op orde

Randvoorwaarden voor goed toezicht

- ✓ Risico gebaseerd toezicht
- ~ Baten wegen op tegen kosten
 - ✓ Kosten voor invoer
 - ✓ Kleine groepen
 - ✗ Concurrentiepositie
- ✓ Onafhankelijk toezicht
- ✓ Rekening houden met beleid andere toezichthouders
- ~ Prikkel tot kostenbeheersing

Legenda

- ✓ voldoet ~ voldoet gedeeltelijk
- ✗ voldoet niet

Maat Houden stelt dat de doorberekening van toezichtkosten niet in strijd mag zijn met de uitgangspunten van goed toezicht en handhaving. De toezichthouder dient deze randvoorwaarden te waarborgen in zijn systeem. In de paragrafen hieronder wordt de toets aan deze randvoorwaarden uiteengezet.

3.5.1. De NVWA werkt in opzet risicogericht

Maat Houden schrijft voor dat goede naleving gevolgen moet hebben voor de doorberekening van de handhavingskosten.

De NVWA werkt risicogericht en kennisgedreven: goede naleving zorgt voor minder intensief toezicht. Ten behoeve van een gedegen risico-inzicht in sectoren

en ketens verzamelt de NVWA kennis en informatie. Het Bureau Risicobeoordeling en Onderzoeksprogrammering NVWA (BuRO) maakt risicobeelden en ketenanalyses. Daarnaast verkrijgt de NVWA inzichten op basis van (historische) nalevings- en fraudebeelden, geluiden vanuit de maatschappij, de media of onderzoek van de NVWA zelf. Op basis van deze informatie bepaalt de NVWA de prioriteiten in het toezicht, rekening houdend met politieke en beleidsinhoudelijke prioriteiten en Europese controleverplichtingen.⁴² Een voorbeeld hiervan is de toezichtpiramide binnen de roodvleessector waarbij wordt gewerkt met de categorieën 1) permanent risico, 2) beperkt risico en 3) nagenoeg geen risico. Op basis van deze categorische inschatting worden handavings- en toezichtactiviteiten ingezet: van permanent toezicht tot steekproefsgewijs en monitoring.

⁴² Ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Economische Zaken, Toezichtskader NVWA: leidende principes voor toezicht en handhaving, Den Haag 2015.

3.5.2. De NVWA maakt kosten – baten afweging – concurrentiepositie wordt niet expliciet meegenomen

Maat Houden geeft aan dat de (maatschappelijke) kosten voor de doorberekening van handhavingskosten moeten opwegen tegen de baten; de inkomsten die worden verkregen door middel van de doorberekening. De kosten bestaan uit de instandhoudingskosten van het stelsel van doorberekening en de regeldruk en nalevingskosten voor het bedrijfsleven. Er moet zo veel mogelijk worden voorkomen dat doorberekening negatieve gevolgen heeft voor de concurrentiepositie van bedrijven ten opzichte van bedrijven in het buitenland.

De NVWA maakt de kosten – baten afweging bij het instellen van nieuwe tarieven met name gericht op de interne kosten. Bij het instellen van nieuwe tarieven voor activiteiten wordt door de NVWA nagegaan welke investering gedaan moet worden bij het invoeren en voor het instandhouden van het tarief. Hierbij gaat het om de initiële kosten voor het invoeren van het tarief, waaronder ICT-kosten, en de jaarlijkse kosten voor het in stand houden van het tarief. Daarnaast worden aspecten meegewogen als wettelijke basis en ingeschat draagvlak

voor het tarief in de sector. Voor de tarieven die per april en mei 2016 zijn ingevoerd is deze beoordeling door de NVWA uitgevoerd.

Maat Houden geeft aan dat tarieven geen onaanvaardbare gevolgen mogen hebben voor de financiële positie van rechtspersonen. Bij de vaststelling van nieuwe tarieven wordt hier rekening mee gehouden, een voorbeeld hiervan is het tarief voor kleine zelf slachtende slagers, dit wordt bewust lager gehouden omdat de normale tarieven onaanvaardbare gevolgen hebben voor deze bedrijven.

Een ander aspect dat in het kader van Maat Houden moet worden beoordeeld zijn de gevolgen van de doorberekening op de concurrentiepositie van bedrijven ten opzichte van het buitenland. In 2009 heeft de Europese Commissie een onderzoek laten uitvoeren naar de retributiestelsels in verschillende EU lidstaten. In dat onderzoek komt naar voren dat er verschillen zijn tussen de systemen in de verschillende landen en de doorberekening niet altijd transparant is.

Het onderzoek concludeert dat er geen bewijs is gevonden voor het disfunctioneren van de EU interne markt als gevolg van de verschillende retributiesystemen en verschillen in de retributietarieven.⁴³

Voor Nederland vormde deze notie een belangrijk uitgangspunt bij de wijzigingen van het retributiestelsel van de NVWA.⁴⁴ Bij de toets aan Maat Houden komt naar voren dat bij het invoeren van nieuwe tarieven of aanpassen van bestaande tarieven geen eigenstandige, expliciete en aantoonbare afwegingen worden gemaakt over de concurrentiepositie van het bedrijfsleven, maar wordt verwezen naar het kabinetsstandpunt voor kostendekkende tarieven en het EC 2009 onderzoek. Dit achten wij een beperkte invulling van de door Maat Houden voorgeschreven toetsing. Hierbij merken we op dat (1) “onaanvaardbare” gevolgen een zware eis is, en (2) ook de systeemverschillen tussen landen zoals in hoofdstuk 2 beschreven, een individuele toetsing van de impact op de concurrentiepositie bij aanpassing van tarieven zeer complex maakt.

3.5.3. Retributies zijn belangrijke inkomstenbron; onafhankelijke toezicht is gewaarborgd

Maat Houden geeft aan dat doorberekening aan de veroorzakers spanningen kan opleveren ten aanzien van de gewenste onafhankelijkheid en onpartijdigheid van het toezicht. Financiële overwegingen van de toezichthouder mogen niet meewegen bij de inzet van toezicht en de toezichthouder mag niet afhankelijk worden gemaakt van de financiële medewerking van een sector. Dit speelt met name bij het doorberekenen van de kosten van her-inspecties en het opleggen van boetes die terugvloeien naar de toezichthouder.

Retributies zijn één van de belangrijke inkomstenbronnen van de NVWA. In het Jaarplan 2016 staat aangegeven dat 30% van de omzet van de NVWA bestaat uit middelen die binnenkomen uit retributies, 44% van de omzet komt van EZ en 26% van de omzet komt van VWS.⁴⁵ Mochten de retributies wegvallen als inkomstenbron dan heeft dit zeker invloed op de NVWA organisatie en in die zin is de NVWA deels financieel afhankelijk van de retributies.

Maat Houden wijst erop dat mogelijk een perverse prikkel aanwezig kan zijn wanneer kosten van her-inspecties worden doorberekend of boetes terugvloeien naar de toezichthouder. Boetes die worden opgelegd door de NVWA tijdens haar controles worden via het Centraal Justitieel Incassobureau afgedragen aan EZ en VWS.

Het is Europees verplicht om de kosten voor de her-inspecties door te berekenen

43 European Commission, Directorate General for Health and Consumers, Study on fees or charges collected by the Member States to cover the cost occasioned by official controls, 28-01-2009.

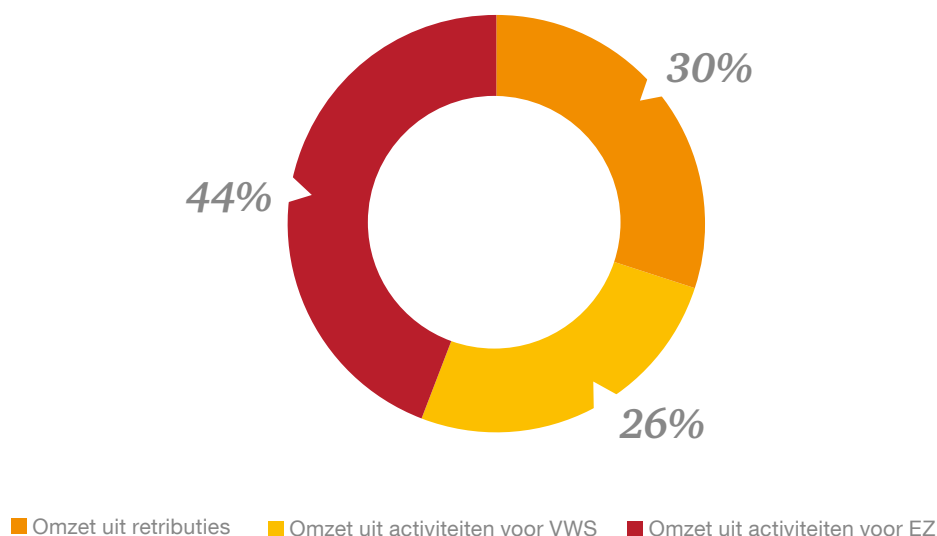
44 Brief van de Staatssecretaris van Economische Zaken aan de Tweede Kamer inzake Herziening NVWA-retributiestelsel, dd 19-12-2013.

45 Jaarplan NVWA 2016, 17 december 2015, pagina 59.

aan de organisatie waar de her-inspectie wordt uitgevoerd. Momenteel zijn niet alle her-inspecties retribueerbaar, de NVWA streeft ernaar om de her-inspecties conform de Europese regelgeving retribueerbaar te maken in de komende periode (tot 2018), dit is in lijn met het kabinetsbeleid ten aanzien van de tarieven van de NVWA.⁴⁶ Retributies uit her-inspecties vormen momenteel 1,6% van de totale retributies.

Hoewel retributies een belangrijke inkomstenbron vormen voor de NVWA en daarmee de schijn van afhankelijkheid kunnen oproepen, is onafhankelijk toezicht gewaarborgd door: 1) de planning & controlcyclus, 2) de verantwoording, 3) het gegeven dat retributieheffing goed ingekaderd is en 4) het gegeven dat retributies niet de enige inkomstenbron zijn, waarbij specifiek de retributies uit herinspecties een klein deel vormen van de totale retributie-inkomsten van de NVWA.

Figuur 26: NVWA omzet 2016

3.5.4. Afstemming met andere toezichthouders vindt plaats

Maat Houden geeft aan dat indien toezichtkosten worden doorberekend het van belang is dat rekening wordt gehouden met het doorberekeningsbeleid van andere toezichthouders waarmee de ondertoezichtgestelde te maken heeft.

Het bedrijfsleven heeft veel met toezichthouders te maken, daarom overlegt de NVWA nauw met deze toezichthouders. Voorbeelden van deze partijen zijn de arbeidsinspectie, de douane, de politie en, in de transportsector, het Inspectie Leeftoezicht en Transport (ILT). De douane en ITL brengen eigen heffingen of tarieven in rekening.

Om de toezichtlast voor het bedrijfsleven te verminderen zoeken de instanties mogelijkheden om samen te werken. De Samenwerkende Rijksinspecties is een initiatief waar veel inspectiediensten en toezichthouders zijn verenigd, ook de NVWA werkt hier aan mee. Waar mogelijk worden toezichtactiviteiten ook samen met andere inspectiediensten uitgevoerd. In het import- en export(doorvoer) proces wordt nauw samengewerkt met de douane. Tussen de douane en de NVWA is daarom afstemming geweest over welke instantie voor welke activiteiten kosten doorberekent.

⁴⁶ Brief van de Staatssecretaris van Economische Zaken aan de Tweede Kamer inzake Herziening NVWA-retributiestelsel, dd 19-12-2013.

3.5.5. Tarieven stijgen doordat de NVWA toewerkt naar kostendekking: de prikkel tot kostenbeheersing lijkt hierdoor te ontbreken

Maat Houden geeft aan dat wanneer toezichtkosten niet op de overheidsbegroting drukken, de natuurlijke prikkel tot kostenbeheersing ontbreekt. Wanneer de afweging moet worden gemaakt of kosten moeten worden doorberekend, zal nagegaan moeten worden of er waarborgen ingebouwd moeten worden om te voorkomen dat de begroting van de toezichthouder groeit of dat toezicht afhankelijk wordt van onderhandelingen met de sector over de kosten.

Als baten- en lastendienst heeft de NVWA als doelstelling om efficiënter te werken en kostenstijgingen beperkt te houden, EZ en VWS sturen hierop. De activiteiten die uitgevoerd worden voor EZ en VWS worden via kaderbrieven en jaarplannen afgestemd. Voor deze activiteiten worden kostprijzen gehanteerd waarover nauwe afstemming plaatsvindt met EZ en VWS. EZ en VWS zijn elk jaar kritisch over de kostprijzen en leggen aan de NVWA doelstellingen op om kostenbeheersing te realiseren. De NVWA heeft een integraal kostprijsmodel: de kostprijzen zijn ook de basis voor de tarieven van de NVWA.

Het effect van deze doelstelling voor kostenbeheersing is momenteel moeilijk waar te nemen omdat (1) het traject om naar kostendekkende tarieven toe te werken nog in gang, (2) het Vebeterplan NVWA investeringen vergt en (3) NVWA de onderscheiden effecten niet separaat zichtbaar maakt.

De afgelopen jaren zijn, gelet op het (nog) niet kostendekkend zijn van tarieven, twee grote tariefsverhogingen door de NVWA doorgevoerd: een verhoging van gemiddeld 20% in 2014 en per 1 mei 2016 een verhoging van gemiddeld 6%. EZ en VWS hebben in de rol van eigenaar en opdrachtgever van de NVWA in december 2013 aangegeven dat de kosten die de NVWA maakt, verdisconteerd moeten worden in het tarief en het tarief kostendekkend moet zijn; dit is waar momenteel naar toe gewerkt wordt. Nog niet alle kosten die de NVWA maakt voor retribueerbare activiteiten worden doorberekend aan het bedrijfsleven. Voor het staffeltarief voor certificeren op afstand houdt dit over de periode van

2016-2018 een gemiddelde tariefstijging van 33% in (0,25 miljoen euro extra aan retributie inkomsten in 2016, 0,25 miljoen retributie aan retributieinkomsten in 2017, en 0,25 miljoen aan retributieinkosten in 2018). EZ financiert overigens als eigenaar van de NVWA tot en met 2018 ruim 9 miljoen euro per jaar om de transitie naar nieuwe arbeidsvoorwaarden (reistijd=werktijd) te kunnen maken en werkzaamheden slimmer in te plannen.⁴⁷ Deze kosten worden om die reden niet in de kostprijzen verdisconteerd. In de periode 2016-2018 moeten deze maatregelen in de praktijk effect hebben, waardoor dit geen invloed zal hebben op het tarief.

Doordat (1) wordt toegewerkt naar de kostendekkendheid en (2) het effect van efficiënties niet separaat zichtbaar is, is (het effect van)kostenbeheersing lastig vast te stellen. De prikkel tot kostenbeheersing kan voorts worden versterkt door afstemming en transparantie over tariefaanpassingen te zoeken met de sector. VWS en EZ stemmen tariefaanpassingen maar zeer beperkt af met de sector. VWS gebruikt het Regulier Overleg Warenwet hiervoor.

3.6. De basisprincipes voor doorberekening worden grotendeels gevolgd

Basisprincipes voor doorberekening

- ✓ Transparantie
- ✓ Werkelijke kosten
- ✓ Directe relatie
- ~ Beïnvloedbaarheid

Legenda

- ✓ voldoet ~ voldoet gedeeltelijk
- ✗ voldoet niet

In Maat Houden staat vermeld dat doorberekening gelegitimeerd is als het systeem van kostendoorberekening eerlijk en transparant is. In de paragrafen hieronder wordt de toets uitgewerkt voor de basisprincipes van doorberekening.

3.6.1. De NVWA is transparant over de tarieven

Maat Houden geeft aan dat het van groot belang is dat voor de houdbaarheid van het stelsel van doorberekening van handavingskosten voldoende inzichtelijk is wat wordt doorberekend.

De NVWA is transparant over de tarieven en over het tarievenstelsel. Op de website van de NVWA is het document 'Onderbouwing NVWA tarieven 2016' beschikbaar.⁴⁸ In dit document wordt het kostprijsmodel van de NVWA toegelicht; de link tussen het kostprijsmodel en tarieven wordt beschreven en er wordt uitleg gegeven over de tariefcategorisering die wordt gehanteerd en per categorie wordt toegelicht hoe de tarieven tot stand komen. Tevens zijn op de NVWA-website per categorie normeringskaders beschikbaar waarin is aangegeven op basis van soort bedrijf of bedrijfsgrootte, een te

⁴⁷ Brief van de Staatssecretaris van Economische Zaken aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal, inzake de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, dd 27 mei 2016.

⁴⁸ Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, Onderbouwing retributietarieven NVWA, mei 2016.

verwachten bezoekfrequentie, inzet van het niveau van medewerkers (controleur, dierenarts) en duur van een inspectie. Het bedrijfsleven kan met behulp van deze kaders inschatten hoeveel toezicht verwacht kan worden.

3.6.2. Niet alle werkelijke kosten worden doorberekend

Maat Houden stelt als uitgangspunt dat alleen een vergoeding mag worden gevraagd voor de reële kosten die de overheid moet maken. Kortom, er dient een relatie te bestaan tussen de tarieven en de feitelijke kosten die in een bepaalde sector worden gemaakt.

De kostprijzen van de NVWA vormen de basis voor het tarievenstelsel. Deze kostprijzen zijn voorcalculaties, gebaseerd op planningen en inschattingen voor het komende jaar. Daarnaast wordt bij het vaststellen van de kostprijzen de realisatie van het voorgaande jaar in ogenschouw genomen.

Door middel van het kostprijsmodel van de NVWA worden kosten toegerekend aan activiteiten; integrale kosten-dekking vormt hierbij één van de uitgangspunten. De NVWA heeft acht producten, gelijksoortige activiteiten, benoemd: voorbeelden hiervan zijn toezicht, opsporing en communicatie. De kostenbasis van de NVWA worden toegerekend naar deze acht producten op basis van de productieve uren van de medewerkers van de NVWA. De overhead en concern kosten worden op basis van het aandeel in de productieve uren per product aan de producten toegerekend. Aan de hand van deze toerekening wordt de kostprijs per uur berekend.

Vier van deze producten zijn de basis voor de retributies: toezicht (inclusief toezichtsontwikkeling en –voorbereiding), klantinteractie en dienstverlening, kennis en expertise en laboratorium onderzoek. Toezicht is het belangrijkste product, hieraan wordt ongeveer tweederde deel

van de productkosten toegekend. Op basis van het jaarplan worden uren (incl. kostprijzen) toegewezen aan toezichts-domeinen en werkpakketten, en aan een werkpakket wordt een financier gekoppeld: EZ, VWS of derden. Het tarief is een uurtarief voor een geleverde prestatie die samengesteld kan zijn uit diverse producten.

Per categorie wordt, op basis van het jaarplan, een berekening gemaakt op basis van alle te verwachten productieve uren, dit is bijvoorbeeld de keuring, maar ook reistijd, voorbereiding, administratietijd en werkoverleg. De totale kosten worden omgerekend naar bijvoorbeeld start- en kwartiertarieven.

De NVWA berekent alleen werkelijke kosten door; momenteel wordt minder dan de werkelijke kosten doorberekend omdat de gewenste kostendekkendheid van de tarieven nog niet gerealiseerd is en er een transitie plaatsvindt waarvoor extra kosten worden gemaakt.⁴⁹ Op de volgende onderdelen is het tarief nog niet kostendekkend:

- De facturabiliteitsnorm, het aantal uren dat medewerkers productief toezicht-activiteiten moeten uitvoeren, wordt niet gehaald. In het plan van aanpak NVWA zijn afspraken gemaakt om de kwaliteit van toezicht te verbeteren. Ook staat in het plan het voornemen om efficiënter en effectiever te werk te gaan, waardoor het aantal productieve uren van een medewerker toe zal nemen.⁵⁰ In het plan van aanpak staat vermeld dat deze verbeteringsslag in 2018 moet zijn doorgevoerd. In de berekeningen van de kostprijzen en de tarieven wordt al wel uitgegaan van de nieuwe facturabiliteitsnorm, waarbij het verschil tussen de werkelijkheid en de norm niet wordt doorberekend aan het bedrijfsleven. EZ, als eigenaar van de NVWA, betaalt jaarlijks tot en met 2018 circa 9 EUR miljoen om deze transitie kosten te dekken. Daarnaast betaalt EZ bijvoorbeeld ook ICT-kosten.

- Bij de herziening van het tariefstelsel in 2013 is geconstateerd dat het staffeltarief voor het certificeren op afstand (CoA) niet kostendekkend is. Toen is aangegeven dat de NVWA stapsgewijs toe zal werken naar kostendekkende tarieven in 2018.⁵¹ Resultante daarvan is dat het staffeltarief in 2016 voor certificeren op afstand is gestegen.
- Daarnaast heeft EZ bewust gekozen om het tarief voor werkzaamheden bij kleine slagers lager te houden, omdat hoge tarieven het voortbestaan van deze slagers in gevaar kan brengen. Dit verschil bedraagt op jaarbasis ongeveer 1,05 EUR miljoen, en komt ten laste van EZ.

49 Brief van de Staatssecretaris van Economische Zaken aan de Tweede Kamer inzake Herziening NVWA-retributiestelsel, dd 19-12-2013.

50 Plan van aanpak NVWA19 december 2013, zie <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2013/12/19/bijlage-plan-van-aanpak-nvwa>

51 Brief van de Staatssecretaris van Economische Zaken aan de Tweede Kamer inzake Herziening NVWA-retributiestelsel, dd 19-12-2013.

3.6.3. Kosten hebben een directe relatie met handhaving-activiteiten

Maat Houden stelt dat vergoedingen zoveel mogelijk een duidelijke en directe relatie moeten hebben met het profijt voor de betrokkene en of met de kosten die de betrokkene heeft veroorzaakt. Kortom, er moet een redelijke verhouding zijn tussen de hoogte van de gevraagde vergoeding en het individuele belang bij de handavingsactiviteit.

Kosten hebben een directe relatie met de handhavingactiviteiten. De NVWA kent een tarievenstelsel met start- en kwartiertarieven voor 5 categorieën: erkende bedrijven, levende dieren, import, plant en overige. Binnen een categorie

worden soortgelijke werkzaamheden uitgevoerd bij soortgelijke organisaties. De tarieven binnen een categorie zijn gebaseerd op de kosten binnen een categorie, die verschillen per categorie door bijvoorbeeld inzet van hoger gekwalificeerde medewerkers, langere/kortere inspectietijd, voorbereidingstijd en administratietijd. Hierdoor zijn de tarieven verschillend voor elke categorie.

Facturatie aan het bedrijfsleven geschiedt op basis van werkelijke tijdbesteding door de NVWA toezichthouder en, indien noodzakelijk, de administratieve afhandeling na de werkzaamheden.

3.6.4. De ondertoezichtgestelde heeft zelf beperkt invloed op de hoogte van de vergoeding

Maat Houden stelt dat de hoogte van de vergoeding zoveel mogelijk beïnvloedbaar moet zijn voor de betrokkene.

De NVWA kent een stelsel van start- en kwartiertarieven, waardoor de tijd die de inspecteurs ter plekke besteden in de eenheid van kwartieren wordt doorberekend. De ondertoezichtsgestelde heeft invloed op de hoogte van de vergoeding door tijdige aanmelding van de toezichtactiviteiten en plannen van werkzaamheden binnen of buiten werktijden of op feestdagen. Daarnaast worden hogere tarieven in rekening gebracht wanneer controles worden gewijzigd, onderbroken of langer duren.

Per saldo is de invloed die de ondertoezichtgestelde heeft op de hoogte van de vergoeding overigens beperkt doordat de NVWA (nog) beperkt risico-gericht werkt. Daarnaast is het voldoen aan kwaliteitssystemen (nog) beperkt van invloed op de hoeveelheid toezicht die wordt uitgevoerd. Het kabinetsstandpunt rond kostendekkende tarieven en de interne EZ/NVWA-afstemming over welke kosten wel of geen onderdeel uitmaken van de kostprijs en tarieven, heeft een groot effect op de hoogte van de vergoeding.

Bijlage A

Vragenlijst voor internationale vergelijking

Illustratief opgenomen; in pdf te vergroten of te printen op A3 formaat

pwc

QUESTIONNAIRE

Introduction

Goal:
Dutch entrepreneurs complain about the height of the national inspection rates in the Netherlands and argue that the rates have a negative effect on the economic competitiveness of the Netherlands. The goal of this research is to compare the Dutch inspection rates with those in Germany, France, Denmark and Belgium. This research has been commissioned by the Ministry of Economic Affairs.

Approach:
In order to gain a thorough understanding of the differences in inspection rates between these countries we will look at the entire control system per value chain. Per value chain will focus on the inspection and control activities, the cost of these activities, and the way these are funded. We have selected the following value chains: beef/veal, pig, chicken. Furthermore we will examine the import of high risk food stuffs. Our approach to this research is summarized in the figure below.

Assignment:
International comparison tariffs Netherlands Food and Consumer Product Safety Authority (NVWA) with Belgium, France, Germany and Denmark.

Approach: System per value chain

Value chain

Control / Inspection activity → Control / Inspection Activity → Control / Inspection Activity } Revenue

Quantitative elements

- Activities
- Costs
- Funding (distribution, unit @ work, volume)

Qualitative elements

- Services provided (opening hours, duration of controls, general level of service)

Research framework

	Import	Export	National	
Beef / veal				Activities Costs Funding Services provided
Pig				Activities Costs Funding Services provided
Chicken				Activities Costs Funding Services provided
High risk Foodstuffs				Activities Costs Funding Services provided

Timeline

Work out assessment framework → 01/04 Assessment framework complete → Collect Data → 12/05 Data set complete → Analysis & Drafting of report → 01/06 Draft Report → Finalize Report

pwc

QUESTIONNAIRE

1. System

In this section we would like to gain a general understanding of the control system that is applicable in your country. The questions are built up along the line that we use for our entire research: 1. control activities, 2. the cost of the control activities 3. the funding of the control activities.

Q 1. How are the control activities in your country organized?

Fill in your answer here.....

Q 2. What are the total costs of these activities?

Fill in your answer here.....

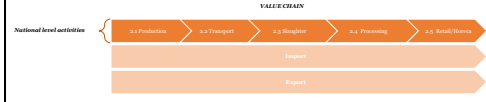
Q 3. How are these total costs funded?

Fill in your answer here.....

2. Value chain Beef & Veal and Value Chain Pig

Please read the following text and answer the questions below.
 For the purpose of our research we have defined a simplified value chain per product type/domain in which we included the activities performed by the Netherlands Food and Consumer Product Safety Authority (NVWA).
 The figure below shows the different national level activities included in our value chain (2.1 - 2.5)

Q 1. In the Netherlands the performed activities within the Beef/Veal value chain are similar to those within the Pig value chain. So are the associated costs.
 Please indicate whether your value chain corresponds with the figure above. In case of significant differences, please specify. (Please base your answer on 2015 data)
 Fill in your answer here: _____

Q 2 We would like to gain an understanding of the cost structure per activity in the value-chains for Beef and Veal and Pig in your country. Therefore we would like to ask you to fill out the tables below.

2.1 Production

BEEF AND VEAL VALUE CHAIN							
Activities performed	Costs per year Activity costs/year	Total hours/year	Funding How activity financed?	Total revenue inspection rates	Inspection tariff	Base unit of tariff	Total volume activity in 2015
Other activities in theme that are not performed in NL							
Activities in NL that are not performed in country							
Service Grade (Opening hours, handling time from application/request to execution of the inspection, application system)							

PIG VALUE CHAIN							
Activities performed	Costs per year Activity costs/year	Total hours/year	Funding How activity financed?	Total revenue inspection rates	Inspection tariff	Base unit of tariff	Total volume activity in 2015
Other activities in theme that are not performed in NL							
Activities in NL that are not performed in country							
Service Grade (Opening hours, handling time from application/request to execution of the inspection, application system)							

2.2 Transport

BEEF AND VEAL VALUE CHAIN							
Activities performed	Costs per year Activity costs/year	Total hours/year	Funding How activity financed?	Total revenue inspection rates	Inspection tariff	Base unit of tariff	Total volume activity in 2015
Other activities in theme that are not performed in NL							
Activities in NL that are not performed in country							
Service Grade (Opening hours, handling time from application/request to execution of the inspection, application system)							

PIG VALUE CHAIN							
Activities performed	Costs per year Activity costs/year	Total hours/year	Funding How activity financed?	Total revenue inspection rates	Inspection tariff	Base unit of tariff	Total volume activity in 2015
Other activities in theme that are not performed in NL							
Activities in NL that are not performed in country							
Service Grade (Opening hours, handling time from application/request to execution of the inspection, application system)							

2.3 Slaughter

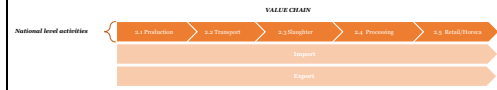
BEEF AND VEAL VALUE CHAIN							
Activities performed	Costs per year Activity costs/year	Total hours/year	Funding How activity financed?	Total revenue inspection rates	Inspection tariff	Base unit of tariff	Total volume activity in 2015
Other activities in theme that are not performed in NL							
Activities in NL that are not performed in country							
Service Grade (Opening hours, handling time from application/request to execution of the inspection, application system)							

PIG VALUE CHAIN								Activities performed within this value chain in The Netherlands
Activities performed	Costs per year Activity costs/year	Total hours/year	Funding How activity financed?	Total revenue inspection rates	Inspection tariff	Base unit of tariff	Total volume activity in 2015	
								Control of arrival slaughterhouses Inspection of live animals to be taken to abattoirs for slaughter (AM) Inspection of slaughtered animals for appropriate for consumption (PMS) Control of slaughterhouses/transporting system Control of welfare at killing animals in slaughterhouses (including non stunning) Sampling procedure of bovine tissue in specific national glass container Control on killing animals outside slaughterhouses Laboratory analyses
Other activities in those that are not performed in NL								Actions in NL that are not performed in country
Service Grade (Opening hours, handling time from application/request to execution of the inspection, application system)								
2.4 Processing								
BEEF AND VEAL VALUE CHAIN								Activities performed within this value chain in The Netherlands
Activities performed	Costs per year Activity costs/year	Total hours/year	Funding How activity financed?	Total revenue inspection rates	Inspection tariff	Base unit of tariff	Total volume activity in 2015	
								Control: Approval and Approval Maintenance
Other activities in those that are not performed in NL								Actions in NL that are not performed in country
Service Grade (Opening hours, handling time from application/request to execution of the inspection, application system)								
PIG VALUE CHAIN								Activities performed within this value chain in The Netherlands
Activities performed	Costs per year Activity costs/year	Total hours/year	Funding How activity financed?	Total revenue inspection rates	Inspection tariff	Base unit of tariff	Total volume activity in 2015	
								Control: Approval and Approval Maintenance
Other activities in those that are not performed in NL								Actions in NL that are not performed in country
Service Grade (Opening hours, handling time from application/request to execution of the inspection, application system)								

2. Value chain Chicken

Please read the following text and answer the questions below.
 For the purpose of our research we have defined a simplified value chain per product type/domain in which we included the activities performed by the Netherlands Food and Consumer Product Safety Authority (NVWA).
 The figure below shows the different national level activities included in our value chain (2.1 - 2.5)

Q 1. Please indicate whether the value chain for chicken in your country corresponds with the figure above. In case of significant differences, please specify. (Please base your answer on 2015 data)

Fill in your answer here: _____

Q 2. We would like to gain an understanding of the cost structure per activity in the chicken value chain in your country. Therefore we would like to ask you to fill out the tables below.

3.1 Production

CHICKEN VALUE CHAIN								
Activities performed	Costs per year		Funding	Total revenue	Inspection tariff	Base unit of tariff	Total volume activity in 2015	Activities performed within this part of this value chain in The Netherlands
	Activity costs/year	Total hours/year	How activity financed?	inspection rates				Control on physical interventions poultry Control of animal welfare Sampling procedures at livestock farms in regard to national plan residues Control MRL (identification on registration live animals) Control food safety claim information (FSI-ML) Controls on the use of animal medicines Controls on feed approved establishments Controls on feed registered establishments
Other activities in theme that are not performed in NL								Activities in NL that are not performed in country
Service Grade (Opening hours, handling time from application/request to execution of the inspection, application system)								

3.2 Transport

CHICKEN VALUE CHAIN								
Activities performed	Costs per year		Funding	Total revenue	Inspection tariff	Base unit of tariff	Total volume activity in 2015	Activities performed within this value chain in The Netherlands
	Activity costs/year	Total hours/year	How activity financed?	inspection rates				Controls on animal welfare during transport Control temperature and hygiene at transport of meat Control of assembly centres Control of control points Control of cleaning facilities
Other activities in theme that are not performed in NL								Activities in NL that are not performed in country
Service Grade (Opening hours, handling time from application/request to execution of the inspection, application system)								

3.3 Slaughter

CHICKEN VALUE CHAIN								
Activities performed	Costs per year		Funding	Total revenue	Inspection tariff	Base unit of tariff	Total volume activity in 2015	Activities performed within this value chain in The Netherlands
	Activity costs/year	Total hours/year	How activity financed?	inspection rates				Control of animal slaughterhouses Inspection of live animals in relation to appropriateness for slaughter (AM) Inspection of slaughtered animals in relation to appropriateness for consumption (PM) Control of slaughter/processing hygiene Control of welfare at killing animals in slaughterhouses (including non stunning) Sampling procedures at livestock farms in regard to national plan residues Control on killing animals outside slaughterhouses Laboratory analysis
Other activities in theme that are not performed in NL								Activities in NL that are not performed in country
Service Grade (Opening hours, handling time from application/request to execution of the inspection, application system)								

3.4 Processing

CHICKEN VALUE CHAIN								
Activities performed	Costs per year		Funding	Total revenue	Inspection tariff	Base unit of tariff	Total volume activity in 2015	Activities performed within this value chain in The Netherlands
	Activity costs/year	Total hours/year	How activity financed?	inspection rates				Control approval and approval maintenance
Other activities in theme that are not performed in NL								Activities in NL that are not performed in country
Service Grade (Opening hours, handling time from application/request to execution of the inspection, application system)								

4. Retail & Hospitality							
Please read the following text and answer the questions below. The last part of the value chain (retail and hospitality) will not be treated individually per product category (beef/veal/pig/chickens) since there is no diversification when it comes to controls and inspections performed by the competent authorities.							
RETAIL AND HOSPITALITY VALUE CHAIN							
Activities performed	Costs per year Activity costs/year	Total hours/year	Funding How activity financed?	Total revenue inspection/tariff	Base unit of tariff	Total volume activity in 2016	Activities performed within this part of this value chain in The Netherlands
							• Re-inspection • Other
Other activities in theme that are not performed in NL							Actions in NL that are not performed in country
Service Grade (Opening hours, handling time from application/request to execution of the inspection, application system)							

5. Import Export							
Please read the following text and answer the questions below. Import and export will not be treated individually per item since all products undergo the same controls by the competent authorities, unless it is High Risk (which we will treat separately).							
5.1 Import Animal Products							
IMPORT EXPORT	Costs per year Activity costs/year	Total hours/year	Funding How activity financed?	Total revenue inspection/tariff	Base unit of tariff	Total volume activity in 2016	Activities performed within this part of this value chain in The Netherlands
							• Controls on import products and live animals • Controls on live veterinary products • Controls of products for transfer and live animals • Controls on distribution of intra-trade live animals slaughterhouses • Destination controls on intra-community live animals primary companies • Storage in enterprises • Laboratory analysis
Other activities in theme that are not performed in NL							Actions in NL that are not performed in country
Service Grade (Opening hours, handling time from application/request to execution of the inspection, application system)							

5.2 Export							
IMPORT EXPORT	Costs per year Activity costs/year	Total hours/year	Funding How activity financed?	Total revenue inspection/tariff	Base unit of tariff	Total volume activity in 2016	Activities performed within this part of this value chain in The Netherlands
							• Certification animal products and live animals to third countries • Certification animal products and live animals to other EU Member States • Distance certification animal products and live animals to other EU MS • Distance certification animal products and live animals to third countries • Assessing certification list • Laboratory analysis
Other activities in theme that are not performed in NL							Actions in NL that are not performed in country
Service Grade (Opening hours, handling time from application/request to execution of the inspection, application system)							

6. High Risk Foodstuffs							
Please read the following text and answer the questions below. The import of nuts will be referred to as an example for High Risk foodstuffs							
6.1 Import of High Risk Foodstuffs							
IMPORT EXPORT	Costs per year Activity costs/year	Total hours/year	Funding How activity financed?	Total revenue inspection/tariff	Base unit of tariff	Total volume activity in 2016	Activities performed within this part of this value chain in The Netherlands
							Control of documents
Other activities in theme that are not performed in NL							Actions in NL that are not performed in country
Service Grade (Opening hours, handling time from application/request to execution of the inspection, application system)							

Bijlage B

Lijst deelnemers expertgroep en Klankbordgroep

Lijst deelnemers expertgroep

dhr. S. Barkhuysen	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	Directoraat Generaal Volksgezondheid	Directie Voeding Gezondheidsbesch. en Preventie
dhr. M.A.W. van Boxtel	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit		
dhr. E.J. van Broeckhuijsen	Ministerie van Economische Zaken	Directoraat-Generaal Agro en Natuur	Directie Europees Landbouw- en Visserijbeleid en Voedselzekerheid
mw. L.A. Huizinga	Ministerie van Economische Zaken	Directoraat-Generaal Agro en Natuur	Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
dhr. D. Kraaijeveld	Ministerie van Economische Zaken	Directoraat-Generaal Agro en Natuur	Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit
dhr. L.L.F.M. Mutsears	Ministerie van Infrastructuur en Milieu	Directoraat-Generaal Bereikbaarheid	Directie Maritieme Zaken
mw. J.W.M. Schraven-Ruesen	Ministerie van Economische Zaken		Directie Wetgeving en Juridische Zaken
dhr. T.S. Staal	Ministerie van Economische Zaken	Directoraat-Generaal Bedrijfsleven en Innovatie	Directie Topsectoren en Industriebeleid
dhr. R. Stevens	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit		
mw. C.A.M. Rommens	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	Directoraat-Generaal Volksgezondheid	Directie Voeding Gezondheidsbescherming. en Preventie
dhr. M.J.B.M. Weijtens	Ministerie van Economische Zaken	Directoraat-Generaal Agro en Natuur	Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit

Lijst deelnemers Klankbordgroep

Dhr. E. Douma	Producenten Organisatie Varkenshouderij
Dhr. J.J. Feenstra	Havenbedrijf Rotterdam
Dhr. J. Goebbels	Centrale Organisatie Vleessector
Dhr. M. den Hartog	Vereniging Nederlandse Pluimveeverwerkende Industrie
Dhr. R. van Leijen	Transport en Logistiek Nederland
Dhr. F. Mandersloot	Land en Tuinbouw Organisatie Nederland
Dhr. B. Niemans	Nederlandse Zuidvruchten Vereniging
Dhr. G. de Rooij	Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie
Mw. P. Verbaas	Groenten en Fruit Huis

Bijlage C

Overzicht tarieven

Illustratief opgenomen; in pdf te vergroten of te printen op A3 formaat

Regeling	Onderdeel van regeling / bijlage	Lid	Omschrijving van de werkzaamheden	Handhavingscategorie (keuze uit: toelating, toezicht op naleving, repressieve handhaving)	Is er sprake van beleidsruimte?	Verdere toets aan Maat Houden noodzakelijk?	Profielbeginsel van toepassing	Veroorzaker betaalt van toepassing
NVWA Tarieven	Artikel 3 en 4 - Bijlage A	A	Werkzaamheden in het kader van het afgeven van een gezondheidscertificaat of handelsdocument voor dierlijke bijproducten en afgeleide producten voor vervoer van dierlijke bijproducten.	Toelating Afgeven van een certificaat voor het vervoer van dierlijke bijproducten.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit gaat om het afgeven van een certificaat voor vervoer. Import, doorvoer of export worden niet in vo.1069/2009 art 21, lid 2 genoemd. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1). Ja, tarieven mogen worden geheven.	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij het afgeven van het certificaat	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 3 en 4 - Bijlage A	B	Onderzoek van producten van dierlijke oorsprong, niet zijnde levende producten van dierlijke oorsprong, bestemd om anders dan in doorvoer buiten Nederland te worden gebracht, voor zover dit onderzoek verband houdt met de door het land van bestemming aan de invoer gestelde eisen, dan wel voor zover dit onderzoek verband houdt met een schriftelijke afspraak tussen de Chief Veterinary Officer en de bevoegde autoriteit van een derde land.	Toelating Onderzoek in verband met export van producten met dierlijke oorsprong.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft onderzoek in verband met export naar derde landen (=geen EU lidstaat). Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij het uitvoeren van het onderzoek, zodat het bedrijf kan exporteren.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 3 en 4 - Bijlage A	C	Werkzaamheden in relatie tot de in- of uitvoer van producten van dierlijke oorsprong, niet zijnde levende producten van dierlijke oorsprong, en andere producten en voorwerpen die dragers van smetstof kunnen zijn.	Toelating Na uitvoering van de activiteit wordt het product toegelaten c.q. kan het uitgevoerd worden.	Ja, minimum tarieven en tarieven die mogen worden geheven Invoer, activiteit met verplichte minimum tarieven (verordening 882/2004, bijlage V, hst 1 en 3) Uitvoer, valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, invoer, m.b.t. invulling beleidsruimte boven minimumtarief Ja, uitvoer, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij het uitvoeren van het onderzoek, zodat het bedrijf kan importeren of exporteren.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 3 en 4 - Bijlage A	D	Werkzaamheden verricht door officiële dierenarts of een officiële assistent werkzaam bij de NVWA, bij slachthuizen en levensmiddelen bedrijven ter zake van het slachten van landbouwhuisdieren, pluimvee, vrij en gekweekt wild.	Naleving en toelating Gaat om controles inzake toezicht op naleving van verschillende voorschriften (854/2004, artikel 4, lid 2) Toelating omdat het gaat om het in de handel brengen van vers vlees (854/2004, artikel 5, lid 1).	Ja, minimum tarieven en tarieven die mogen worden geheven Activiteiten met verplichte minimum tarieven (verordening 882/2004, bijlage IV, hst 1)	Ja, m.b.t. invulling beleidsruimte boven minimumtarief	Ja, bedrijf heeft profijt bij de keuring tijdens het slachten, daarna kunnen de producten op de markt worden gebracht	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 3 en 4 - Bijlage A	E	Erkenning van levensmiddelenbedrijf waar regeling dierlijke bijproducten op van toepassing is en periodieke controles op naleving van aan erkenning verbonden eisen.	Toelating en naleving Erkenning is toelating, daarna mogen deze bedrijven activiteiten uitvoeren. Periodieke controles op de naleving van de aan de erkenning verbonden eisen is naleving.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft erkenning en erkenningsonderhoud. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij de erkenning van het bedrijf en het behouden van de erkenning.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 3 en 4 - Bijlage A	F	Toestemming voor bedrijven die dierlijke bijproducten verwerken die niet voor menselijke consumptie zijn en periodieke controles op naleving van aan de toestemming verbonden eisen.	Toelating en naleving Erkenning is toelating, daarna mogen deze bedrijven activiteiten uitvoeren. Periodieke controles op de naleving van de aan de erkenning verbonden eisen is naleving.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft erkenning en erkenningsonderhoud. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij de erkenning van het bedrijf en het behouden van de erkenning.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 3 en 4 - Bijlage A	G	Erkenning van bedrijven die dierlijke bijproducten verwerken die niet voor menselijke consumptie zijn en periodieke controles op naleving van aan erkenning verbonden eisen.	Toelating en naleving Erkenning is toelating, daarna mogen deze bedrijven activiteiten uitvoeren. Periodieke controles op de naleving van de aan de erkenning verbonden eisen is naleving.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft erkenning en erkenningsonderhoud. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij de erkenning van het bedrijf en het behouden van de erkenning.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 3 en 4 - Bijlage A	H	Erkenning van handelaren die rechtstreeks producten aan zeevervoermiddelen leveren als proviand voor bemanning en passagiers en periodieke controles op naleving van aan erkenning verbonden eisen.	Toelating en naleving Erkenning is toelating, daarna mogen deze bedrijven activiteiten uitvoeren. Periodieke controles op de naleving van de aan de erkenning verbonden eisen is naleving.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft erkenning en erkenningsonderhoud. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij de erkenning van het bedrijf en het behouden van de erkenning.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 3 en 4 - Bijlage A	I	Werkzaamheden in verband met erkenning en periodieke controles op de aan de erkenning gestelde eisen voor entrepots.	Toelating en naleving Erkenning is toelating, daarna mogen deze bedrijven activiteiten uitvoeren. Periodieke controles op de naleving van de aan de erkenning verbonden eisen is naleving.	Nee, verordening 97/78 artikel 12 lid 9 schrift voor dat alle uitgaven in verband met toepassing van dit artikel ten laste komen van de belanghebbende.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	n.v.t.	n.v.t.
NVWA Tarieven	Artikel 3 en 4 - Bijlage A	J	Erkenning van speciale entrepots en periodieke controles op naleving van aan erkenning verbonden eisen.	Toelating en naleving Erkenning is toelating, daarna mogen deze bedrijven activiteiten uitvoeren. Periodieke controles op de naleving van de aan de erkenning verbonden eisen is naleving.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft erkenning en erkenningsonderhoud. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij de erkenning van het bedrijf en het behouden van de erkenning.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 3 en 4 - Bijlage A	K	Behandeling en afhandeling van erkenning als grensinspectiepost	Toelating en naleving Erkenning is toelating, daarna mogen deze bedrijven activiteiten uitvoeren.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft erkenning en erkenningsonderhoud. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij de erkenning van het bedrijf en het behouden van de erkenning.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 3 en 4 - Bijlage A	L	Erkenning van een diervoederbedrijf, wijziging van de erkenning en periodieke controles op naleving van aan erkenning verbonden eisen.	Toelating en naleving Erkenning is toelating, daarna mogen deze bedrijven activiteiten uitvoeren. Naleving i.v.m. periodieke controles op de naleving van de aan de erkenning verbonden eisen.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft erkenning en erkenningsonderhoud. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij de erkenning van het bedrijf en het behouden van de erkenning.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 3 en 4 - Bijlage A	M	Werkzaamheden in verband met de periodieke controles op de naleving van de aan de erkenning verbonden eisen bij diervoederbedrijven die activiteiten uitvoeren met toevoegingsmiddelen en voormengsels.	Naleving Periodieke controles op de naleving van de aan de erkenning verbonden eisen is naleving.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft erkenning en erkenningsonderhoud. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij de erkenning van het bedrijf en het behouden van de erkenning.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 3 en 4 - Bijlage A	N	Werkzaamheden in verband met erkenning van bedrijven die activiteiten uitvoeren in relatie tot toevoegingsmiddelen, voormengsels of diervoerders en periodieke controle op de aan de erkenning verbonden eisen.	Toelating en naleving Erkenning is toelating, daarna mogen deze bedrijven activiteiten uitvoeren. Naleving i.v.m. periodieke controles op de naleving van de aan de erkenning verbonden eisen.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft erkenning en erkenningsonderhoud. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij de erkenning van het bedrijf en het behouden van de erkenning.	Nee

Regeling	Onderdeel van regeling / bijlage	Lid	Omschrijving van de werkzaamheden	Handhavingscategorie (keuze uit: toelating, toezicht op naleving, repressieve handhaving)	Is er sprake van beleidsruimte?	Verdere toets aan Maat Houden noodzakelijk?	Profielbeginsel van toepassing	Veroorzaker betaalt van toepassing
NVWA Tarieven	Artikel 3 en 4 - Bijlage A	O	Aanvullende officiële controles na vaststelling van niet-naleving.	Naleving Aanvullende controles om na te gaan of aan wet- en regelgeving wordt voldaan.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte. Er wordt verwezen naar 882/2004 artikel 28 waar doorberekenen van alle uitgaven voor aanvullende officiële controles staat benoemd.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	n.v.t.	n.v.t.
NVWA Tarieven	Artikel 3 en 4 - Bijlage A	P	Werkzaamheden i.v.m. een vergunning voor het vervoerdagen of invoeren van diersoort met een medicinale werking en periodieke controles op de naleving van aan de vergunning verbonden eisen.	Toelating en naleving Erkenning is toelating, daarna mogen deze bedrijven activiteiten uitvoeren. Periodieke controles op de naleving van de aan de erkenning verbonden eisen is naleving.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft erkenning en erkenningsonderhoud. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij de erkenning van het bedrijf en het behouden van de erkenning.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 5, bijlage B	A	Onderzoek i.v.m. afgeven van een bewijsstuk i.v.m. de doorvoer van vee en pluimvee.	Toelating Onderzoek i.v.m. uitvoer en doorvoer van vee of pluimvee.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit gaat om onderzoek in verband met export. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij het uitvoeren van het onderzoek, zodat het bedrijf kan im/exporteren.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 5, bijlage B	B	Onderzoek naar bewijsstukken in verband met handel in apen, hoefdieren, honden, katten, fretten en lagomorgen, sperma, embryo's en eicellen in verband met handel naar andere lidstaat.	Toelating Onderzoek i.v.m. uitvoer naar een lidstaat.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit gaat om onderzoek in verband met export naar EU lidstaat. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij het uitvoeren van het onderzoek, zodat het bedrijf kan im/exporteren.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 5, bijlage B	C	Onderzoek in verband met het afgeven van een bewijsstuk i.v.m. op handel in pluimvee en broedieren naar andere lidstaat.	Toelating Onderzoek i.v.m. uitvoer naar een lidstaat.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit gaat om onderzoek in verband met export naar EU lidstaat. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij het uitvoeren van het onderzoek, zodat het bedrijf kan im/exporteren.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 5, bijlage B	D	Onderzoek in verband met het afgeven van een bewijsstuk i.v.m. op handel in sperma van runderen naar een andere lidstaat.	Toelating Onderzoek i.v.m. uitvoer naar een lidstaat.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit gaat om onderzoek in verband met export naar EU lidstaat. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij het uitvoeren van het onderzoek, zodat het bedrijf kan im/exporteren.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 5, bijlage B	E	Onderzoek in verband met het afgeven van een bewijsstuk i.v.m. op handel in sperma van varkens naar een andere lidstaat.	Toelating Onderzoek i.v.m. uitvoer naar een lidstaat.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit gaat om onderzoek in verband met export naar EU lidstaat. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij het uitvoeren van het onderzoek, zodat het bedrijf kan im/exporteren.	nee
NVWA Tarieven	Artikel 5, bijlage B	F	Onderzoek in verband met het afgeven van een bewijsstuk i.v.m. op handel in embryo's naar een andere lidstaat.	Toelating Onderzoek i.v.m. uitvoer naar een lidstaat.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit gaat om onderzoek in verband met export naar EU lidstaat. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij het uitvoeren van het onderzoek, zodat het bedrijf kan im/exporteren.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 5, bijlage B	G	Onderzoek in verband met het afgeven van een handelsdocument i.v.m. de handel in papegaaiachtigen naar een andere lidstaat.	Toelating Onderzoek i.v.m. uitvoer naar een lidstaat.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit gaat om onderzoek in verband met export naar EU lidstaat. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij het uitvoeren van het onderzoek, zodat het bedrijf kan im/exporteren.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 5, bijlage B	H	Werkzaamheden in verband met afgeven van gezondheidscertificaat voor aquacultuurdieren.	Toelating Onderzoek i.v.m. uitvoer naar een lidstaat.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit gaat om onderzoek in verband met export naar EU lidstaat. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij het uitvoeren van het onderzoek, zodat het bedrijf kan im/exporteren.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 5, bijlage B	I	Onderzoek naar levende producten van dierlijke oorsprong, bestemd om anders dan in doorvoer buiten Nederland te worden gebracht, voor zover dit onderzoek verband houdt met de door het land van bestemming aan de invoer gestelde eisen, dan wel voor zover dit onderzoek verband houdt met een schriftelijke afspraak tussen de Chief Veterinary Officer en de bevoegde autoriteit van een derde land.	Toelating Onderzoek i.v.m. uitvoer naar een lidstaat.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft onderzoek in verband met export naar EU lidstaat. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij het uitvoeren van het onderzoek, zodat het bedrijf kan im-exporteren.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 5, bijlage B	J	Werkzaamheden in verband met in- of uitvoer van levende dieren of levende producten van dierlijke oorsprong	Toelating Onderzoek i.v.m. in of uitvoer naar een lidstaat.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft onderzoek in verband met export naar EU lidstaat. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij het uitvoeren van het onderzoek, zodat het bedrijf kan im/exporteren.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 5, bijlage B	K	1. Uitvoeren van aanvullende controles omdat de herkomst of de documentatie bewijs niet overeenstemmen met de feitelijke situatie van het dier en 2. Controles op identificatie van dieren voor het slachten bij levensmiddelenbedrijven wanneer dieren niet met redelijke mate van zekerheid kunnen worden geïdentificeerd.	Naleving Aanvullende controles om na te gaan of aan wet- en regelgeving wordt voldaan.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte. Er wordt verwezen naar 882/2004 artikel 28 waar doorberekenen van alle uitgaven voor aanvullende officiële controles staat benoemd.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	n.v.t.	n.v.t.
NVWA Tarieven	Artikel 5, bijlage B	L	Werkzaamheden in verband met de aan- en afvoer van dieren naar markten en verzamelplaatsen en de afgifte van bewijsstukken hiervoor.	Toelating Onderzoek vervoer van dieren.	Nee, doorberekening is niet reeds op EU niveau voorgeschreven.	Ja, nationaal voorgeschreven	Ja, er is een specifieke groep of persoon aanwijsbaar die specifiek profijt heeft van het (goed)keuren van de partij.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 5, bijlage B	M	Werkzaamheden in verband met het aanwijzen en periodieke controles op naleving van de gestelde eisen voor slachthuizen (incl onbedweemd slachten)	Toelating en naleving Erkenning is toelating, daarna mogen deze bedrijven activiteiten uitvoeren. Periodieke controles op de naleving van de aan de erkenning verbonden eisen is naleving.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft erkenning en erkenningsonderhoud. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij de erkenning van het bedrijf en het behouden van de erkenning.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 5, bijlage B	N	Werkzaamheden in verband met het erkennen en periodieke controles op naleving van de gestelde eisen voor opslag, entropies, verzamelcentra (varkens, rund, schapen en gelten), handelaren (varkens, rund, schapen en gelten), bedrijven in broedieren, eendagskuijken, fok en gebruiksvet, instelling, instituut of centrum, quarantainevoorziening (o.a. donormannen en bokkieren), uitgeven van paspoorten voor honden, katten en fretten, spermopslagcentra (rund, geit, schape en paardachtigen), runderembryo(productie)team, runderembryoopslag, plaats waar 10 of meer eenhoevigen worden gehouden, spermawincentra (rund en varken)	Toelating en naleving Erkenning is toelating, daarna mogen deze bedrijven activiteiten uitvoeren. Periodieke controles op de naleving van de aan de erkenning verbonden eisen is naleving.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft erkenning en erkenningsonderhoud. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij de erkenning van het bedrijf en het behouden van de erkenning.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 5, bijlage B	O	Werkzaamheden in verband met het verlenen van een vergunning en periodieke controles op naleving van de gestelde eisen voor aquacultuurproductiebedrijven.	Toelating en naleving Vergunning verlenen is toelating, daarna mogen deze bedrijven activiteiten uitvoeren. Periodieke controles op de naleving van de aan de vergunning verbonden eisen is naleving.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft verlenen van vergunning en controles op naleving aan de eisen. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij de erkenning van het bedrijf en het behouden van de erkenning.	Nee

Regeling	Onderdeel van regeling / bijlage	Lid	Omschrijving van de werkzaamheden	Handhavingscategorie (keuze uit: toelating, toezicht op naleving, repressieve handhaving)	Is er sprake van beleidsruimte?	Verders toets aan Maat Houden, noodzakelijk?	Profielbeginsel van toepassing	Veroorzaker betaalf van toepassing
NVWA Tarieven	Artikel 5, bijlage B	P	Werkzaamheden in verband met de aanvraag tot erkenning van een compartiment voor pluimvee en compartimenten voor andere in gevangenschap levende vogels in verband met aviariae influenza.	Toelating en naleving Erkenning is toelating, daarna mogen deze bedrijven activiteiten uitvoeren. Periodieke controles op de naleving van de aan de erkenning verbonden eisen is naleving.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft erkenning en erkenningsonderhoud. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, mbt invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij de erkenning van het bedrijf en het behouden van de erkenning.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 5, bijlage B	Q	Aanvullende officiële controles.	Naleving Aanvullende controles om na te gaan of aan wet- en regelgeving wordt voldaan.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte. Er wordt verwezen naar 882/2004 artikel 28 waar doorberekenen van alle uitgaven voor aanvullende officiële controles staat benoemd.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	n.v.t.	n.v.t.
NVWA Tarieven	Artikel 5, bijlage B	R	Werkzaamheden in verband met het erkennen van bedrijven met een verwaarloosbaar of gecontroleerd risico op klassieke scrapie.	Toelating en naleving Erkenning is toelating, daarna mogen deze bedrijven activiteiten uitvoeren. Periodieke controles op de naleving van de aan de erkenning verbonden eisen is naleving.	Nee, doorberekening is niet reeds op EU niveau voorgeschreven.	Ja, nationaal voorgeschreven	Ja, er is een specifieke groep of persoon aanwezig die specifiek profijt heeft bij het erkennen.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 6, bijlage C, Onderdeel I	A	Officiële controles bij grensinspectieposten op invoer.	Toelating Toestemming om een partij in te voeren.	Ja, minimumtarieven Activiteiten met verplichte minimum tarieven (verordening 882/2004, bijlage V, hst 1, 2, 3, 4 en 5)	Ja, mbt invulling beleidsruimte boven minimumtarief	Ja, importeur heeft profijt bij het invoeren van een bepaalde partij	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 6, bijlage C, Onderdeel I	B	Officiële controles bij inslag, opslag of uitslag voor een partij producten van dierlijke oorsprong.	Toelating Controles die worden uitgevoerd in verband met bepaalde invoer controles	Nee, verordening 97/78 artikel 12 lid 9 schrijft voor dat alle uitgaven in verband met toepassing van dit artikel ten laste komen van de belanghebbende.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	n.v.t.	n.v.t.
NVWA Tarieven	Artikel 6, bijlage C, Onderdeel I	C	Controles op inslag, opslag of uitvoer voor een partij producten van dierlijke oorsprong in verband met de quarantaine van deze producten.	Toelating Controles die worden uitgevoerd in verband met bepaalde invoer controles.	Nee, verordening 139/2013, artikel 18 schrijft voor dat alle kosten ivm quarantaine komen voor rekening van de importeur. Voor overige activiteiten: Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft import controles. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	Ja, er is een partij die voordeel heeft bij deze activiteiten	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 6, bijlage C, Onderdeel I	D	Aanvullende officiële controles.	Naleving Aanvullende controles om na te gaan of aan wet- en regelgeving wordt voldaan.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte. Er wordt verwezen naar 882/2004 artikel 28 waar doorberekenen van alle uitgaven voor aanvullende officiële controles staat benoemd.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	n.v.t.	n.v.t.
NVWA Tarieven	Artikel 7 bijlage C onderdeel II	A	Controles bij grensinspectieposten voor invoer.	Toelating Door deze controles mogen de producten worden toegelaten in Nederland.	Ja, minimum tarieven Activiteiten met verplichte minimum tarieven (verordening 882/2004, bijlage V, hst 1, 2, 3, 4 en 5)	Ja, mbt invulling beleidsruimte boven minimumtarief	Ja, importeur heeft profijt bij het invoeren van een bepaalde partij	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 7 bijlage C onderdeel II	B	Controles bij doorvoer naar derde landen.	Toelating Door deze controles mogen de producten worden doorgevoerd naar derde landen.	Ja, minimum tarieven Activiteiten met verplichte minimum tarieven (verordening 882/2004, bijlage V, hst 4)	Ja, mbt invulling beleidsruimte boven minimumtarief	Ja, importeur heeft profijt bij het invoeren van een bepaalde partij	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 7 bijlage C onderdeel II	C	Controles i.v.m. invoer en doorvoer van levende dieren, sperma, eicellen, embryo's.	Toelating Door deze controles mogen de producten worden ingevoerd.	Ja, minimum tarieven Activiteiten met verplichte minimum tarieven (verordening 882/2004, bijlage V, hst 1, 2, 3, 4 en 5)	Ja, mbt invulling beleidsruimte boven minimumtarief	Ja, importeur heeft profijt bij het invoeren van een bepaalde partij	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 7 A		Werkzaamheden in verband met ingevoerde producten vanuit Nieuw Zeeland voor activiteiten zoals vermeld in artikel 7.	Toelating Door deze controles mogen de producten worden ingevoerd.	Ja, minimum tarieven Activiteiten met verplichte minimum tarieven (verordening 882/2004, bijlage V, hst 1, 2, 3, 4 en 5) met aanpassing specifiek voor Nieuw Zeeland (verordening 2015/094)	Ja, mbt invulling beleidsruimte boven minimumtarief	Ja, importeur heeft profijt bij het invoeren van een bepaalde partij	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 8 - bijlage D	A	Onderzoek door NVWA op een NVWA-locatie verricht door op verzoek van de aanbieder op voor uitvoer bestemde levende honden, katten of fretten, voor m.b.t. de door het land van bestemming aan de invoer gestelde eisen of m.b.t. een schriftelijke afspraak tussen de Chief Veterinary Officer en de bevoegde autoriteit van een derde land.	Toelating Onderzoek in verband met export van levende honden, katten en fretten.	Ja, minimum tarieven Activiteiten met verplichte minimum tarieven (verordening 882/2004, bijlage V hst. 5)	Ja, mbt invulling beleidsruimte boven minimumtarief	Ja, bedrijf heeft profijt bij het uitvoeren van het onderzoek, zodat het bedrijf kan exporteren.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 8 - bijlage D	B	Werkzaamheden in het kader van het op verzoek van de aanbieder afgeven van een certificaat, een geleideblijt of een nationaal document of een gewaarmerkt afschrift van een van deze documenten, zonder dat direct voorafgaand onderzoek ter plaatse van de aanbieder wordt verricht door een officiële dierenarts of officiële assistent.	Toelating Onderzoek in verband met export van levende dieren, na afgeven van certificaat mag handeling plaatsvinden.	Ja, minimum tarieven Activiteiten met verplichte minimum tarieven (verordening 882/2004, bijlage V, hst 1, 2, 3, 4 en 5)	Ja, mbt invulling beleidsruimte boven minimumtarief	Ja, bedrijf heeft profijt bij het afschrift zodat bij kan exporteren.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 8 - bijlage D	C	Werkzaamheden als bedoeld in onderdeel b, terwijl de aanvraag tot afgifte van een certificaat, gewaarmerkt afschrift van een van deze documenten, zonder dat direct voorafgaand onderzoek ter plaatse van de aanbieder wordt verricht door een officiële dierenarts of officiële assistent.	Toelating Onderzoek in verband met export van levende dieren, na afgeven van certificaat mag handeling plaatsvinden.	Ja, minimum tarieven Activiteiten met verplichte minimum tarieven (verordening 882/2004, bijlage V, hst 1, 2, 3, 4 en 5)	Ja, mbt invulling beleidsruimte boven minimumtarief	Ja, bedrijf heeft profijt bij het afschrift zodat bij kan exporteren.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 8 - bijlage D	D	Het op verzoek van een belanghebbende afgeven van verklaringen ten behoeve van de export van diergeneesmiddelen of registratie daarvan in het buitenland.	Toelating Afgeven van verklaringen in verband met export van diergeneesmiddelen of registratie	Nee, doorberekening is niet reeds op EU niveau voorgeschreven.	Ja, nationaal voorgeschreven	Ja, de verklaring wordt afgegeven ten behoeve van de belanghebbende bij de export of registratie van het diergeneesmiddel.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 8 - bijlage D	E	Werkzaamheden voor verklaring inzake uitvoer van diervoeder met medicinale werking.	Toelating Afgeven van verklaringen in verband met export van diervoeder met medicinale werking	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit afgeven van een vergunning voor export van diervoeder. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, mbt invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, het bedrijf heeft profijt bij het afgeven van de verklaring.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 9, lid 1 - bijlage E	A	Aanvullende of afwijkende controles die worden voorgeschreven door deze verordening/richtlijn voor producten van dierlijke oorsprong ten opzichte van de reguliere controles.	Naleving Aanvullende controles om na te gaan of aan wet- en regelgeving wordt voldaan.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte. Er wordt verwezen naar 882/2004 artikel 28 waar doorberekenen van alle uitgaven voor aanvullende officiële controles staat benoemd.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	n.v.t.	n.v.t.
NVWA Tarieven	Artikel 9, lid 1 - bijlage E	B	Werkzaamheden in verband met import: vaststelling van bijzondere voorwaarden voor de dieren afkomstig uit het gehele grondgebied van het betrokken derde land of een deel daarvan, - opstelling, op basis van feitelijke constateringen, van voorschriften voor aangepaste controles, die een specifiek onderzoek naar het gevaar voor de gezondheid van mens of dier kunnen omvatten en, naar gelang van het resultaat van die controles, de verhoging van de frequentie van de materiële controles.	Toelating Door middel van de werkzaamheden wordt vastgesteld of de producten voldoen aan de aangepaste vereisten.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft controles in verband met import. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, mbt invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, de importeur heeft profijt bij het wel kunnen importeren van de producten.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 9, lid 1 - bijlage E	C	Labonderzoek naar dieren die geslacht worden maar niet goed geïdentificeerd kunnen worden ivm toedienende stoffen de max hoeveelheid overschrijdt.	Naleving Aanvullende controles om na te gaan of aan wet- en regelgeving wordt voldaan.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte. Er wordt verwezen naar 882/2004 artikel 28 waar doorberekenen van alle uitgaven voor aanvullende officiële controles staat benoemd.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	nvt	n.v.t.

Regeling	Onderdeel van regeling / bijlage	Lid	Omschrijving van de werkzaamheden	Handhavingscategorie (keuze uit: toelating, toezicht op naleving, repressieve handhaving)	Is er sprake van beleidsruimte?	Verdere toets aan Maat Houden noodzakelijk?	Profielbeginsel van toepassing	Veroorzaker betaalf van toepassing
NVWA Tarieven	Artikel 9, lid 1 - bijlage E	D	Labonderzoek naar dieren die geslacht worden i.v.m.: - opsporen zoonosen en zoonoseverwekkers - TSE's vast te stellen - stoffen toegedient hebben gekregen waarvan de toediening is verboden of de aanwezigheid een EU of NL maatregel vastgestelde max hoeveelheid overschreidt - dierziekten die op een specifieke lijst staan	Naleving en toelating Naleving i/vm controle op naleving van bepaalde wet- en regelgeving Toelating omdat deze werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden voordat de geslachte dieren in de handel gebracht mogen worden.	Ja, minimum tarieven Activiteiten met verplichte minimum tarieven (verordening 882/2004, bijlage IV, hst 1)	Ja, mbt invulling beleidsruimte boven minimumtarief	Ja, het bedrijf heeft profijt bij het afgeven van de verklaring en of het uitvoeren van de werkzaamheden.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 9, lid 1 - bijlage E	E	Labonderzoek om bepaalde stoffen en ziekten op te sporen uit werkzaamheden onder regeling.	Naleving en toelating Naleving i/vm controle op naleving van bepaalde wet- en regelgeving Toelating omdat deze werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden voordat de geslachte dieren in de handel gebracht mogen worden.	Ja, minimum tarieven Activiteiten met verplichte minimum tarieven (verordening 882/2004, bijlage IV, hst 1)	Ja, mbt invulling beleidsruimte boven minimumtarief	Ja, het bedrijf heeft profijt bij het afgeven van de verklaring.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 9, lid 1 - bijlage E	F	Meer uitgebreide officiële controles.	Naleving Aanvullende controles om na te gaan of aan wet- en regelgeving wordt voldaan.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte. Er wordt verwezen naar 882/2004 artikel 28 waar doorberekenen van alle uitgaven voor aanvullende officiële controles staat benoemd.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	n.v.t.	n.v.t.
NVWA Tarieven	Artikel 10		Officiële controles inzake post-mortem keuringen van landbouwhuisdieren uitgevoerd door een officiële assistent in het kader van het roodvleesconvenant.	Toelating Na deze keuring kan het vlees van deze dieren op de markt gebracht worden.	Ja, minimum tarieven Activiteiten met verplichte minimum tarieven (verordening 882/2004, bijlage IV, hst 1)	Ja, mbt invulling beleidsruimte boven minimumtarief	Ja, bedrijf heeft profijt van de controles.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 11		Werkzaamheden uitgevoerd in het kader van het nationaal plan residuen in het slachthuis of bij geslachte dieren.	Toelating Na deze keuring kan het vlees van deze dieren op de markt gebracht worden.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft onderzoek naar residuen, verordening 93/23/EG, artikel 31 geeft aan dat retributies mogen worden geheven ter dekking van de werkelijke kosten.	Ja, mbt invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt van de controles.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 12		Herkeuring indien exploitant zich niet kan verenigen met eerdere keuring van vlees. Indien de exploitant gelijk heeft dan worden de kosten niet doorbelast.	Toelating Naar aanleiding van de herkeuring kan vlees toegelaten worden op de markt	Nee, doorberekening is niet reeds op EU niveau voorgeschreven.	Ja, nationaal voorgeschreven	Nee	Ja, er is een specifieke groep of persoon aanwijsbaar die specifiek profijt heeft bij het resultaat van de herkeuring.
NVWA Tarieven	Artikel 13 A		Aanvraag tot toestemming voor invoer in Nederland van dierlijke bijproducten (categorie 1, materiaal van categorie 2 of vleesbeendermeel of dierlijke vetten afgeleid van materiaal van categorie 1 en categorie 2).	Toelating Betreft toestemming tot het invoeren van dierlijke bijproducten	Ja, minimum tarieven Activiteiten met verplichte minimum tarieven (verordening 882/2004, bijlage V, hst 3)	Ja, mbt invulling beleidsruimte boven minimumtarief	Ja, bedrijf heeft profijt van deze toestemming.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 13 B		Aanvraag tot toestemming voor vervoer naar een andere installatie (dierlijk vet).	Toelating Betreft toestemming dat nodig is om dierlijk vet te vervoeren	Nee, doorberekening is niet reeds op EU niveau voorgeschreven.	Ja, nationaal voorgeschreven	Ja, er is een specifieke groep of persoon aanwijsbaar die specifiek profijt heeft van vervoeren van het dierlijk vet naar een installatie.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 13 C		Aanvraag tot vergunning voor de invoer van een handelsmonster voor producten van dierlijke oorsprong.	Toelating Het verkrijgen van een vergunning voor het invoeren van handelsmonsters.	Nee, doorberekening is niet reeds op EU niveau voorgeschreven.	Ja, nationaal voorgeschreven	Ja, er is een specifieke groep of persoon aanwijsbaar die specifiek profijt heeft bij het handelsmonster.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 14 1		Werkzaamheden m.b.t. de vergunning voor vervoerders (incl lange transporten).	Toelating Betreft afgeven van een vergunning	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft afgeven van een vergunning. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, mbt invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, de vervoerder heeft profijt bij het verkrijgen van de vergunning.	nee
NVWA Tarieven	Artikel 14 2		Werkzaamheden in verband met de wijziging van de vergunning voor de vervoerder.	Toelating Betreft wijzigen van een vergunning	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft afgeven van een vergunning. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, mbt invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, de vervoerder heeft profijt bij het wijzigen van de vergunning.	nee
NVWA Tarieven	Artikel 15 A		Erkenning en registratie van diervoederbedrijven;	Toelating Betreft het afgeven van erkenning en registratie van diervoederbedrijven	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft erkenning en erkenningsonderhoud. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, mbt invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, er is een bedrijf die profijt heeft bij de erkenning of registratie.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 15 B		1) Registratie van handelaren in levende dieren en levende producten 2) Registratie van handelszaken m.b.t. individuen die permanent of incidenteel honden, katten, fretten of lagomorfen in bezit hebben.	Toelating Betreft het afgeven van (1)registratie van handelaren en (2)handelszaken	Ja, tarieven mogen worden geheven. (1)Activiteit betreft afgeven van een erkenning. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1). (2) Nee, deze activiteit is niet voorgeschreven in EU regelgeving met bepaling over tarieven	(1) Ja, mbt invulling van beleidsruimte voor volledige tarief. (2) Ja, nationaal tarief	2: Ja, er is een specifieke groep of persoon aanwijsbaar die specifiek profijt heeft van de registratie	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 15 C		Registratie van wasplaatsen	Toelating Betreft het afgeven van een registratie waarna de wasplaats activiteiten kan uitvoeren	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft registratie van een onderneming. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, mbt invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt van de erkenning als wasplaats.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 15 D		Registratie van handelaren in dierlijke producten	Toelating Betreft het afgeven van een registratie voor een handelaar die daarna activiteiten kan uitvoeren	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft registratie van een handelaar. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, mbt invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij de registratie.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 15 E		Erkenning van exploitanten, inrichtingen en bedrijven die actief zijn in het proces van dierlijke bijproducten.	Toelating Betreft een erkenning waarna de organisatie actief kan zijn in het proces voor dierlijke bijproducten	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft erkenning en erkenningsonderhoud. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, mbt invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij de erkenning.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 15 F		Registratie van paardenspermawincentra.	Toelating Betreft een registratie waarna de organisatie actief kan zijn als spermawincentrum	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft registratie van een onderneming. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, mbt invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij de registratie.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 16	nvt	Werkzaamheden om documentatie voor handel in diervoeder te kunnen handelen in de EU.	Toelating Betreft het afgeven van een document waarna er gehandeld kan worden in diervoeder.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft afgeven van een document in verband met handel. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, mbt invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij het afgeven van het handelsdocument.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 17	nvt	Erkenning van laboratoria.	Toelating Betreft een erkenning waarna de organisatie actief kan zijn als veterinair lab.	Nee, doorberekening is niet reeds op EU niveau voorgeschreven.	Ja, nationaal voorgeschreven	Ja, er is een specifieke groep of persoon aanwijsbaar die specifiek profijt heeft van het erkennen van het laboratorium.	Nee

Regeling	Onderdeel van regeling / bilage	Lid	Omschrijving van de werkzaamheden	Handhavingscategorie (keuze uit: toelating, toezicht op naleving, repressieve handhaving)	Is er sprake van beleidsruimte?	Verdere toets aan Maat Houden noodzakelijk?	Profielbeginsel van toepassing	Veroorzaker betaalt van toepassing
NVWA Tarieven	Artikel 18	nvt	Werkzaamheden in verband met het instandhouden van de erkenning van laboratoria.	Naleving Betreft werkzaamheden in verband met instandhouding van erkenning veterinair lab.	Nee, doorberekening is niet reeds op EU niveau voorgeschreven.	Ja, nationaal voorgeschreven	Ja, er is een specifieke groep of persoon aanwijsbaar die specifiek profijt heeft van het (goed)keuren van de partij	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 19	a	Voorwaarden erkenning van kwaliteitssysteem preventie.	Toelating Betreft een erkenning van kwaliteitssysteem dat na erkenning gebruikt kan worden.	Nee, doorberekening is niet reeds op EU niveau voorgeschreven.	Ja, nationaal voorgeschreven	Ja, de aanvrager van de erkenning van het kwaliteitssysteem heeft profijt, omdat hij na erkenning dit kan verkopen aan bedrijven die aan het kwaliteitssysteem willen voldoen.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 19	b	Gebruik van toevoegingsmiddelen voor wetenschappelijke doeleinden.	Toelating Betreft een afdeling van een aanvraag voor het gebruik van toevoegingsmiddelen voor wetenschappelijke doeleinden.	Nee, doorberekening is niet reeds op EU niveau voorgeschreven.	Ja, nationaal voorgeschreven	Ja, degene die de onderzoek wil doen naar de toevoegingsmiddelen heeft profijt bij deze activiteiten.	Nee
NVWA Tarieven	Artikel 19	c	Activiteiten in verband met wederinvoer van geweigerde partijen.	Repressieve handhaving Gaat om invoer van een in een ander land geweigerde partij	Nee, geen beleidsruimte. Berekening is reeds op EU niveau voorgeschreven. Artikel 15, lid 5 van richtlijn 97/78 stelt dat: alle uitgaven in verband met de toepassing van dit artikel, inclusief de bij dit artikel opgelegde inspecties en controles, ten laste komen van de belanghebbende bij de lading of zijn vertegenwoordiger, zonder enige vergoeding door de lidstaat. Er is geen nationale beleidsruimte.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	n.v.t.	n.v.t.
NVWA Tarieven	Artikel 19	d	Aanvullende officiële controles.	Naleving Aanvullende controles om na te gaan of aan wet- en regelgeving wordt voldaan.	Ja, doorberekening is reeds op EU niveau voorgeschreven. 882/2004 die bepalingen kent voor het doorberekenen van alle uitgaven voor aanvullende officiële controles.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	n.v.t.	n.v.t.
NVWA Tarieven	Artikel 19	e	Activiteiten die uitgevoerd moeten worden indien regelgeving niet wordt nageleefd m.b.t. gezelschapsdieren, levende dieren waarbij de voorschriften uit de regeling handel levende dieren en levende producten niet zijn nageleefd en levende dieren uit een derde land.	Repressieve handhaving Betreft aanvullende controles in geval van niet naleven. Toelating Voor het verkeer van gezelschapsdieren	Ja, doorberekening is reeds op EU niveau voorgeschreven. 376/2003 artikel 35 lid 3 schrijft voor dat de kosten hiervoor ten laste komen van de eigenaar. 90/425 schrijft voor dat kosten ten laste komen van de verzender	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	n.v.t.	n.v.t.
Plantenziekte wet	2		Fyto werkzaamheden voor import, export en handelsverkeer, incl. het afgeven van een certificaat.	Toelating Controles zijn benodigd omdat daarna de import, export en handel kan plaatsvinden	Nee, er is geen nationale beleidsruimte. Voorgeschreven in 2002/89, artikel 13 bis lid 1, heffen van retributies ter dekking van de kosten.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	n.v.t.	n.v.t.
Plantenziekte wet	2a		Vergoeding voor het afgeven van een instructie voor een invoervergunning.	Toelating Controles zijn benodigd om een instructie voor een invoervergunning af te geven.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte. Voorgeschreven in 2002/89, artikel 13 bis lid 1, heffen van retributies ter dekking van de kosten.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	n.v.t.	n.v.t.
Plantenziekte wet	2b		Werkzaamheden voor fytosanitaire werkzaamheden betreffende houten verpakkingsmateriaal.	Toelating Gaat om controles i.v.m. import waarna dit materiaal kan worden vrijgegeven	Nee, er is geen nationale beleidsruimte. Voorgeschreven in 2002/89, artikel 13 bis lid 1, heffen van retributies ter dekking van de kosten.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	n.v.t.	n.v.t.
Plantenziekte wet	3a		Werkzaamheden in verband met intrekken teelverbod.	Toelating Betreft controles om teelverbod in te trekken	Nee, doorberekening is niet reeds op EU niveau voorgeschreven.	Ja, nationaal voorgeschreven	Ja, er is een specifieke groep of persoon aanwijsbaar die specifiek profijt heeft bij het opheffen van het teelverbod.	Nee
Plantenziekte wet	5		Waarmerken van certificaten ten behoeve van niet-insectieplichtige zendingen.	Toelating Betreft het afgeven van een certificaat	Nee, doorberekening is niet reeds op EU niveau voorgeschreven.	Ja, nationaal voorgeschreven	Ja, er is een specifieke groep of persoon aanwijsbaar die specifiek profijt heeft van het (goed)keuren van de partij.	Nee
Plantenziekte wet	7	n.v.t.	Afgeven van vergunning, of wijziging daarvan, voor proefnemingen, wetenschappelijke doeleinden of selectiewerkzaamheden waarbij gewerkt wordt met schadelijke organismen en andere zaken.	Toelating en naleving Betreft het afgeven van een vergunning of wijziging daarvan, en toetsing of voldaan wordt aan de naleving van de eisen van de vergunning	Nee, er is geen nationale beleidsruimte. Voorgeschreven in 2002/89, artikel 13 bis lid 1, heffen van retributies ter dekking van de kosten.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	n.v.t.	n.v.t.
Plantenziekte wet	7a	n.v.t.	Werkzaamheden in verband met het verlenen van vrijstelling / ontheffing voor het telen van aardappelen in bepaalde gebieden, op land waar het jaar daarvoor ook aardappelen stonden en gebieden waar knolcyclus voorkomt.	Toelating Betreft het verlenen van vrijstelling, ontheffing om aardappelen te telen	Nee, doorberekening is niet reeds op EU niveau voorgeschreven.	Ja, nationaal voorgeschreven	Ja, er is een specifieke groep of persoon aanwijsbaar die specifiek profijt heeft bij de ontheffing.	Nee
Warenwet	artikel 2	1 en 2	Controles door een dierenarts voor invoer veterinaire producten.	Toelating Toestemming om een partij in te voeren	Ja, minimum tarieven Activiteiten met verplichte minimum tarieven (verordening 882/2004, bijlage V, hst 1, 2, 3, 4 en 5)	Ja, m.b.t. invulling beleidsruimte boven minimumtarief	Ja, er is een partij die profijt heeft bij het invoeren van de partij.	Nee
Warenwet	artikel 2	1 en 2	Controles op partijen ingevoerd via een grensinspectiepost en controles op deze post.	Toelating Toestemming om een partij in te voeren	Ja, minimum tarieven Activiteiten met verplichte minimum tarieven (verordening 882/2004, bijlage V, hst 1, 2, 3, 4 en 5)	Ja, m.b.t. invulling beleidsruimte boven minimumtarief	Ja, er is een partij die profijt heeft bij het invoeren van de partij.	Nee
Warenwet	artikel 2	3	Invoercontroles op partijen afkomstig uit Nieuw Zeeland.	Toelating Toestemming om een partij in te voeren	Ja, minimum tarieven Activiteiten met verplichte minimum tarieven (verordening 882/2004, bijlage V, hst 1, 2, 3, 4 en 5)	Ja, m.b.t. invulling beleidsruimte boven minimumtarief	Ja, er is een partij die profijt heeft bij het invoeren van de partij.	Nee
Warenwet	artikel 2	4	Werkzaamheden in verband met wederinvoer van een lading die door een EU lidstaat is geweigerd.	Repressieve handhaving Gaat om invoer van een in een ander land geweigerde partij	Nee, er is geen nationale beleidsruimte. Voorgeschreven in 97/78, artikel 15 lid 5 heffen van retributies ter dekking van de kosten.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	n.v.t.	n.v.t.
Warenwet	artikel 3	n.v.t.	Controles bij import hoog risico producten.	Toelating Toestemming om een partij in te voeren na uitvoering van de controles	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft controles op import hoog risico producten conform verordening (EG) nr. 669/2009. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 4).	1) Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, er is een partij die profijt heeft bij het invoeren van de partij.	Nee
Warenwet	artikel 4	1	Controle op bepaalde stoffen en residuen in eet- en drinkwaren uit derde landen.	Toelating Toestemming om een partij in te voeren	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft controles op import. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, er is een partij die profijt heeft bij het invoeren van de partij.	Nee
Warenwet	artikel 4	2	Aanvullende officiële controles.	Naleving Aanvullende controles om na te gaan of aan wet- en regelgeving wordt voldaan.	Nee, 882/2004 die bepalingen kent voor het doorberekenen van alle uitgaven voor aanvullende officiële controles.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	n.v.t.	n.v.t.
Warenwet	artikel 5	n.v.t.	Controles op doorvoer van producten van dierlijke oorsprong, de inslag, opslag en uitslag hiervan.	Toelating Toestemming voor het inslaan, overslaan en uitslaan van een partij producten met dierlijke oorsprong afkomstig uit derde landen om door te kunnen voeren	Nee, doorberekening is reeds op EU niveau voorgeschreven. 97/78, artikel 11 en 12 stellen dat alle uitgaven in verband met toepassing van dit artikel ten laste komen van de belanghebbende bij de lading of zijn vertegenwoordiger zonder vergoeding van de lidstaat. Er is geen nationale beleidsruimte.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	n.v.t.	n.v.t.
Warenwet	artikel 6	n.v.t.	Werkzaamheden in verband met goedkeuring als handelaar, erkenning van een entrepot, of erkenning van een inrichting.	Toelating Erkenning van een organisatie	Nee, voor werkzaamheden in relatie tot artikel 11 en 12 van 97/78 is doorberekening reeds voorgeschreven en is er geen nationale beleidsruimte. Ja, werkzaamheden in relatie tot artikel 13 vallen onder erkenning van levensmiddelbedrijven waarvoor tarieven mogen worden geheven op grond van verordening 882/2004 artikel 27, lid 2.	Ja, voor de werkzaamheden in relatie tot artikel 13 m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, er is een specifieke groep of persoon aanwijsbaar die specifiek profijt heeft bij het verkrijgen van de erkenning.	Nee

Regeling	Onderdeel van regeling / bijlage	Lid	Omschrijving van de werkzaamheden	Handhavingscategorie (keuze uit: toelating, toezicht op naleving, repressieve handhaving)	Is er sprake van beleidsruimte?	Verdere toets aan Maat Houden noodzakelijk?	Profitbeginsel van toepassing	Veroorzaker betaalt van toepassing
Warenwet	Artikel 9 -	n.v.t.	Periodieke controles op de naleving van de aan de erkenning verbonden vereisten voor: -Erkenning van handelaren die producten direct aan zeevoermiddelen leveren als proviand -Erkenning van entrepots -Erkenning van speciale entrepots	Naleving Periodieke controles op de naleving van de aan de erkenning verbonden eisen is naleving.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft erkenning en erkenningsonderhoud. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, er is een partij die profijt heeft bij het behouden van de erkenning.	Nee
Warenwet	artikel 12	n.v.t.	Erkenning van exploitatie van natuurlijk mineraalwater.	Toelating Erkenning van een exploitant	Nee, doorberekening is niet reeds op EU niveau voorgeschreven.	Ja, nationaal voorgeschreven	Ja, er is een specifieke groep of persoon aanwijsbaar die specifiek profijt heeft van het erkennen.	Nee
Warenwet	artikel 13	n.v.t.	Registratie van exploitatie van levensmiddelen.	Toelating Registratie van een exploitant	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft registratie. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, bedrijf heeft profijt bij registratie.	Nee
Warenwet	artikel 14	n.v.t.	Regelmatige controle op op hygiënische omstandigheden waarin aanlandingen en eerste verkoop plaatsvinden.	Naleving Betreft controle op de naleving van de hygiënische omstandigheden	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft controle op hygiënische omstandigheden. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1).	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, het bedrijf heeft profijt van de controle in de markt mag brengen.	Nee
Warenwet	artikel 19	n.v.t.	Controles bij de ontvanger van boerderijmelk ten aanzien van bepaalde stoffen en residuen.	Naleving Controle op naleving van wet- en regelgeving.	Nee, doorberekening is reeds op EU niveau voorgeschreven, zie verordening 882/2004 artikel 27, lid 2).	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	n.v.t.	n.v.t.
Warenwet	artikel 19	n.v.t.	Controles ten aanzien van bepaalde stoffen en residuen daarvan in aquacultuurproducten.	Naleving Controle op naleving van wet- en regelgeving.	Nee, doorberekening is reeds op EU niveau voorgeschreven, zie verordening 882/2004 artikel 27, lid 2).	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	n.v.t.	n.v.t.
Warenwet	artikel 19	n.v.t.	Controles bij pakstations, pluimveehouders en eiproducentfabrikanten ten aanzien van bepaalde stoffen en residuen daarvan in levende dieren en in producten daarvan.	Naleving Controle op naleving van wet- en regelgeving.	Nee, doorberekening is reeds op EU niveau voorgeschreven, zie verordening 882/2004 artikel 27, lid 2).	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	n.v.t.	n.v.t.
Warenwet	Artikel 23	n.v.t.	Tarieven voor aanvullende officiële controles	Naleving Aanvullende controles om na te gaan of aan wet- en regelgeving wordt voldaan.	Ja, doorberekening is reeds op EU niveau voorgeschreven. Verordening 882/2004 kent bepalingen voor het doorberekenen van alle uitgaven voor aanvullende officiële controles.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	n.v.t.	n.v.t.
Warenwet	Artikel 23a	n.v.t.	Tarief voor beoordeling van technisch dossier om product op de markt te kunnen brengen.	Toelating Beoordeling van dossier om daarna iets op de markt te kunnen brengen	Nee, doorberekening is reeds op EU niveau voorgeschreven. Verordening 110/2008 schrijft voor: ongeacht de nationale wetgeving komen de kosten van de verificatie van de inachtneming van de specificaties in het technisch dossier ten laste van de aan de controle onderworpen exploitant. Er is geen nationale beleidsruimte.	Nee, er is geen nationale beleidsruimte, EU voorgeschreven volledige doorberekening van de kosten	n.v.t.	n.v.t.
Warenwet	artikel 23b	n.v.t.	Lab onderzoeken als onderdeel van de genoemde controles in de Warenwetregeling	Toelating en naleving Werkzaamheden maken onderdeel uit t.b.v. import, export, handel. Naleving in verband met controle op voldoen aan wet- en regelgeving.	Ja, tarieven mogen worden geheven. Activiteit betreft controles voor import, export en handel. Dit valt onder officiële controles waarvoor tarieven mogen worden geheven (verordening 882/2004 artikel 27, lid 1). Deels vallen de activiteiten onder 882/2004, artikel 27, lid 2, hier is geen nationale beleidsruimte.	Ja, m.b.t. invulling van beleidsruimte voor volledige tarief.	Ja, er is een groep die profijt heeft van het lab onderzoek.	Nee
Warenwet	artikel 23c	n.v.t.	Tarieven voor afgeven van exportverklaring door NWWA.	Toelating Toestemming om product te exporteren	Nee, doorberekening is niet reeds op EU niveau voorgeschreven.	Ja, nationaal voorgeschreven	Ja, er is een specifieke groep of persoon aanwijsbaar die specifiek profijt heeft van het (goed)keuren van de partij.	Nee
Warenwet	artikel 23e	n.v.t.	Controle van de invoer van keukengerel van polyamide- of melaminekunststof van oorsprong of verzonden uit de Volksrepubliek China en de Speciale Administratieve Regio Hongkong van de Volksrepubliek China (eerste punt van binnenkomst).	Toelating Toestemming om product te importeren	Nee, doorberekening is niet reeds op EU niveau voorgeschreven.	Ja, nationaal voorgeschreven	Nee	Ja, tarief wordt geheven omdat de omstandigheden in China zo zijn dat er controles moeten worden uitgevoerd op de invoer van deze producten.
Regeling gewasbeschermingsmiddelen en biociden	8.12		Tarief voor vrijstellingen gewasbeschermingsmiddelen en biociden	Toelating Tarief voor vrijstelling gewasbeschermingsmiddelen en biociden	Nee, doorberekening is niet reeds op EU niveau voorgeschreven.	Ja, nationaal voorgeschreven	Ja, er is een specifieke groep of persoon aanwijsbaar, die specifiek profijt heeft bij het afgeven van de vrijstelling voor het gewasbeschermingsmiddel.	nee
Regeling dierproeven	2		Tarief voor aanvraag instellingsvergunning	Toelating Tarief voor vergunning	Nee, doorberekening is niet reeds op EU niveau voorgeschreven.	Ja, nationaal voorgeschreven	Ja, er is een specifieke groep aanwijsbaar die profijt heeft bij de instellingsvergunning.	Nee

Contact

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Thomas R. Malthusstraat 5
1066 JR Amsterdam

Maarten van Ginkel
Telefoon: +31 (0)88 792 40 85
www.pwc.nl